

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg. / This document is available in English.

Bridgend County Borough Council
Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Dechrau yn yr Ysgol 2026 – 2027

(1 Medi 2026 – 31 Awst 2027)

Arweiniad i drefniadau derbyn Cyngor
Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ar gyfer
ysgolion

www.bridgend.gov.uk/cy/

Contents

Rhagair	6
1. Cyflwyniad	8
2. Gwybodaeth a chynghor	9
3. Y camau addysg	10
3.1 Addysg feithrin	10
3.2 Addysg gynradd	10
3.3 Addysg uwchradd	11
3.4 Addysg Ôl-16	11
3.5 Grwpiau blwyddyn ysgol ar gyfer 2026-2027	12
4. Y cwricwlwm newydd i Gymru	13
4.1 Trosolwg	13
4.2 Effaith ar gyfnodau addysg	13
4.3 Mwy o wybodaeth	13
5. Y awdurdod derbyn	14
6. Trefniadau Derbyn Cydlynol I Ysgolion 2027-2028	15
7. Fforwm Derbyniadau Ysgol Pen-y-bont ar Ogwr	18
8. Addysg cyfrwng Cymraeg	19
9. Sicrhau mynediad teg	21
9.1 Disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY)	21
9.2 Plant sydd ag anableddau	21
9.3 Plant sydd ag ymddygiad heriol	21
9.4 Pob plentyn agored i niwed neu anodd ei leoli	22
9.5 Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal	22
9.6 Plant Sipsiwn, Roma a Theithwyr	23
9.7 Plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision eraill y Goron (gan gynnwys diplomyddion)	23
9.8 Plant y mae lleoliad yn hanfodal ar eu cyferam resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol	24
9.9 Ceisiadau a wneir ar gyfer plant nad ydynt yn ddinasyddion y DU ac nad ydynt eto'n byw yn y DU, a phlant o'r DU sy'n byw dramor	25
10. Symudiadau wedi'u rheoli	26
11. Cludiant rhwng y cartref a'r ysgol/coleg	27
11.1 Cyffredinol	27
11.2 Asesu argaeledd llwybrau	29
11.3 Amgylchiadau arbennig	29

11.4 Cludiant o'r cartref i'r coleg	29
11.5 Y Cod Ymddygiad wrth Deithio: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008.....	29
11.6 Cludiant disgresiwn	30
12. Trefniadau ar gyfer darparu bwyd a diod yn ystod y diwrnod ysgol.....	31
12.1 Prydau ysgol.....	31
12.2 Gofynion bwydlenni arbennig ar gyfer plant ag anghenion meddygol/alergedd bwyd/anoddefiad bwyd	33
12.3 Talu am brydau ysgol	33
12.4 Menter brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd	34
12.5 Llaeth ysgol.....	34
13. Prydau ysgol am ddim.....	35
13.1 Prydau Ysgol Am Ddim I Bawb	35
14. Trefniadau gwisg ysgol	36
14.1 Polisiâu'r ysgol	36
14.2 Cymorth ariannol – Grant Hanfodion Ysgolion Llywodraeth Cymru	36
15. Cofrestru disgyblion ar gyfer arholiadau cyhoeddus	38
16. Presenoldeb yn yr ysgol	39
17. Trefniadau derbyn i ysgolion.....	40
RHAN 1 – Trefniadau derbyn cyffredinol	40
1.1 Y gofyniad i wneud cais am le mewn ysgol	40
1.2 Pwy all wneud cais am le mewn ysgol?	40
1.3 Sut i ymgeisio am le mewn ysgol	41
1.4 Dewis ysgol	42
1.5 Trefniadau gydag awdurdodau lleol eraill.....	44
1.6 Cyfeiriad y plentyn / man preswyllo arferol y plentyn	45
1.7 Ceisiadau a wneir ar sail newid i'r man preswyllo yn y dyfodol	46
1.8 Brodyr a chwiorydd.....	47
1.9 Plant aml-enedigaeth	48
1.11 Pellter i'r ysgol	49
1.12 Gwybodaeth neu amgylchiadau nad yw'r awdurdod lleol yn eu hystyried wrth wneud penderfyniadau derbyn	49
1.13 Ceisiadau i dderbyn plentyn y tu allan i'w grŵp oedran cronolegol.....	50
1.14 Capasiti ysgolion	50
1.15 Terfyn ar gyfer maint dosbarthiadau babanod	51
1.16 Ceisiadau hwyr (cylchoedd derbyn).....	52
1.17 Hysbysu ynghylch y penderfyniad	53

1.18 Rhestrau aros	53
1.19 Cydraddoldebau.....	54
1.20 Diogelu data	54
RHAN 2 – Cylchoedd derbyn meithrin	55
2.1 Cyffredinol	55
2.2 Cylch derbyn Meithrin Amser Llawn	56
2.3 Cylch derbyn Meithrin Ran Amser	59
RHAN 3 – Cylchoedd derbyn (statudol) arferol	63
3.1 Cylch derbyn i ysgol gynradd/fabanod (blwyddyn Derbyn).....	63
3.2 Cylch derbyn i ysgol iau (Blwyddyn 3)	67
3.3 Cylch derbyn i ysgol uwchradd (Blwyddyn 7)	69
RHAN 4 – Derbyniadau Ôl-16	73
4.1 Chweched dosbarth mewn ysgolion cymunedol.....	73
4.2 Sefydliadau addysg bellach eraill.....	73
RHAN 5 – Derbyniadau / trosglwyddiadau ar ganol blwyddyn	74
5.1 Amgylchiadau pan fo'n ofynnol i wneud cais derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn.....	74
5.2 Trosglwyddiadau ysgol	74
5.3 Ceisiadau ymlaen llaw.....	74
5.4 Nifer y lleoedd sydd ar gael	75
5.5 Ystyried ceisiadau	75
5.6 Cyfathrebu'r canlyniad	76
5.7 Cynnig lle mewn ysgol arall.....	76
5.8 Rhestrau aros	76
RHAN 6 – Polisiâu derbyn ar gyfer 2026-2027 ar gyfer ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr	78
6.1 Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis	78
6.2 Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair.....	98
6.3 Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair a Sant Padrig	100
6.4 Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert.....	102
6.5 Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath	104
RHAN 7 – Apeliadau Derbyn.....	112
7.1 Addysg feithrin	112
7.2 Addysg statudol	112
7.3 Addysg (chweched dosbarth) ôl-16.....	112
7.4 Ystyried a ddylid apelio.....	112

7.5 Apelio	113
7.6 Cyflwyno apêl yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn gan ysgol wirfoddol a gynorthwyr	114
7.7 Y broses apeliadau derbyn annibynnol	114
7.8 Apelio am yr eildro	116
7.9 Apelau a dderbyniwyd yn ystod blwyddyn ysgol 2024-2025	117
17. Gwybodaeth am ysgolion, cysylltiadau a derbyniadau	118
17.1 Ysgolion cynradd - cymunedol - cyfrwng Saesneg	118
17.2 Ysgolion cynradd – a reolir yn wirfoddol – cyfrwng Saesneg	128
17.3 Ysgolion cynradd – gwirfoddol a gynorthwyr - cyfrwng Saesneg	128
17.4 Ysgolion cynradd – cymunedol – cyfrwng Cymraeg	130
17.5 Ysgolion uwchradd - cymunedol – cyfrwng Saesneg	131
17.6 Ysgolion uwchradd - a reolir yn wirfoddol – cyfrwng Saesneg	133
17.7 Ysgolion uwchradd – cymunedol – cyfrwng Cymraeg	133

Rhagair

Annwyl Riant/Gofalwr,

Mae gan bob awdurdod lleol ddyletswydd i roi cyfle i rieni/gofalwyr fynegi dewis wrth ddewis ysgol ar gyfer eu plentyn/plant. Dyma un o'r penderfyniadau pwysicaf y byddwch chi'n eu gwneud ar ran eich plentyn. Mae'r ddogfen wybodaeth hon wedi'i pharatoi i'ch helpu gyda'ch penderfyniadau.

Fel rhiant/gofalwr, mae gennych hawl i ddisgwyl i'ch plentyn dderbyn addysg dda, ond mae hefyd yn bwysig eich bod yn dangos diddordeb yng ngwaith eich plentyn yn yr ysgol, a fydd yn rhoi anogaeth i'r ysgol ac yn ategu ymdrechion athrawon. Rwy'n eich annog i gymryd rhan yng nghymdeithas rhieni eich ysgol, a fydd yn rhoi cyfle i chi ymwneud yn agosach â'r ysgol.

Efallai y bydd gennych ddiddordeb mewn gwybod bod cynrychiolwyr rhieni ar gorff llywodraethu pob ysgol a bod y rhain yn cael eu hethol gan y rhieni eu hunain, bob pedair blynedd fel arfer. Bob blwyddyn, byddwch yn derbyn adroddiad ysgrifenedig o'r gwaith a wneir gan gorff llywodraethu'r ysgol a chynhelir cyfarfod er mwyn rhoi cyfle i rieni drafod yr adroddiad blynyddol hwn gyda'r llywodraethwyr.

Bydd gan rai plant fwy o anghenion dysgu ac efallai y bydd angen darpariaeth arbenigol arnynt mewn ysgol brif ffrwd neu ysgol arbennig. Mae trefniadau gwahanol ar waith i wneud cais am bob math o ysgol, grŵp oedran, amserlenni o ran pryd y caiff lleoedd eu dyrannu a phryd mae plant yn dechrau ysgol.

Os yw ysgolion yn llawn, yna darperir canllawiau yn y prospectws hwn i esbonio sut y caiff lleoedd eu dyrannu a beth allwch chi ei wneud os nad yw'ch plentyn wedi cael lle yn yr ysgol o'ch dewis. Os bydd angen unrhyw wybodaeth neu gyngor ychwanegol arnoch ar unrhyw adeg am hyn neu unrhyw fater addysgol arall, bydd y swyddogion yn y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc yn falch o'ch helpu.

Gallwch gael gwybodaeth fanylach am ysgol benodol drwy gysylltu â'r pennaeth yn uniongyrchol a gofyn am gopi o brospectws yr ysgol neu drwy fewngofnodi i wefan yr ysgol. Sylwer, er bod y wybodaeth yn y prospectws hwn yn gywir ar adeg cyhoeddi ar gyfer mynediad i ysgolion yng Nghyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr rhwng Medi 2026 ac Awst 2027, gall rheoliadau/polisiâu newid o bryd i'w gilydd.

Gobeithiwn y bydd eich plentyn/plant yn setlo'n hawdd i'w ysgol newydd ac y byddant yn cael llawer o fanteision o'r cyfleoedd a gynigir.

Hyderwn y bydd y prospectws hwn yn addysgiadol ac yn ddefnyddiol ac y bydd yn hyrwyddo gwell dealltwriaeth rhyngoch chi a'r gwasanaeth addysg yn gyffredinol.

A handwritten signature in black ink, reading "L Iorwerth Harvey". The signature is written in a cursive style.

Mr Lindsay Iorwerth Harvey
Cyfarwyddwr Corfforaethol,
Y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc

1. Cyflwyniad

Rydym ni am i sir Pen-y-bont ar Ogwr fod yn lle da i fod yn blentyn neu berson ifanc, neu i fagu teulu. Trwy ein hysgolion a yn y gyfarwyddiaeth addysg, blynyddoedd cynnar a phobl ifanc yn falch o'ch helpu, rydym am helpu'r holl blant a phobl ifanc:

- i ffynnu a manteisio i'r eithaf ar eu doniau;
- i fyw bywydau iach a diogel;
- i fod yn unigolion hyderus a gofalgar; and
- i wybod beth yw eu hawliau a derbyn yr hawliau hynny.

Rhieni/gofalwyr yw athrawon cyntaf a pharhaus pob plentyn. Maent yn cyflawni rôl hollbwysig o ran helpu eu plant i ddysgu. Dylai'r rôl hon barhau ac ymestyn pan fo plentyn yn dechrau yn yr ysgol. Mae ein hysgolion yn cynnig ystod o brofiadau a chyfleoedd dysgu o ansawdd, ond er mwyn gwneud y gorau o'r cyfleoedd hyn a helpu plant a phobl ifanc i gyflawni eu potensial, mae'n bwysig bod rhieni/gofalwyr yn ffurfio partneriaeth gynhyrchiol a chefnogol gyda staff yr ysgol, gan ddechrau trwy sicrhau bod eu plentyn yn mynychu'r ysgol.

Mae cyfathrebu rheolaidd rhwng y cartref a'r ysgol yn rhan hanfodol o'r bartneriaeth, sy'n helpu plant a phobl ifanc i lwyddo.

Mae'r prospectws hwn wedi'i fwriadu i roi gwybodaeth gyffredinol i rieni/ofalwyr am ysgolion cynradd, uwchradd ac arbennig Pen-y-bont ar Ogwr ac, yn fwy penodol, am y trefniadau derbyn ac apelio sy'n berthnasol i'r ysgolion hynny.

Rydym hefyd wedi cynnwys gwybodaeth a allai fod o gymorth i rieni/ofalwyr ddewis ysgol. Mewn rhai rhannau o Ben-y-bont ar Ogwr, am ystod o resymau, mae pwysau ar y lleoedd mewn ysgolion. Golyga hyn, yn yr ardaloedd hynny, ei bod yn bosib na fydd rhieni/gofalwyr wastad yn llwyddo i gael lle mewn ysgol a ffefrir.

2. Gwybodaeth a chyngor

Rheolir derbyniadau i ysgolion gan y Gwasanaethau Disgyblion o fewn y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc.

Os oes arnoch angen rhagor o wybodaeth am faterion derbyn i ysgolion, neu os hoffech gynnig adborth am y prospectws hwn neu'r broses dderbyn ar y cyfan, byddai'n dda gennym glywed gennych.

Cysylltwch â:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr

Y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc

Gwasanaethau Disgyblion

Swyddfeydd Dinesig

Stryd yr Angel

Pen-y-bont ar Ogwr

CF31 4WB

Ffôn: 01656 642622

E-bost: pupilservices@bridgend.gov.uk.

3. Y camau addysg

3.1 Addysg feithrin

Mae addysg feithrin yn anstatudol.

Mae Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol sicrhau lle rhan-amser, am ddim i blant tair oed cymwys gael addysg y blynyddoedd cynnar o'r tymor yn dilyn eu trydydd pen-blwydd. Gall y lle fod mewn ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, neu yn y sector nas cynhelir gyda darparwr blynyddoedd cynnar cofrestredig.

Nid yw'r prospectws hwn yn berthnasol ac eithrio i dderbyniadau i ddosbarthiadau Meithrin mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol.

Ar gyfer unrhyw riant / gofalwr sy'n dymuno archwilio trefniadau amgen i Feithrin Amser Llawn mewn ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol, mae gwybodaeth am y [Cynnig Gofal Plant i Gymru](#) ar gael ar wefan yr awdurdod lleol.

3.2 Addysg gynradd

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, fel arfer caiff yr holl blant eu derbyn i ddosbarth Derbyn yn y mis Medi ar ôl eu pedwerydd pen-blwydd. Fodd bynnag, mae gan rieni/gofalwyr yr opsiwn o ohirio mynediad eu plentyn i'r flwyddyn Dderbyn tan yn ddiweddarach yn yr un flwyddyn ysgol. Ceir rhagor o wybodaeth yn RHAN 3, adran 3.1. Dylai rhieni/gofalwyr nodi bod y Cwricwlwm newydd i Gymru yn gwricwlwm di-dor ar gyfer plant 3 i 16 oed, gan ddechrau'r tymor yn dilyn trydydd pen-blwydd plentyn. Byddai gohirio yn arwain at fwch yn y ddarpariaeth gan achosi diffyg parhad yn addysg gynnar plentyn.

Mewn ysgolion cynradd, mae'r adran fabanod (Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2) a'r adran iau (Blynyddoedd 3 i 6) yn rhan o'r un ysgol ac mae plant yn symud ymlaen drwy'r ysgol o'r adran fabanod i'r adran iau heb orfod trosglwyddo i rywle arall.

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr mae dwy ysgol fabanod:

- Ysgol Fabanod Bryntirion; ac
- Ysgol Fabanod Cefn Glas.

Bydd angen i blant yn yr ysgolion hyn drosglwyddo i ysgol iau neu i adran iau mewn ysgol gynradd, ar ddiwrnod cyntaf tymor yr hydref yn dilyn eu pen-blwydd yn saith oed.

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, mae un ysgol iau, hy Ysgol Iau Llangewydd.

Nid oes plant yn cael eu derbyn yn awtomatig i un o'r ysgolion babanod i Ysgol Iau Llangewydd. Mae angen i rieni / gofalmwr plant o'r fath lenwi ffurflen gais rownd mynediad Blwyddyn 3 Ysgol Iau i ofyn am le yn eu hysgol yn yr ysgol.

Os nad yw'r rhieni/gofalmwr yn dymuno i'w plentyn fynychu Blwyddyn 3 mewn ysgol iau ac yn hytrach eu bod nhw'n dymuno i'w plentyn fynychu Blwyddyn 3 mewn ysgol gynradd safonol, mae'n rhaid iddynt gyflwyno cais am dderbyniad/drosglwyddiad yn ystod y flwyddyn. (Darperir gwybodaeth bellach yn RHAN 3, adran 3.2.) Dylai rhieni/gofalmwr nodi y gall lleoedd Blwyddyn 3 mewn ysgol gynradd safonol fod yn gyfyngedig iawn neu beidio â bod ar gael. Hefyd, ni fydd yr awdurdod lleol yn gwneud penderfyniadau ynghylch derbyniadau mewn cysylltiad â cheisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn i ddechrau ym mis Medi 2026 tan Pasg 2026.

3.3 Addysg uwchradd

Fel arfer mae plant yn trosglwyddo o'r ysgol gynradd i'r ysgol uwchradd ar ddechrau'r flwyddyn ysgol yn dilyn eu hunfed pen-blwydd ar ddeg (Blwyddyn 7). Mae angen i rieni/gofalmwr y plant hynny gwblhau cais derbyn i ysgol er mwyn gofyn am le i'w plentyn ar adeg trosglwyddo. (Darperir gwybodaeth bellach yn RHAN 3, adran 3.3.)

Mae'r oedran swyddogol gadael ysgol wedi'i ddiffinio'n gyfreithiol fel y dydd Gwener olaf ym mis Mehefin yn y flwyddyn ysgol y mae disgybl yn cyrraedd 16 oed (ym Mlwyddyn 11). Ar gyfer blwyddyn ysgol 2026-2027, dyma 25 Mehefin 2027. Ni all dysgwr Blwyddyn 11 adael yr ysgol yn gyfreithlon cyn y dyddiad hwn, hyd yn oed os yw pen-blwydd y dysgwr yn 16 oed ar 1 Medi 2026.

3.4 Addysg Ôl-16

Mae addysg ôl-16 yn anstatudol. Mae ar gael yn eang trwy unedau chweched dosbarth mewn ysgolion cymunedol ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr a sefydliadau addysg bellach eraill. (Darperir gwybodaeth bellach yn RHAN 4.)

3.5 Grwpiau blwyddyn ysgol ar gyfer 2026-2027

Cyfnod a cam		Blwyddyn neu garfan	Oedran yn ystod 2025-2026	Dyddiad geni rhwng
CYNRADD	MEITHRIN CAM CYNNYDD 1	Meithrin rhan-amser–derbyniad Ebrill 2027	3	01/01/2024 – 31/03/2024
		Meithrin rhan-amser–derbyniad Ionawr 2027	3	01/09/2023 – 31/12/2023
		Meithrin amser llawn	3 - 4	01/09/2022 – 31/08/2023
	SYLFAEN CAM CYNNYDD 2	Derbyn	4 - 5	01/09/2021 – 31/08/2022
		Blwyddyn 1	5 - 6	01/09/2020 – 31/08/2021
		Blwyddyn 2	6 - 7	01/09/2019 – 31/08/2020
	CYFNOD ALLWEDDOL 2 CAM CYNNYDD 3	Blwyddyn 3	7 - 8	01/09/2018 – 31/08/2019
		Blwyddyn 4	8 - 9	01/09/2017 – 31/08/2018
		Blwyddyn 5	9 - 10	01/09/2016 – 31/08/2017
		Blwyddyn 6	10 - 11	01/09/2015 – 31/08/2016
UWCHRADD	CYFNOD ALLWEDDOL 3 CAM CYNNYDD 4	Blwyddyn 7	11 - 12	01/09/2014 – 31/08/2015
		Blwyddyn 8	12 - 13	01/09/2013 – 31/08/2014
		Blwyddyn 9	13 - 14	01/09/2012 – 31/08/2013
	CYFNOD ALLWEDDOL 4 CAM CYNNYDD 5	Blwyddyn 10	14 - 15	01/09/2011 – 31/08/2012
		Blwyddyn 11	15 - 16	01/09/2010 – 31/08/2011
	(CHWECHED DOSBARTH) ÔL-16	Blwyddyn 12	16 - 17	01/09/2009 – 31/08/2010
		Blwyddyn 13	17 - 18	01/09/2008 – 31/08/2009

4. Y cwricwlwm newydd i Gymru

4.1 Trosolwg

Mae'r cwricwlwm newydd wedi bod yn cael ei addysgu i ddysgwyr hyd at Flwyddyn 6 o fis Medi 2022 ac i ddisgyblion Blwyddyn 7 mewn ysgolion a ddewisodd fabwysiadu'r cwricwlwm ar yr adeg honno.

Ers mis Medi 2023, mae'r cwricwlwm newydd wedi bod yn cael ei addysgu i'r holl ddysgwyr Blwyddyn 7 a Blwyddyn 8 a bydd yn cael ei gyflwyno i ddysgwyr Blwyddyn 9 o fis Medi 2024, i ddysgwyr Blwyddyn 10 ym mis Medi 2025 ac i ddysgwyr Blwyddyn 11 yn 2026.

4.2 Effaith ar gyfnodau addysg

O dan y cwricwlwm newydd, bydd cyfnodau allweddol 2, 3 a 4 yn dod i ben. Bydd egwyddorion y Cyfnod Sylfaen ar gyfer plant tair i saith oed yn parhau, hy annog plant i fod yn greadigol, yn ddychmygus ac i gael hwyl wrth wneud dysgu'n fwy effeithiol a dysgu trwy chwarae fel ffocws penodol. Fodd bynnag, byddant yn dod yn rhan o un cwricwlwm di-dor ar gyfer plant rhwng 3 ac 16 oed, gan ddarparu mwy o ddysgu cydgysylltiedig.

Bydd camau dilyniant ar waith yn 5, 8, 11, 14 ac 16 oed, yn ymwneud â disgwyliadau eang o gynnydd plentyn.

Nid yw'r cwricwlwm newydd ar gyfer Cymru yn berthnasol i'r ddwy flynedd o addysg (Blynyddoedd 12 a 13) a wneir gan ddysgwyr rhwng 16 a 18 oed, mewn chweched dosbarth ysgol (cam allweddol 5).

4.3 Mwy o wybodaeth

Os hoffech wybod mwy am y cwricwlwm newydd, ewch i:

<https://llyw.cymru/mae-addysg-yn-newid>

5. Y awdurdod derbyn

Caiff mynediad plant i darpariaeth addysg brif ffrwd mewn ysgolion ei reoli a'i weinyddu gan 'awdurdod derbyn'. Yn achos ysgolion cymunedol, yr awdurdod lleol yw hwn, sef Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Yn unol â'r Rheoliadau Addysg (Ardaloedd Perthnasol ar gyfer Ymgynghori ar Drefniadau Derbyn) 1999, yr ardal berthnasol ar gyfer yr awdurdod lleol yw ardal Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Pan fo'r awdurdod lleol yn gweithredu fel yr awdurdod derbyn, yr awdurdod lleol sy'n gwneud yr holl benderfyniadau ar geisiadau am fynediad i'r ysgol.

Mae dyletswydd ar gorff llywodraethu'r ysgol i weithredu penderfyniadau yr awdurdod lleol ynglŷn â cheisiadau, ac i weithredu yn unol â threfniadau derbyn yr awdurdod lleol.

Ceidw'r awdurdod lleol yr hawl i ddiwygio'i weithdrefnau derbyn ar gyfer addysg statudol ac anstatudol, os oes angen, ac fel a ganiateir gan y ddeddfwriaeth berthnasol.

Yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar gyfer yr un ysgol wirfoddol a reolir yn y fwrdeistref sirol, sef Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Pen y Fai.

Yn y fwrdeistref sirol, mae pum ysgol wirfoddol a gynorthwyir, a gyllidir i raddau helaeth gan yr awdurdod lleol. Corff llywodraethu pob ysgol wirfoddol a gynorthwyir yw'r awdurdod derbyn sy'n gyfrifol am yr holl drefniadau derbyn.

Y pum ysgol wirfoddol a gynorthwyir yn y fwrdeistref sirol yw:

1. Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair, Pen-y-bont;
2. Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig, Maesteg;
3. Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert, Abercynffig;
4. Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Archddiacon John Lewis, Pen-y-bont;
a
5. Ysgol Uwchradd Gatholig yr Archesgob McGrath.

Caiff y polisïau derbyn ar gyfer y pum ysgol hon eu nodi yn RHAN 6. Dylai'r rhieni/gofalwyr sy'n dymuno bod eu plentyn/plant yn cael eu derbyn i'r ysgolion hyn gysylltu â'r ysgol berthnasol i gael rhagor o wybodaeth.

Nid oes unrhyw drefniadau gan yr awdurdod lleol ar gyfer darpariaeth addysg mewn ysgolion nas cynhelir gan yr awdurdod lleol.

Nid yw Polisi Derbyn Ysgol 2026-2027 yr awdurdod lleol yn delio â derbyn plant ag anghenion dysgu ychwanegol ac arbennig i ddarpariaethau arbenigol sydd wedi'u lleoli mewn ysgolion Cymunedol.

Nid yw derbyniadau i'r ysgolion hyn wedi'u cynnwys yn y darpariaethau ym Mholisi'r awdurdod lleol ar Dderbyn i Ysgolion 2026-2027 ac nid ydynt yn ddarostyngedig i'r rhain ychwaith.

6. Trefniadau Derbyn Cydlynol I Ysgolion 2027-2028

Mae Rheoliadau Addysg (Cydlynu Trefniadau Derbyn i Ysgolion a Diwygiadau Amrywiol) (Cymru) 2024, yn ei gwneud yn ofynnol i awdurdodau lleol lunio a chyhoeddi cynllun i gydlynu trefniadau derbyn ar gyfer pob ysgol a gynhelir, o fewn eu hardal, o flwyddyn ysgol 2027-2028.

Bwriad cynlluniau cydlynol yw symleiddio'r broses dderbyn i rieni/gofalwyr wrth leihau'r tebygolrwydd y bydd unrhyw blentyn yn cael ei adael heb le mewn ysgol. Mae cydlynu yn sefydlu dull sy'n sicrhau, cyn belled ag y bo'n rhesymol ymarferol, bod pob rhiant/gofalwr plentyn sy'n byw mewn ardal awdurdod lleol, sy'n cyflwyno cais o fewn y rownd dderbyn arferol, yn derbyn un, a dim ond un, cynnig o le ysgol gan eu hawdurdod lleol.

Bydd yr awdurdod lleol yn cydlynu trefniadau derbyn ar gyfer ceisiadau yn y rowndiau derbyn arferol, hynny yw, Dosbarth Derbyn a Blwyddyn 7. Nid yw'r trefniadau derbyn cydlynol yn berthnasol i geisiadau am leoedd meithrin, lleoedd chweched dosbarth, na lleoedd mewn ysgolion arbennig a gynhelir.

Nid yw'r trefniadau derbyn cydlynol i ysgolion yn berthnasol i geisiadau derbyn / trosglwyddo yn ystod y flwyddyn.

Mae'r trefniadau derbyn ysgol cydlynol ar gyfer Dosbarth Derbyn a Blwyddyn 7 yn cynnwys pob ysgol gymunedol a'r ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir canlynol:

- Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis
- Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair
- Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig
- Ysgol Gynradd Gatholig Rufeinig Sant Robert
- Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath

Bydd angen i rieni lenwi Ffurflen Gais Gyffredin ar-lein a gallant fynegi hyd at dri dewis ar gyfer ysgolion cymunedol a/neu ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir. Gellir cyflwyno ceisiadau ar-lein drwy gofrestru i 'Fy Nghyfrif' ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Byddai rhieni sy'n gwneud cais ar gyfer ysgol wirfoddol a gynorthwyr hefyd yn cwblhau ffurflen gais ategol ar gyfer yr ysgol unigol, pe byddai'r ysgol yn dewis gweithredu'r ffurflen hon. Byddai'r ffurflen hon yn cael ei dychwelyd yn uniongyrchol i gorff llywodraethu'r ysgol ynghyd ag unrhyw gyfeiriadau gofynnol, tystiolaeth ddogfennol ac unrhyw wybodaeth arall sydd ei hangen. Bydd unrhyw wybodaeth ategol a dderbynnir gan yr awdurdod lleol yn cael ei throsglwyddo i'r ysgol wirfoddol a gynorthwyr berthnasol ar gyfer dyrannu lleoedd yn unol â'u meini prawf gordanysgrifio.

Bydd rhieni/gofalwyr sy'n cyflwyno cais erbyn dyddiad cau cyhoeddedig cylch derbyn, neu rieni/ofalwyr y mae eu cais hwyr wedi ei dderbyn gan yr awdurdod lleol i'w gynnwys yn y broses o ddyrannu lleoedd ar gyfer y dyddiad cynnig, yn cael gwybod yn ysgrifenedig am ganlyniad eu cais.

Yr amserlen ar gyfer mynediad i'r Derbyn ym mis Medi 2027

Mae'r amserlen ddisgwyliedig ar gyfer plant a anwyd rhwng 1 Medi 2022 a 31 Awst 2023 a fydd yn dechrau yn y dosbarth Derbyn ym mis Medi 2027 fel a ganlyn:

Gweithred	Dyddiad
Y dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau.	10am Dydd Llun 9 Tachwedd 2026
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau.	4pm Dydd Gwener 15 Ionawr 2027
Bydd yr awdurdod lleol yn hysbysu'r ymgeiswyr ynghylch cynnig neu wrthod lleoedd (hynny yw, 'dyddiad y cynnig').	Dydd Gwener 16 Ebrill 2027
Y rhieni i hysbysu'r awdurdod lleol, o fewn 14 diwrnod calendr, am dderbyn neu wrthod lle a gynigir.	Dydd Gwener 30 Ebrill 2027
Dyddiad cau ar gyfer cyflwyno apêl gan y rhieni/gofalwyr.	4pm Dydd Gwener 14 Mai 2027

Yr amserlen ar gyfer derbyniadau i Flwyddyn 7 ysgolion uwchradd ym mis Medi 2027

Mae'r amserlen ddisgwyliedig ar gyfer plant a anwyd rhwng 1 Medi 2015 a 31 Awst 2016, sy'n trosglwyddo o ysgol iau/gynradd (Blwyddyn 6) i ysgol uwchradd (Blwyddyn 7) ym mis Medi 2027 fel a ganlyn:

Gweithred	Dyddiad
Y dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau.	10am Dydd Llun 14 Medi 2026
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau.	4pm Dydd Sadwrn 31 Hydref 2026
Bydd yr awdurdod lleol yn hysbysu'r ymgeiswyr ynghylch cynnig neu wrthod lleoedd (hynny yw, 'dyddiad y cynnig').	Dydd Llun 1 Mawrth 2027
Y rhieni i hysbysu'r awdurdod lleol, o fewn 14 diwrnod calendr, am dderbyn neu wrthod lle a gynigir.	Dydd Llun 15 Mawrth 2027
Dyddiad cau ar gyfer cyflwyno apêl gan y rhieni/gofalwyr.	4pm Dydd Llun 5 Ebrill 2027

Mae rhagor o wybodaeth ynghylch y Trefniadau Derbyn i Ysgolion Cydlynol 2027-2028 ar gael o wefan yr awdurdod [lleol](#)

7. Fforwm Derbyniadau Ysgol Pen-y-bont ar Ogwr

Mae dyletswydd statudol ar yr awdurdod lleol i sefydlu fforwm derbyniadau.

Mae cyfansoddiad Fforwm Derbyniadau Ysgol Pen-y-bont ar Ogwr yn unol ag Atodiad D o'r cod statudol, Cod Derbyniadau Ysgol 2013.

Swyddogaeth y fforwm yw helpu i sicrhau bod y system derbyniadau ysgol ym Mhen-y-bont ar Ogwr yn deg, yn syml ac yn hawdd i rieni/ofalwyr ei deall. Mae'r fforwm yn gyfrifol am fonitro cydymffurfiaid yr awdurdod lleol â'r cod statudol, Cod Derbyniadau Ysgol 2013 a gall y fforwm gynghori'r awdurdod lleol ar ffyrdd y gellid gwella trefniadau derbyn.

Cyhoeddir cylch gwaith, agendâu cyfarfodydd, cofnodion cyfarfodydd ac adroddiadau blynyddol [Fforwm Derbyniadau Ysgol Pen-y-bont ar Ogwr](#) ar wefan yr awdurdod lleol.

8. Addysg cyfrwng Cymraeg

Addysg Cyfrwng Cymraeg

Rydym yn darparu cefnogaeth helaeth i blant, a'u teuluoedd, gan hyrwyddo dysgu a defnyddio'r iaith Gymraeg. Am ragor o wybodaeth am addysg cyfrwng Cymraeg, ewch i'n [gwefan](#).

Sut mae Cymraeg a Saesneg yn cael eu dysgu mewn ysgol cyfrwng Cymraeg?

Mae disgyblion mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg yn dysgu Gymraeg a Saesneg, gan eu galluogi i ddefnyddio'r ddwy iaith yn ogystal ag unrhyw ieithoedd eraill a siaredir gartref. Mae ysgolion cyfrwng Cymraeg yn trochi disgyblion yn y Gymraeg drwy greu amgylchedd lle mae disgyblion wedi'u hamgylchynu yn yr iaith Gymraeg. Mae'r dull hwn yn dynwared y ffordd y mae plant yn caffael eu hiaith gyntaf, drwy eu trochi mewn amgylchedd iaith cyfoethog. Mae oedolion, plant hŷn a chyfoedion sy'n siarad Cymraeg yn modelu'r iaith.

Addysgir pynciau fel mathemateg, gwyddoniaeth, hanes a daearyddiaeth gan ddefnyddio'r Gymraeg fel y brif iaith. Addysgir Saesneg yn ffurfiol fel pwnc o Flwyddyn 3. Mae addysg cyfrwng Cymraeg yn addysgu Saesneg i'r un safon, gan gefnogi disgyblion i ddatblygu sgiliau a hyder yn y ddwy iaith.

Ysgol gynradd Gymraeg

Mae pedair ysgol gynradd Gymraeg a'r un ysgol uwchradd Gymraeg yn y fwrdeistref sirol. Yr ysgolion yw:

- Ysgol Cynwyd Sant, Maesteg.
- Ysgol Gymraeg Bro Ogwr, Bracla, Pen-y-bont ar Ogwr.
- Ysgol Gynradd Gymraeg Calon y Cymoedd, Bettws.
- Ysgol y Ferch o'r Sgêr, Gogledd Corneli.
- Ysgol Gyfun Gymraeg Llangynwyd, Maesteg

Gallwch lawrlwytho llyfryn sy'n esbonio mwy am [addysg cyfrwng Cymraeg](#).

Mynediad i ysgolion cyfrwng Cymraeg a mae cymhwysedd ar gyfer cludiant cartref-i-ysgol

Rheolir trefniadau derbyn i ysgolion cyfrwng Cymraeg ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr trwy ddefnyddio'r darpariaethau a'r meini prawf a nodir yn y Polisi Derbyniadau Ysgolion 2026-2027.

Nid oes ardaloedd dalgylch ar gyfer ysgolion Cymraeg ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Mae cymhwysedd ar gyfer cludiant cartreff-i-ysgol am ddim yn berthnasol lle mae man preswyllo cyffredin y plentyn fwy na dwy filltir o'r ysgol gynradd Gymraeg **agosaf** ym Mhen-y-bont ar Ogwr, neu dair milltir o'r ysgol uwchradd Gymraeg **agosaf** ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Gall rhiant / gofalwr wneud cais am le i'w plentyn mewn unrhyw ysgol Gymraeg yn y sir. Fodd bynnag, os yw rhiant / gofalwr yn dewis gwneud cais am le mewn ysgol Gymraeg nad hi yw'r ysgol Gymraeg agosaf at le preswyllo cyffredin y plentyn, a bod y cais hwnnw'n llwyddiannus, **nid** oes hawl i gludiant cartref i'r ysgol am ddim i'r ysgol y gofynnwyd amdani, waeth beth yw'r pellter. Mae hyn yn berthnasol i geisiadau rownd derbyn a cheisiadau derbyn / trosglwyddo yn ystod y flwyddyn

Ar gyfer ceisiadau rownd derbyn, os yw rhiant / gofalwr yn gwneud cais am le i'w plentyn yn yr ysgol gyfrwng Gymreig agosaf fel dewis cyntaf, ac **nid** yw'r cais hwnnw'n llwyddiannus, ar unwaith bydd yr awdurdod lleol yn ystyried y cais am yr ysgol ail ddewis a gofnodwyd gan y rhiant / gofalwr. Os nad yr ysgol ail ddewis yw'r ysgol Gymraeg agosaf agosaf at le preswyllo cyffredin y plentyn, a bod y cais hwnnw'n llwyddiannus, **nid** oes hawl i gludiant cartref i'r ysgol am ddim i'r ysgol ail ddewis honno, waeth beth yw'r pellter. Os mai'r ail ysgol ddewisol **yw**'r ysgol Gymraeg agosaf agosaf at le preswyllo cyffredin y plentyn, a bod y cais hwnnw'n llwyddiannus, mae cymhwysedd ar gyfer cludiant cartref-i'r-ysgol am ddim yn berthnasol os yw'r meini prawf pellter (y manylir uchod) yn cael eu bodloni. Mae'r un ystyriaethau'n berthnasol os bydd angen i'r awdurdod lleol ystyried cais am ysgol trydydd dewis.

Os nad yw cais am ysgol dewis cyntaf yn llwyddiannus ac nad yw rhiant / gofalwr wedi cofnodi unrhyw ysgol a ffeirir arall ar y cais, ni ellir cynnig lle ysgol i'r plentyn ar y 'diwrnod cynnig'. Bydd angen i riant / gofalwr gysylltu â'r awdurdod lleol ar ôl y diwrnod cynnig ar gyfer ysgol arall.

Ar gyfer ceisiadau derbyn / trosglwyddo yn ystod y flwyddyn, os yw'r cais am yr ysgol Gymraeg agosaf ac **nad** yw'r cais hwnnw'n llwyddiannus, bydd yr awdurdod lleol yn cynnig lle yn awtomatig yn yr ysgol Gymraeg nesaf agosaf sydd ag argaeledd yn y grŵp blwyddyn plenty. Bydd cymhwysedd ar gyfer cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol yn berthnasol os yw'r meini prawf pellter (y manylir arnynt uchod) yn cael eu bodloni. Os na dderbynnir cynnig lle yn yr ysgol Gymraeg nesaf agosaf, bydd y rhiant / gofalwr yn gyfrifol am gludiant i unrhyw ysgol Gymraeg arall a ddewisir.

9. Sicrhau mynediad teg

9.1 Disgyblion ag anghenion dysgu ychwanegol (ADY)

Gwybodaeth, cyngor ac arweiniad ar anghenion dysgu ychwanegol (ADY) i rieni a gofalwyr

Mae ystod gynhwysfawr o [adnoddau gwybodaeth](#) ar gael ar wefan yr awdurdod lleol. Yr adnoddau hyn yn darparu cyngor a gwybodaeth i riant (rhieni)/gofalwr (gofalwyr) a phobl ifanc am ADY, y system ADY newydd a beth fydd y newidiadau hyn yn ei olygu i blant, pobl ifanc a'u teuluoedd.

Darpariaeth ar gyfer disgyblion ag ADY

Mae'r awdurdod lleol yn cydymffurfio â'r codau statudol perthnasol wrth bennu'r ddarpariaeth ar gyfer disgyblion ag ADY.

Trefniadau derbyn ar gyfer plant ag ADY

Os ydy plentyn yn cael ei asesu o dan y system ADY, ac yn ddiweddarach, bydd yr awdurdod lleol yn casglu y dylai'r plentyn fod â neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol, bydd y lleoliad ysgol priodol yn cael ei drafod yn rhan o'r broses statudol honno.

Nid yw'r Cod Derbyn i Ysgolion 2013 ar gyfer Cymru yn berthnasol i dderbyn plant i ddarpariaeth addysg y tu allan i'r brif ffrwd. Yn unol â hynny, nid yw'r trefniadau derbyn i ysgolion a nodir yn y prospectws hwn yn berthnasol i ddarpariaethau o'r fath.

Pan mai ysgol gymunedol yw'r lleoliad a enwir ar ddatganiad (CDU) a gynhelir gan yr awdurdod lleol Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y plentyn i'r ysgol hwnnw.

9.2 Plant sydd ag anableddau

Bydd yr awdurdod lleol yn cydymffurfio â'r ddyletswydd addasiadau rhesymol sy'n ddyledus i ddisgyblion anabl, fel y diffiniwyd yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

9.3 Plant sydd ag ymddygiad heriol

Ni fydd yr awdurdod lleol yn gwrthod derbyn plentyn ar sail ei ymddygiad. Bydd y plant hyn yn cynnwys y rhai hynny sydd â'r potensial i fod yn aflonyddgar, arddangos ymddygiad heriol neu'r rhai hynny y gellid ystyried y mae angen asesiad ar gyfer anghenion addysgol arbennig arnyn nhw.

Ar ôl derbyn, gall ysgol ystyried camau disgyblu fel y bo'n briodol, mewn ymateb i ymddygiad heriol. Fodd bynnag, gall plant sy'n arddangos ymddygiad heriol fod yn anabl yn unol â diffiniad Deddf Cydraddoldeb 2010 a bydd angen gwneud addasiadau rhesymol ar eu cyfer yn yr ysgol.

9.4 Pob plentyn agored i niwed neu anodd ei leoli

Mae darpariaethau'r Polisi Derbyn i Ysgolion 2026-2027 yn berthnasol. Yn ogystal, mae gan yr awdurdod lleol Brothocol Mynediad Teg Prif ffrwd, a Phanel Mynediad Teg Prif ffrwd a allai ystyried derbyn plant o'r fath.

9.5 Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal

Mae'r canlynol yn berthnasol hyd yn oed pan mai Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yw'r rhiant corfforaethol.

[Ceisiadau mewn perthynas â cylchoedd derbyn Meithrin a chylchoedd derbyn \(statudol\) arferol](#)

Caiff ceisiadau sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal eu blaenoriaethu o dan y meini prawf gordanysgrifio perthnasol, **yn amodol ar y canlynol:**

1. Bod y rhiant corfforaethol (h.y. yr awdurdod lleol sy'n gyfrifol am ofal y plentyn) yn cwblhau ac yn cyflwyno'r cais ar gyfer plentyn sy'n derbyn gofal, a bod tystiolaeth ategol yn cael ei chyflwyno hefyd (Gorchymyn Gofal neu Orchymyn Gofal Dros Dro).
2. Bod y cais ar gyfer plentyn sydd wedi derbyn gofal yn cael ei ddanfôn gyda thystiolaeth ategol gan y rhiant corfforaethol gynt.

[Ceisiadau am dderbyn/trosglwyddiad yn ystod y flwyddyn](#)

Yn unol â'r cod statudol, Cod Derbyniadau Ysgol 2013, pan fo ymgais i wneud cais derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn ar gyfer plentyn sy'n derbyn gofal, mae'n rhaid i'r rhiant corfforaethol ymgynghori â'r awdurdod lleol cyn cyflwyno'r cais. Mae hyn i sicrhau addasrwydd yr ysgol a ffefrir o ystyried cefndir ac amgylchiadau'r plentyn. Mae hefyd yn ofynnol cynnal yr ymgynghoriad hwn a chwblhau cais mewn cysylltiad â phlant sy'n derbyn gofal sydd wedi eu gwahardd yn barhaol o ddau neu fwy o ysgolion.

Hefyd, yn achos plentyn sy'n derbyn gofal sydd wedi ei wahardd o ddau neu fwy o ysgolion, mae'n rhaid i'r rhiant corfforaethol ymgynghori hefyd â chorff llywodraethu'r ysgol a nodwyd.

Yn y ddau achos, nid oes angen i'r ymgynghoriad fod yn feichus.

Ar gyfer ceisiadau trosglwyddo/derbyn yn ystod y flwyddyn mewn cysylltiad â phlant sy'n derbyn gofal ar hyn o bryd, bydd lle yn cael ei gynnig yn yr ysgol y cytunwyd arni a bydd eithriad i'r terfyn maint dosbarthiadau babanod yn cael ei roi ar waith (os yw'n berthnasol), **ar yr amod** bod y cais yn cael ei gwblhau a'i ddanfôn gan y rhiant corfforaethol a bod tystiolaeth ategol yn cael ei darparu (Gorchymyn Gofal neu Orchymyn Gofal Dros Dro).

Ar gyfer ceisiadau trosglwyddo/derbyn yn ystod y flwyddyn mewn cysylltiad â phlant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol, bydd lle yn cael ei gynnig yn yr ysgol a ffeirir a bydd eithriad i'r terfyn maint dosbarthiadau babanod yn cael ei roi ar waith (os yw'n berthnasol), **ar yr amod** bod tystiolaeth ategol yn cael ei darparu gyda'r cais gan y rhiant corfforaethol gynt.

Mae'n rhaid cyflwyno'r dystiolaeth ategol a nodwyd uchod gyda'r cais.

9.6 Plant Sipsiwn, Roma a Theithwyr

Wrth ystyried ceisiadau derbyn sy'n ymwneud â phlant Sipsiwn a Theithwyr, bydd yr awdurdod lleol yn ystyried Cylchlythyr Llywodraeth Cymru Rhif: 003/2008 (Symud Ymlaen – Addysg i Deithwyr Sipsiwn) ac adrannau 3.25 a 3.26 o'r cod statudol, Cod Derbyniadau Ysgol 2013.

9.7 Plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision eraill y Goron (gan gynnwys diplomyddion)

Mae 'personél lluoedd arfog y DU' yn cyfeirio at bobl sy'n gwasanaethu yn y lluoedd arfog. 'Gweision y Goron' yw swyddogion llywodraeth y DU, gan gynnwys diplomyddion.

Nid oes hawl awtomatig i le yn yr ysgol a ffeirir ar gyfer plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision eraill y Goron.

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn cyfeiriad post 'uned' ar gyfer ceisiadau gan bersonél y lluoedd arfog sy'n gwasanaethu os nad oes cyfeiriad postio cartref newydd.

Ar gyfer ceisiadau mewn perthynas â cylchoedd derbyn Meithrin a chylchoedd derbyn (statudol) arferol, bydd yr awdurdod lleol yn trin plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision eraill y Goron fel pe byddant eisoes yn preswyllo yn y cyfeiriad yn y dyfodol **ar yr amod** bod y cais yn cael ei gyflwyno gyda llythyr swyddogol gan y Weinyddiaeth Amddiffyn neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad yn datgan dyddiad

dychwelyd a chadarnhad o'r cyfeiriad newydd. Bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu lle ysgol yn unol â'r meini prawf perthnasol ar gyfer y cylch derbyn.

Mewn cysylltiad â cheisiadau derbyn/trosglwyddo ar gyfer plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision y Goron sy'n gwasanaethu:

- bydd y plant hynny yn derbyn 'statws eithrio' at ddibenion terfynau maint dosbarthiadau babanod (os yw'n berthnasol), os ydynt yn cael eu derbyn i'r ysgol a ffefrir;
- os bydd y cais yn aflwyddiannus a gwrthodir lle yn yr ysgol a ffefrir, gall y rhieni/gofalwyr apelio yn erbyn y penderfyniad a bydd unrhyw wrandawriad apêl yn cael ei glywed fel apêl niwed cyffredin.

Bydd ceisiadau ar gyfer plant pobl oedd gynt yn bersonél lluoedd arfog y DU neu Weision y Goron yn cael eu trin fel pob cais arall.

9.8 Plant y mae lleoliad yn hanfodal ar eu cyferam resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol

I fodloni'r maen prawf hwn:

1. mae'n **rhaidd** i ymgeiswyr ddarparu tystiolaeth ategol gan weithiwr ieuchyd proffesiynol cofrestredig neu weithiwr cymdeithasol sy'n nodi'r rhesymau pam mai'r ysgol a enwir yw'r ysgol fwyaf addas a pha anawsterau fyddai'n codi pe byddai'n rhaid i'r plentyn fynychu ysgol arall. Mae'n rhaid i'r dystiolaeth fod wedi'i dyddio tri mis neu lai cyn dyddiad cyflwyno'r cais; **a**
2. bod y dystiolaeth ysgrifenedig yn cael ei derbyn gan yr awdurdod lleol fel un sy'n ddigonol i benderfynu bod lleoliad yn yr ysgol a ffefrir yn hanfodol i'r plentyn.

Nid yw tystiolaeth sy'n cadarnhau diagnosis neu amgylchiadau plentyn yn unig yn bodloni'r maen prawf hwn.

Ystyrir ceisiadau ar gyfer gofalwyr ifanc o dan y maen prawf hwn yn amodol ar ddarparu'r dystiolaeth ofynnol fel y nodir uchod.

Mae'r awdurdod lleol yn disgwyl bod yr ymgeisydd yn darparu'r dystiolaeth ofynnol ar yr adeg y cyflwynir y cais. Os nad yw hynny'n bosibl, mae'n rhaid bod yr awdurdod yn cael gwybod am hyn a'i fod yn fodlon â'r rhesymau ac yna mae'n rhaid darparu'r dystiolaeth ofynnol cyn dyddiad cau y cylch derbyn. **Pe na ddarperir y dystiolaeth ofynnol i'r awdurdod lleol cyn cau y cylch derbyn, ni fydd y cais yn cael ei flaenoriaethu o dan y maen prawf hwn.**

9.9 Ceisiadau a wneir ar gyfer plant nad ydynt yn ddinasyddion y DU ac nad ydynt eto'n byw yn y DU, a phlant o'r DU sy'n byw dramor

Bydd yr awdurdod lleol yn trin ceisiadau ar gyfer y plant hyn ar sail unigol ac yn unol â holl ddeddfwriaeth/ofynion Llywodraeth Cymru, deddfwriaeth y DU a rheolau'r Swyddfa Gartref sy'n berthnasol adeg y cais. Hefyd, unrhyw gyfraith yr Undeb Ewropeaidd a all fod yn berthnasol i'r DU.

Dylid disgwyl y bydd yr awdurdod lleol yn gofyn am wybodaeth am ystod o ffactorau perthnasol, gan gynnwys ond heb eu cyfyngu i:

- pa un a yw'r cais am ganiatâd i ddod i mewn i'r DU wedi neu'n mynd i fod yn llwyddiannus;
- os yn berthnasol, ar ba delerau y caniatawyd mynediad i'r DU; a
- y dyddiad pan fo disgwyl i'r plentyn fod yn preswyllo yn y DU.

10. Symudiadau wedi'u rheoli

Mae gan yr awdurdod lleol bolisi ar wahân ar gyfer symudiadau (trosglwyddiadau) disgyblion rhwng ysgolion wedi'u rheoli. Fodd bynnag, mae'r awdurdod lleol yn cymhwyso darpariaethau'r Polisi Derbyniadau Ysgolion wrth nodi ysgol neu ysgolion addas.

Mae symudiadau wedi'u rheoli yn cael eu trin yn wahanol i dderbyniadau arferol. Bydd y disgybl yn aros ar gofrestr yr ysgol bresennol yn ystod y cyfnod symud wedi'i reoli. Ar ddiwedd y cyfnod symud wedi'i reoli, os bu'r symud wedi'i reoli yn llwyddiannus, bydd y disgybl yn cael ei roi ar gofrestr yr ysgol newydd. Os na fu'r symud wedi'i reoli yn llwyddiannus, bydd y disgybl yn dychwelyd i'r ysgol wreiddiol.

Nid yw'r Polisi Symud Wedi'i Reoli yn berthnasol mewn unrhyw achos pan fo'r rhiant/gofalwr yn cwblhau cais derbyn i ysgol; y Polisi Derbyniadau Ysgolion sy'n berthnasol ymhob achos o'r fath.

11. Cludiant rhwng y cartref a'r ysgol/coleg

11.1 Cyffredinol

Dylai rhieni/gofalwyr ymgysgu â'r Polisi Cludiant Cartref-i'r-Ysgol/Coleg newydd sydd ar gael ar [wefan](#) yr awdurdod lleol. Mae'n bwysig nodi bod gostyngiadau sylweddol yng nghymhwysedd llawer o ddisgyblion o ganlyniad i'r polisi newydd hwn, a ddaeth i rym o ddechrau'r flwyddyn ysgol, Medi 2025. Felly, dylai rhieni/gofalwyr ystyried cymhwysedd eu plentyn ar gyfer cludiant ysgol yn y tymor hir mewn unrhyw benderfyniad a wnânt wrth ystyried ysgol i'w plentyn, yn yr ysgol gynradd a'r ysgol uwchradd.

Mae polisi'r awdurdod lleol yn cydymffurfio â gofynion Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008, sy'n gosod dyletswydd statudol ar awdurdodau lleol i ddarparu cludiant am ddim ar gyfer dysgwyr i'r ysgol addas agosaf os ydynt yn byw y tu hwnt i 'bellter cerdded' i'r ysgol honno.

Gweler RHAN 1, adran 1.11, i gael gwybodaeth ar sut mae pellteroedd cerdded yn cael eu cyfrif

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, nid oes dalgylchoedd ar gyfer ysgolion cyfrwng Cymru a ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr. Mae gan yr ysgolion cyfrwng Saesneg ac ysgolion gwirfoddol a reolir i gyd ddalgylchoedd. **Ar gyfer ysgolion di-ffydd cyfrwng Saesneg ac ysgolion gwirfoddol a reolir, ystyr y term 'ysgol addas agosaf' yw'r ysgol ddalgylch.**

Os yw disgybl yn mynychu ysgol nad hi yw'r ysgol addas agosaf o ganlyniad i ddewis rhiant, y rhieni/gofalwyr sy'n llwyr gyfrifol am gostau a threfniadau cludiant.

Os nad yw dysgwr yn gallu cael ei dderbyn i'w ysgol addas agosaf leol a'i fod, o ganlyniad, yn gorfod mynychu ysgol arall y tu hwn i'r 'pellter cerdded' o'r cartref, yna dim ond i'r ysgol addas agosaf nesaf y bydd cludiant yn cael ei ddarparu. Efallai na fydd hyn yn unol â'r ysgol a ffeirir gan y rhiant/gofalwr ac o dan amgylchiadau o'r fath y rhiant/gofalwr fydd yn gyfrifol am gostau a threfniadau cludiant.

Diffiniad Llywodraeth Cymru o'r 'pellter cerdded' statudol yw dwy filltir i ddysgwyr o oedran cynradd a thair milltir i ddysgwyr o oedran ysgol gorfodol sy'n derbyn addysg uwchradd. Mae'r awdurdod lleol yn mesur pellterau yn ôl y llwybr cerdded agosaf sydd ar gael o'r cartref i'r ysgol/coleg gan ddefnyddio meddalwedd system gwybodaeth ddaearyddol.

Nid oes rhwymedigaeth statudol ar awdurdodau lleol i ddarparu cludiant ar gyfer dysgwyr o oedran Meithrin na'r rhai sydd dros un ar bymtheg oed.

Bydd disgyblion meithrin yn cael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol os byddant yn mynychu'r ysgol cyfrwng Cymraeg neu'r ysgol ffydd agosaf ac yn byw 1.5 milltir neu fwy o'r ysgol, neu os nad yw'r awdurdod lleol yn credu bod y llwybr cerdded o gartref y disgybl ar gael. Nid oes darpariaeth ar gyfer disgyblion sy'n mynychu unrhyw ysgolion cyfrwng Saesneg.

Bydd disgyblion ôl-16 (chweched dosbarth) cael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol os byddant yn mynychu'r ysgol cyfrwng Cymraeg neu'r ysgol ffydd agosaf ac yn byw tair milltir neu fwy o'r ysgol, neu os nad yw'r awdurdod lleol yn credu bod y llwybr cerdded o gartref y disgybl ar gael. Ni fydd darpariaeth ar gyfer disgyblion sy'n mynychu unrhyw ysgol cyfrwng Saesneg nac unrhyw goleg addysg bellach.

Mae dysgwyr sy'n mynychu'r ysgol cyfrwng Cymraeg agosaf yn cael cludiant am ddim yn unol â pholisi cytunedig yr awdurdod lleol ar bellter cerdded a llwybrau cerdded sydd ar gael.

Mae dysgwyr sy'n mynychu'r ysgol wirfoddol a gynorthwyr agosaf o enwad y rhieni/gofalwyr yn cael cludiant am ddim yn unol â pholisi cytunedig yr awdurdod lleol ar bellter cerdded a llwybrau cerdded sydd ar gael.

Ni fydd dysgwyr y mae eu teuluoedd yn symud i gyfeiriad lle nad yr ysgol y maent yn ei mynychu yw'r ysgol addas agosaf yn parhau i gael cludiant am ddim o'r cartref i'r ysgol os bydd y symud hwnnw'n digwydd yn ystod addysg gynradd, neu ym Mlwyddyn 7, Blwyddyn 8 neu Flwyddyn 9 yn ystod addysg uwchradd. Bydd ceisiadau a wneir ar ran disgyblion sy'n symud ym Mlwyddyn 10, Blwyddyn 11 yn cael eu hystyried yn unigol ac, o'u cymeradwyo, byddai pàs bws yn cael ei ddarparu fel arfer.

Nod yr awdurdod lleol yw darparu system gludiant ddibynadwy sy'n cludo dysgwyr yn ddiogel, yn brydlon ac mewn cyfforddusrwydd rhesymol. Ym mhob achos, defnydd effeithlon o adnoddau sy'n pennu'r dull cludiant a ddarperir, yn amodol ar unrhyw ofynion o ran anghenion arbennig. Gellir darparu cludiant trwy wasanaethau cludiant i'r ysgol ar gcontract neu wasanaethau cludiant cyhoeddus presennol megis bws, bws mini, trê'n, tacsî, ac yn y blaen

.

Mae'r Teithio gan Ddysgwyr Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol, Mehefin 2014 yn nodi mai'r rhieni / gofalwyr sy'n gyfrifol am gludo plentyn i'r ysgol mewn unrhyw achos lle nad oes cymhwysedd ar gyfer cludiant cartref-i-ysgol am ddim.

11.2 Asesu argaeledd llwybrau

Ystyrir bod llwybr ar gael os yw'n ddiogel (hyd y bo'n rhesymol ymarferol) i ddysgwyr heb anabledd neu anhawster dysgu gerdded ar hyd y llwybr ar eu pen eu hunain neu gydag oedolyn sy'n cydgerdded os yw oedran a lefel dealltwriaeth y dysgwr yn golygu bod hyn yn ofynnol. Wrth bennu diogelwch cymharol llwybr cerdded, mae'r awdurdod lleol yn cynnal asesiadau o'r risgiau y gallai plant ddod ar eu traws ar hyd y llwybr rhwng y cartref a'r ysgol.

Mae'r holl asesiadau'n dilyn y ddogfen Teithio gan Ddysgwyr: Darpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol, Mehefin 2014. Wrth i lwybrau gael eu hadolygu, gellir atal darpariaeth lle, er enghraifft, mae peryglon a adnabuwyd wedi cael eu lliniaru. Bydd hwn wedyn yn cael ei nodi'n llwybr cerdded a adnabuwyd ac sydd ar gael. Bydd rhieni'n cael rhybudd o un tymor o leiaf rhag blaen bod cludiant yn mynd i gael ei atal ac fel arfer bydd unrhyw benderfyniad i'w atal yn cael ei roi ar waith fel ei fod yn cyd-daro â dechrau blwyddyn ysgol.

11.3 Amgylchiadau arbennig

Mae'r Polisi Cludiant rhwng y Cartref a'r Ysgol/Coleg yn nodi'r dull o ystyried anghenion cludiant plant sy'n derbyn gofal, plant ag anghenion dysgu ychwanegol a/neu anableddau a phlant yr argymhellir darparu cludiant ar eu cyfer am resymau meddygol.

Ni fydd cludiant yn cael ei ddarparu i ddysgwyr sy'n mynychu ysgolion mewn awdurdodau lleol cyfagos oni bai bod darpariaeth benodol ar gyfer hyn ym Mholisi Derbyniadau Ysgolion yr awdurdod lleol.

Gall yr awdurdod lleol ystyried arfer ei ddisgresiwn i gynorthwyo i ddarparu cludiant ar gyfer dysgwyr nad ydynt yn gymwys fel arall i gael cludiant am ddim, lle mae amgylchiadau arbennig yn bresennol. Mae angen i rieni/gofalwyr gyflwyno cais os ydynt o'r farn bod amgylchiadau arbennig. Ystyrir pob cais yn ôl ei rinweddau ei hun.

11.4 Cludiant o'r cartref i'r coleg

Ni fydd darpariaeth ar gyfer disgyblion sy'n mynychu unrhyw goleg addysg bellach.

11.5 Y Cod Ymddygiad wrth Deithio: Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008

Fel rhan o'r Mesur uchod, fe gyflwynodd Llywodraeth Cymru y Cod Ymddygiad wrth Deithio (y Cod) i hyrwyddo teithio diogel ar gyfer yr holl blant a phobl ifanc, trwy

egluro'r safonau ymddygiad sy'n ofynnol gan ddysgwyr wrth deithio rhwng y cartref a'r ysgol.

Mae'r Cod yn annog ysgolion ac awdurdodau lleol i weithio mewn modd rhagweithiol gyda dysgwyr, eu rhieni a'r gymuned i hybu ymddygiad cadarnhaol. Mae'r Cod hefyd yn caniatáu i'r awdurdod lleol atal cludiant dros dro dan amgylchiadau lle mae dygwr wedi camymddwyn wrth deithio i'r ysgol/ coleg.

Bydd yr awdurdod lleol yn dilyn y gweithdrefnau a nodir yn y Cod os yw'n ystyried atal cludiant.

11.6 Cludiant disgresiwn

Os nad oes cymhwysedd ar gyfer cludiant cartref-i-ysgol am ddim, **gall** yr awdurdod lleol ystyried darparu cludiant dewisol. Rhaid i rieni/ofalwyr gwblhau cais. Gellir adolygu darpariaeth drafnidiaeth ddewisol a gellir ei dirwyn i ben ar unrhyw adeg.

12. Trefniadau ar gyfer darparu bwyd a diod yn ystod y diwrnod ysgol

12.1 Prydau ysgol

Mae llawer o fuddion i ddarparu cinio ysgol i blant:

1. Mae prydau bwyd yn ffres, yn iach ac yn gytbwys o ran maeth. Mewn gwirionedd, mae'r bwydlenni cynradd yn cydymffurfio â Rheoliadau Bwyta'n Iach mewn Ysgolion (Gofynion a Safonau Maeth) (Cymru) Llywodraeth Cymru, ac mae'r fwydlen uwchradd yn cydymffurfio â Safonau Bwyd Llywodraeth Cymru. Ar hyn o bryd mae Llywodraeth Cymru yn adolygu Rheoliadau Bwyta'n Iach mewn Ysgolion (Safonau a Gofynion Maeth) (Cymru) 2013 yn barod i'w gweithredu ym mis Ebrill 2026.
2. Mae'r bwydlenni'n llawn ffrwythau a llysiau. Mae'r 'Plât Bwyta'n Dda' yn argymhell fod pawb yn bwyta o leiaf pum darn o ffrwyth neu lysieuyn bob dydd, ac felly, gall pryd ysgol helpu i gadw plant yn iach.
3. Ers y buddsoddiad gan Lywodraeth Cymru i gyflwyno Prydau Ysgol Am Ddim Cyffredinol (UPFSM), mae pob disgybl ysgol gynradd neu ddisgybl o oedran ysgol gynradd mewn ysgolion arbennig yn gymwys i gael pryd ysgol am ddim.
4. Mae astudiaethau wedi dangos bod plant yn fwy derbyniol yn y dosbarth os ydyn nhw'n cael brecwast ac yn cael pryd sylweddol amser cinio.
5. Gall plant ddysgu sut i wneud dewisiadau bwyd iach.
6. Mae ffreuturau yn rhoi'r cyfle i blant ymlacio gyda ffrindiau o dan oruchwyliaeth mewn amgylchedd diogel.

Darperir gwasanaeth arlwyio prydau ysgol yr awdurdod lleol mewn 48 o ysgolion cynradd a saith ysgol uwchradd, dwy ysgol arbennig a Darpariaeth Amgen y Bont (uned atgyfeirio disgyblion). Caiff prydau eu coginio a'u gweini gan staff hyfforddedig gan ddefnyddio cynhyrchion a chynhwysion o safon sy'n cydymffurfio â'r holl ddeddfwriaeth o ran diogelwch bwyd.

Mae'r gwasanaeth wedi addasu ei ryseitiai er mwyn lleihau'r defnydd o siwgr, halen a braster, yn ogystal â chynyddu ffibr. Mae'r gwasanaeth yn osgoi ychwanegion a lliwiau artiffisial, ac nid yw'n defnyddio bwyd sy'n cynnwys cynhwysion wedi'u haddasu'n enetig yn fwriadol.

Mae bwydlenni'n cylchdroi bob tair wythnos. Mae hyn yn sicrhau y ceir amrywiaeth gyda ffocws ar ffrwythau, llysiau a saladau ffres. Mae'r holl fwyd yn cael ei bobi neu

ei stemio, ac eithrio sglodion, sydd ond yn cael eu gweini unwaith yr wythnos. Mae ffrwythau ffres, bara gwenith cyflawn, iogwrt, llaeth hanner sgim, a dŵr ar gael hefyd.

Mae gan wasanaeth arlwyio prydau ysgol yr awdurdod lleol enw rhagorol o ran hylendid a glendid ceginau. Mae'r gwasaneath yn cydymffurfio â'r holl reoliadau iechyd, diogelwch a hylendid.

Mae gweithdrefnau prynu yn sicrhau yn cael gafael ar gynhwysion diogel ac yn sicrhau dulliau dosbarthu a storio priodol er mwyn cynnal y lefelau uchaf o ran diogelwch bwyd.

Mae staff y Gwasanaethau Arlwyio yn ystyried bod pob plentyn yn gwsmer gwerthfawr, ac yn gweini pob plentyn mewn modd cyfeillgar a chefnogol.

Yn y rhan fwyaf o ysgolion cynradd, gall disgyblion ddewis o ddau bryd poeth blasus yn ogystal â dewis o salad. Dim ond un opsiwn sydd gan ddisgyblion meithrin, a gaiff ei nodi ar fwydlen yr ysgol gynradd gyda seren.

Mewn ysgolion uwchradd, mae disgyblion yn prynu bwyd mewn ffreuturau. Mae yna dair ardal fwyd i ddewis ohonynt:

1. Y bar salad

Mae'r ardal hon yn gweini bwyd ffres, iach fel salad, pasta, brechdanau, bara ffrengig poeth neu oer, tortillas wedi'u llenwi, tatws trwy'u crwyn, ffrwythau ffres ac iogwrt, sy'n cael eu paratoi'n ddyddiol.

2. Byrbrydau

Mae'r ardal hon yn gweini bwyd cyflym, poeth a maethlon. Yma ceir bara ffrengig gyda llenwad poeth, paninis, rholiau, pizzas, bagelau, tatws trwy'u crwyn, ffrwythau ffres ac iogwrt. Mae'n berffaith ar gyfer myfyrwyr sy'n mynychu gwersi neu glybiau amser cinio.

3. Prif brydau

Cynigir diwrnodau rhost traddodiadol gyda phwdinau Swydd Efrog mewn grefi cyfoethog, yn ogystal â phrydau rhyngwladol fel tica cyw iâr, ac opsiwn llysieuol. Gweinir y prif bryd gyda phasta, reis neu ddewis o datws a llysiau tymhorol. Dim ond ar ddydd Gwener y mae sglodion ar gael.

Mae gan y rhan fwyaf o ysgolion uwchradd 'far deffro'. Mae'r rhain yn gweini bwyd fel tost, rholiau â llenwad poeth a grawnfwyd cyn i'r gwersi ddechrau.

Mae ffreuturau ysgolion uwchradd yn gweini bwyd a diodydd poeth neu oer yn ystod amser egwyl, sy'n gyfle delfrydol i fachu byrbryd.

12.2 Gofynion bwydlenni arbennig ar gyfer plant ag anghenion meddygol/alergedd bwyd/anoddefiad bwyd

Gellir darparu ar gyfer gofynion dietegol penodol, a gellir creu cynllun bwydlen penodol ar gyfer plentyn. Bydd angen gwybodaeth feddygol/dietegol. Bydd y tîm rheoli y Gwasanaeth Arlwygo yn cydweithio â rhieni/gofalwyr i baratoi bwydlen addas; ond ni ellir darparu pryd o fwyd hyd nes y bydd y weithdrefn ganlynol wedi'i chwblhau:

- Mae'r gwasanaethau arlwygo yn derbyn llythyr gan feddyg neu ddietegydd, sy'n manylu ar ofynion meddygol neu alergedd penodol y disgybl.
- Mae bwydlen bwrpasol yn cael ei dylunio gan y Gwasanaethau Arlwygo i gwrdd ag anghenion y disgybl.
- Mae'r fwydlen yn cael ei hadolygu gan riant/ofalwyr y disgybl ac mae'r swyddfa arlwygo yn derbyn ffurflen gydsynio wedi'i harwyddo, a chytunwyd ar ddyddiad i ddarparu prydau.

Gellir cychwyn ar y broses uchod cyn i ddisgybl ddechrau'r ysgol er mwyn osgoi unrhyw oedi mewn darparu bwyd. Bydd y Gwasanaethau Arlwygo yn hysbysu'r ysgol a'r tîm arlwygo ar y safle am alergedd/anoddefiad disgybl a bydd y cogyddion yn derbyn copi o'r fwydlen y cytunwyd arni i'w dilyn.

12.3 Talu am brydau ysgol

Gweler adran 13 am wybodaeth am brydau ysgol am ddim.

O fis Medi 2024 mae'r holl ddisgyblion ysgol gynradd (gan gynnwys Meithrin) yn gymwys i gael prydau ysgol am ddim dan fenter Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd (UPFSM) Llywodraeth Cymru.

Yn yr ysgolion uwchradd, mae'r ffreuturau yn cynnig gwerth gwyh am arian. Mae llawer o eitemau bwyd yn cael eu prisio'n unigol, ond ym mis Ebrill 2024 pris y fwydlen dau gwrs yw £2.90. (Mae pris prydau gosod a phris eitemau unigol yn cael eu hadolygu'n flynyddol a byddant ar gael o wefan yr awdurdod lleol bryd hynny).

Mae 'Arlwygo heb arian parod' yn rhoi dull amgen i rieni a gofalwr i dalu am brydau ysgol. Mae'n golygu nad oes rhaid i ddisgyblion fynd ag arian parod i'r ysgol. Yn lle hynny, mae'n bosibl talu trwy wefan yr awdurdod lleol.

Mae bob ysgol uwchradd yn cynnig rhaglen Arlwygo Di-arian ac eithrio Ysgol Gyfun Porthcawl. Er bod gan Ysgol Maesteg raglen Arlwygo Di-arian, nid yw'n cael ei rhedeg trwy system yr awdurdod lleol.

12.4 Menter brecwast am ddim mewn ysgolion cynradd

Mae brecwast am ddim ar gael 30 munud cyn dechrau'r diwrnod ysgol yn rhan fwyaf o ysgolion cynradd ledled Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, ond ar hyn o bryd mae'r ddarpariaeth wedi cael ei hatal yn Ysgol Gynradd Coety oherwydd materion recriwtio staff.

Grawnfwyd, tost, darnau o ffrwythau a dewis o laeth neu sudd ffrwythau yn cael eu gweini.

12.5 Llaeth ysgol

Darperir llaeth am ddim yn ddyddiol i holl ddisgyblion y Cyfnod Sylfaen.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan yr awdurdod lleol](#). Hefyd, gan â thîm Gwasanaethau Arlwyio ar 01656 815963 neu e-bost catering@bridgend.gov.uk

13. Prydau ysgol am ddim

13.1 Prydau Ysgol Am Ddim I Bawb

Mae'r awdurdod lleol wedi ymrwymo i bob disgybl oed cynradd dderbyn yr hawl i brydau ysgol am ddim erbyn Medi 2024.

Fodd bynnag, nid yw Prydau Ysgol am Ddim i Holl Blant Ysgolion Cynradd yn disodli'r hawl sy'n dal i fod gan lawer o ddisgyblion fel 'disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim' (cPYADd). Mae'n bwysig bod rhieni/gofalwyr yn parhau i hawlio prydau ysgol am ddim os oes ganddynt hawl (er enghraifft, eu bod ar incwm isel neu'n hawlio budd-daliadau) gan bod nifer o ffrydiau ariannu ar wahân ac arian ychwanegol ar gael i ysgolion i sicrhau bod disgyblion cPYADd yn cael eu cefnogi'n ddigonol trwy gydol eu haddysg.

Mae gan bobl ifanc sydd â hawl i gael cymhorthdal incwm neu lwfans ceisio gwaith yn seiliedig ar incwm hawl hefyd i gael prydau ysgol am ddim fel cPYADd disgyblion.

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn gyfrifol am asesu cymhwysedd disgyblion cPYADd sy'n mynd i ysgol ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae rhagor o fanylion a ffurflen gais ar gael ar [wefan yr awdurdod lleol](#)

14. Trefniadau gwisg ysgol

14.1 Polisiau'r ysgol

Mae'r awdurdod lleol yn disgwyl i gorff llywodraethu pob ysgol ddilyn y canllawiau statudol a gyhoeddwyd gan Lywodraeth Cymru ym mis Ionawr 2022, 'Polisiau gwisg ysgol ac edrychiad disgyblion: canllawiau ar gyfer cyrff llywodraethu'.

Nid oes deddfwriaeth addysg sy'n ymwneud yn benodol â gwisgo gwisg ysgol nac agweddau eraill ar edrychiad unigolion megis lliw a steil gwallt a gwisgo gemwaith a cholur. Fodd bynnag, fel rhan o'i gyfrifoldeb am y ffordd y caiff yr ysgol ei rhedeg, gall corff llywodraethu bennu gwisg ysgol y mae'n ofynnol i ddisgyblion ei gwisgo a rheolau eraill yn ymwneud â'u hedrychiad.

Mae Llywodraeth Cymru yn pwysu ar bob corff llywodraethu i gael polisi gwisg ysgol ar ôl ymgynghori â rhieni, disgyblion a chymunedau lleol neu gymunedau ffydd perthnasol. Dylai'r gofynion ynghylch gwisg ysgol ac edrychiad disgyblion gael eu cynnwys ym mhrosiectws yr ysgol. Cysylltwch ag unrhyw ysgol am fanylion llawn.

Ym mis Mai 2023, diweddarodd Llywodraeth Cymru y canllawiau ar 'Wisg ysgol ac ymddangosiad: canllawiau polisi ar gyfer cyrff llywodraethu', i gynnwys y dylai ysgolion sicrhau bod trefniadau ar waith fel bod gwisgoedd ysgol ail-law ar gael i ddisgyblion eu caffael (er enghraifft drwy drefniadau cyfnodol neu barhaus ar gyfer gwerthu gwisg ail-law neu siopau cyfnewid).

I gael gwybodaeth am y trefniadau ar gyfer caffael gwisg ail-law, cysylltwch â'r ysgol berthnasol am ragor o fanylion.

14.2 Cymorth ariannol – Grant Hanfodion Ysgolion Llywodraeth Cymru

Dyma'r sefyllfa ym mlwyddyn ysgol 2024-2025. Mae'n bosibl y bydd rhywfaint o wybodaeth yn newid cyn neu yn ystod 2026-2027 a dylai rhieni/gofalwyr wirio'r wybodaeth ddiweddaraf ar [wefan yr awdurdod lleol](#), lle mae ffurflen gais ar gael hefyd.

Mae Grant Hanfodion Ysgolion Llywodraeth Cymru yn rhoi cymorth grant i deuluoedd ar incwm is ar gyfer prynu:

gwisgoedd ysgol, yn cynnwys cotiau ac esgidiau;

- dillad chwaraeon, yn cynnwys esgidiau;
- cyfarpar TG: gliniaduron a chyfrifiaduron llechi YN UNIG (dim ond mewn rhai sefyllfaoedd yn unig y dylid defnyddio'r grant, pan na all ysgolion roi benthyg cyfarpar i'r teulu);

- dillad ar gyfer gweithgareddau cyfoethogi, yn cynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i'r canlynol: sgowtiaid; geidiaid; cadetiaid; crefft ymladd; chwaraeon; y celfyddydau perfformio neu ddawns;
- cyfarpar ee bagiau ysgol a phapur ysgrifennu;
- cyfarpar arbenigol pan fydd gweithgareddau newydd y cwricwlwm yn dechrau, megis dylunio a thechnoleg; a
- cyfarpar ar gyfer triapiau y tu allan i oriau ysgol, megis dysgu yn yr awyr agored ee dillad glaw.

Gall plant sydd â'u teuluoedd ar incwm isel ac sy'n gymwys ar gyfer budd-daliadau penodol (yn gysylltiedig â meini prawf cymhwysedd presennol ar gyfer prydau ysgol am ddim) wneud cais am y grant ar gyfer plentyn mewn blwyddyn ysgol orfodol (Derbyn i Flwyddyn 11) yn 2024-2025.

Ar hyn o bryd, mae'r holl blant sy'n derbyn gofal o oedran ysgol gorfodol, sy'n perthyn i'r categori plant sy'n derbyn gofal gan awdurdod lleol, yn gymwys i gael y grant.

Nid yw disgyblion sy'n cael prydau ysgol am ddim dan drefniadau amddiffyniad wrth bontio yn gymwys i'r cyllid yma.

Gall teuluoedd dim ond gwneud un cais ar gyfer un plentyn, unwaith ar gyfer pob blwyddyn ysgol.

Os oes unrhyw newidiadau perthnasol cyn Medi 2026 neu yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027, bydd manylion yn cael eu cyhoeddi ar [wefan](#) yr awdurdod lleol.

15. Cofrestru disgyblion ar gyfer arholiadau cyhoeddus

Mae pob ysgol uwchradd ym Mhen-y-bont ar Ogwr yn cynnig ystod o gyrsiau a chymwysterau.

Cofrestrir disgyblion ar gyfer arholiadau gan eu hysgol, yn seiliedig ar eu dewis o bynciau ac ar ôl ystyried gofynion y disgybl gan athrawon, rhieni/gofalwyr a'r disgybl. Gall swyddogion Gyrfa Cymru roi cyngor hefyd.

Mae ysgolion yn talu cost cofrestriadau arholiadau cymeradwy.

Mae'n bosibl y bydd ysgol am adennill costau cofrestriadau arholiadau oddi wrth rieni/gofalwyr mewn achosion lle nad yw disgyblion yn mynychu arholiad a lle na chafwyd rheswm boddhaol dros beidio â mynychu.

16. Presenoldeb yn yr ysgol

Mae Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr wedi ymrwymo i gynyddu potensial pob disgybl sy'n mynd i ysgolion yn y fwrdeistref sirol.

Yn ôl y gyfraith, mae'n rhaid i blant oedran ysgol sydd wedi'u cofrestru mewn ysgol fynychu'r ysgol yn rheolaidd. Mae presenoldeb rheolaidd yn bwysig, nid yn unig am mai dyma'r gyfraith, ond oherwydd mai dyma'r ffordd orau o sicrhau bod plant yn manteisio i'r eithaf ar y cyfleoedd addysgol sydd ar gael iddynt.

Gall rhieni a gofalwyr gael dirwy o hyd at £2,500 neu eu carcharu am fethu sicrhau bod plentyn yn eu gofal yn mynychu'r ysgol yn rheolaidd.

Bydd adegau pan nad yw plentyn yn gallu mynd i'r ysgol, er enghraifft:

- pan fydd yn sâl;
- i fynd i apwyntiadau meddygo; neu
- ar gyfer arsylwi crefyddol

Os oes unrhyw riant/gofalwr yn cael problemau gyda phresenoldeb eu plentyn yn yr ysgol mae'n bwysig siarad â staff yr ysgol cyn gynted â phosib.

Gall ein Gwasanaeth Cymorth Lles Addysg a Gweithwyr Chymorth Cynnar hefyd ddarparu cymorth, cyngor, ac arweiniad ar faterion ynghylch mynychu'r ysgol.

Mae rhagor o wybodaeth ar gael ar [wefan yr awdurdod lleol](#).

17. Trefniadau derbyn i ysgolion

RHAN 1 – Trefniadau derbyn cyffredinol

1.1 Y gofyniad i wneud cais am le mewn ysgol

Rhaid i rieni/gofalwyr gwblhau cais am le i'w plentyn/plant. Ni chaniateir i blentyn ddechrau mewn ysgol nes bod cais wedi dod i law ac wedi cael ei brosesu gan yr awdurdod lleol a lle mewn ysgol wedi cael ei gynnig gan yr awdurdod lleol.

Mewn perthynas â cylchoedd derbyn Meithrin a chylchoedd derbyn (statudol) arferol, mae angen cais ar wahân i bob plentyn.

1.2 Pwy all wneud cais am le mewn ysgol?

Mewn cysylltiad â cheisiadau ar gyfer plant Meithrin a phlant o oedran ysgol statudol, mae'n rhaid i'r cais gael ei wneud gan 'rhiant' y plentyn, yn unol â'r diffiniad yn Adran 576 o Ddeddf Addysg 1996. Mae hyn yn nodi bod 'rhiant', mewn cysylltiad â phlentyn neu berson ifanc, yn cynnwys unrhyw berson nad yw'n rhiant biolegol ond sydd â chyfrifoldeb rhiant, neu sy'n gofalu am y plentyn.

Felly, at ddibenion cyfraith addysg, mae 'rhiant' yn cynnwys;

- pob rhiant biolegol, p'un a ydynt wedi priodi ai peidio;
- unrhyw berson sydd, er nad yw'n rhiant biolegol, â chyfrifoldeb rhiant dros blentyn neu berson ifanc – gall hwn fod yn rhiant mabwysiadol, llys-riant, gwarcheidwad neu berthynas arall;
- unrhyw berson sydd â gofal dros blentyn neu berson ifanc ond nad yw'n rhiant biolegol nac â chyfrifoldeb rhiant.

Mae person fel arfer â gofal dros blentyn neu berson ifanc os yw'r plentyn yn byw gyda'r person, naill ai'n amser llawn neu'n rhan-amser ac sy'n gofalu am y plentyn, ni waeth beth yw'r berthynas fiolegol a chyfreithiol â'r plentyn.

Mae'r awdurdod lleol yn defnyddio'r term 'rhiant/gofalwr' i adlewyrchu diffiniad cyfreithiol 'rhiant', fel y nodwyd uchod.

Bydd yr awdurdod lleol dim ond yn derbyn apêl sydd wedi'i chofrestru gan unigolyn nad yw'n rhiant/gofalwr os oes caniatâd ysgrifenedig priodol gan y rhiant/gofalwr wedi'i atodi.

Bydd angen i ymgeisydd ddatgan ei berthynas â'r plentyn a darparu'r wybodaeth y mae'r awdurdod lleol yn gofyn amdani, gan gynnwys dogfennau, sy'n profi'r berthynas ar yr adeg pan gyflwynir y cais.

Mae'r awdurdod lleol yn disgwyl y bydd rhieni/gofalwyr plentyn yn cytuno ar yr ysgol/ion a ffeirir a phwy fydd yn cyflwyno'r cais, cyn i gais derbyn i ysgol gael ei gyflwyno. Ni fydd yr awdurdod lleol yn ymyrryd mewn anghydfod rhwng rhieni/gofalwyr dros geisiadau ysgol a bydd yn disgwyl i'r rhain gael eu datrys yn breifat. Os na all rhieni/gofalwyr gytuno ac nad oes dim gorchymyn Llys yn nodi pwy ddylai wneud y cais a pha ysgolion a ffeirir, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y cais gan y rhiant/gofalwr sy'n derbyn Budd-dal Plant dros y plentyn.

Gall ceisiadau mewn perthynas â derbyniadau/trosglwyddiadau Ôl-16 gael eu cyflwyno gan riant/gofalwr y dysgwr.

1.3 Sut i ymgeisio am le mewn ysgol

Ar gyfer cylchoedd derbyn a derbyniadau/trosglwyddiadau yn ystod y flwyddyn, **rhaid** i gais derbyn i ysgol gael ei gwblhau gan y rhieni/gofalwyr.

Gall rhieni/gofalwyr gwblhau'r cais perthnasol ar-lein trwy gofrestru ar gyfer 'Fy Nghyfrif' ar wefan Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Pan ddewisir y botwm 'Cyflwyno' ar ddiwedd cais ar-lein, mae neges ar y sgrîn yn cadarnhau bod y cais wedi'i gyflwyno. Felly, gall rhieni/gofalwyr sy'n cwblhau cais derbyn i ysgol ar-lein fod yn dawl eu meddyliau bod y cais wedi cael ei dderbyn gan yr awdurdod lleol. Hefyd, gall y deiliad Fy Nghyfrif fewngofnodi unrhyw bryd a bydd yn gallu gweld y cais a bod ei statws 'Wedi'i Gyflwyno'. **Cyfrifoldeb rhiant/gofalwr yw sicrhau bod ceisiadau a gyflwynir gan ddefnyddio'r cyfleuster yn Fy Nghyfrif yn cael eu 'Wedi'i gyflwyno' ac nid yn cael eu gadael fel ceisiadau sydd rhannol gyflawn.**

Os bydd rhieni/gofalwyr yn caniatáu llenwi'r ffurflen gais derbyn i ysgol drwy Fy Nghyfrif trydydd parti, ystyrir y bydd daliwr Fy Nghyfrif yn cyflwyno'r cais ar ran, a gyda chaniatâd llawn, rhieni/gofalwyr y plentyn. O dan yr amgylchiadau hyn, ystyrir y bydd y rhieni/gofalwr yn derbyn cyfrifoldeb llawn dros ganlyniadau unrhyw gamgymeriadau neu wallau wrth lenwi a/neu gyflwyno'r cais.

Gall unrhyw rieni/gofalwr nad oes ganddynt fynediad at eu cyfrifiadur/gliniadur neu ffôn clyfar eu hunain ddefnyddio'r cyfrifiaduron sydd ar gael yn y llyfrgelloedd yn y fwrdeistref sirol i gofrestru ar gyfer Fy Nghyfrif a chwblhau cais derbyn i ysgol. Gall rhiant/gofalwr sy'n dal i fethu â chreu Fy Nghyfrif a chael mynediad at y cais derbyn i ysgol ar-lein perthnasol gysylltu â'r ysgol neu Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr trwy ffonio 01656 643643, i ofyn am gael cyflwyno cais derbyn i ysgol ar ffurf copi caled. Ar ôl ei gwblhau, dylid postio'r cais i:

Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr
Y Gyfarwyddiaeth Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc
Gwasanaethau Disgyblion
Swyddfeydd Dinesig
Stryd yr Angel
Pen-y-bont ar Ogwr
CF31 4WB

Dylai rhieni / gofalwyr nodi na ellir dal yr awdurdod lleol yn gyfrifol am beidio â derbyn cais nas cyflwynwyd trwy'r cyfleuster ar-lein.

Os dylai trefniadau'r awdurdod lleol ar gyfer cyflwyno ceisiadau derbyn newid cyn neu yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027, cyhoeddir manylion ar [wefan yr awdurdod lleol](#).

1.4 Dewis ysgol

Ysgolion agosaf neu ysgolion ardaloedd/dalgylch

Nid oes dalgylchoedd ar gyfer ysgolion cyfrwng Cymru ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr ond mae gan bob cyfeiriad yn y fwrdeistref ysgol Gymraeg agosaf.

Nid oes dalgylchoedd ar gyfer yr ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, ond mae gan bob cyfeiriad ysgol wirfoddol a gynorthwyir agosaf. Mae pob ysgol wirfoddol a gynorthwyir ym Mhen-y-bont ar Ogwr yn ysgolion ffydd.

Ar gyfer pob ysgol arall (gan gynnwys Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Pen y Fai, sy'n ysgol wirfoddol a reolir), mae ardal ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr y mae'r ysgol yn ei gwasanaethu – ei 'dalgylch'.

Ar gyfer ysgolion perthnasol, [cyhoeddir mapiau dalgylch](#) ar wefan yr awdurdod lleol.

Mae'r awdurdod lleol yn ymrwymedig i egwyddor darparu ysgolion lleol ar gyfer plant lleol a bydd yn gwneud pob ymdrech i sicrhau bod rhieni/gofalwyr yn gallu sicrhau lle i'w plentyn/plant yn yr ysgol addas agosaf/ysgol ddalgylch, lle mae rhieni/gofalwyr wedi mynegi mai honno yw'r ysgol sydd orau ganddynt.

Er bod y rhan fwyaf o rieni/gofalwyr yn dewis anfon eu plentyn/plant yn yr ysgol addas agosaf/ysgolddalgylch, mae ganddynt yr hawl i fynegi dewis i'w plentyn/plant fynychu unrhyw ysgol.

Nid yw disgyblion yn cael eu derbyn yn awtomatig i'w hysgol addas agosaf/hysgol ddalgylch ac felly mae angen o hyd i rieni/ofalwyr ymgeisio am y lle a ffeirir ganddynt yn yr ysgol honno.

Dewis rhieni

Mewn perthynas â derbyniadau i ysgolion cynradd (ac eithrio dosbarthiadau Meithrin), ysgolion iau ac ysgolion uwchradd (gan gynnwys chweched dosbarth), mae gan yr awdurdod lleol ddyletswydd statudol i ystyried yr egwyddor gyffredinol y dylai disgyblion gael eu haddysgu'n unol â dymuniadau eu rhieni/gofalwyr, cyn belled â bod hynny'n gyson â darparu addysg effeithlon ac yn osgoi gwariant cyhoeddus afresymol (A.9 o Ddeddf Addysg 1996).

Mae'r awdurdod lleol yn defnyddio'r un egwyddor o ddewis rhieni ar gyfer ceisiadau am addysg Feithrin anstatudol mewn ysgol a gynhelir gan awdurdod lleol.

Nid yw dyletswydd yr awdurdod lleol i gydymffurfio â dewis rhieni yn berthnasol pan fydd:

1. Derbyn yn anghydnaws â'r ddyletswydd statudol i gadw at reoliadau maint dosbarthiadau babanod.
2. Derbyn y plentyn yn niweidiol i ddarpariaeth addysg effeithlon neu ddefnydd effeithlon o adnoddau.
3. Trefniadau derbyn i chweched dosbarth ysgol wedi eu seilio'n llwyr ar allu neu ddawn a byddai cydymffurfio â'r dewis yn anghydnaws â'r trefniadau derbyn hynny.
4. Y plentyn wedi ei wahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu fwy. O dan yr amgylchiadau hyn, nid yw'n ofynnol i'r awdurdod lleol gydymffurfio â dewis rhieni o le mewn ysgol am gyfnod o ddwy flynedd ar ôl diwrnod ysgol cyntaf yr ail waharddiad.

Nid yw'r eithriad hwn i'r gofyniad i gydymffurfio â dewis rhieni yn berthnasol i:

- ddisgyblion a oedd yn iau na'r oedran addysg orfodol pan gawsant eu gwahardd;
- disgyblion a gafodd eu derbyn yn ôl yn dilyn gwaharddiad parhaol neu ddisgyblion a fyddai wedi eu derbyn yn ôl yn dilyn gwaharddiad parhaol os byddai wedi bod yn ymarferol i wneud hynny;
- disgyblion sydd â datganiadau o anghenion addysgol arbennig;

- disgyblion sy'n derbyn gofal (mae'n rhaid i'r cais ar gyfer derbyn gael ei wneud gan y rhiant corfforaethol), neu sydd wedi derbyn gofal (mae'n rhaid i'r cais ar gyfer derbyn gael ei gyflwyno gyda thystiolaeth o'r statws o dderbyn gofal yn y gorffennol).

Ar gyfer cylchoedd derbyn, mae'r ffurflen gais yn caniatáu i rieni/ofalwyr restru mwy nag un ysgol yn nhrefn blaenoriaeth. Bydd yr awdurdod lleol yn cynnig lle yn yr ysgol uchaf ar y rhestr sydd ar gael.

Mae dyletswydd ar yr awdurdod lleol i gydymffurfio â'r dewisiadau ar gyfer derbyniadau a fynegir gan rieni/gofalwyr o flaen y rhai nad ydynt wedi mynegi dewis.

Bydd y ffurflen gais yn nodi uchafswm nifer y dewisiadau ysgol y gall rhiant/gofalwr eu dewis. Gall rhiant/gofalwr ddewis nifer llai o ysgolion ond **nid yw gwneud hynny yn gwella'r rhagolygon o gael lle i'r plentyn yn yr ysgol honno neu'r ysgolion hynny**. Mewn sefyllfa o'r fath, os na all yr awdurdod lleol gynnig lle mewn unrhyw ddewis ysgol, ni fydd yr awdurdod lleol yn cymryd unrhyw gamau pellach mewn perthynas â'r cais. Bydd yn ofynnol i'r rhiant/gofalwr gwblhau a chyflwyno cais newydd ar gyfer unrhyw ysgol arall, a fydd yn cael ei brosesu fel cais hwyr yn unol â darpariaethau adran 13.1. Bryd hynny, mae'n bosibl bod yr holl leoedd mewn unrhyw ysgolion eraill eisoes wedi'u dyrannu.

Rhaid i rieni/gofalwyr sicrhau eu bod yn dychwelyd y ffurflen gais yn mynegi eu dewisiadau ysgolerbyn y dyddiad cau cyhoeddedig. Bydd ceisiadau na dderbynnir erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig yn cael eu trin fel ceisiadau hwyr ac efallai na fydd lle ar gael yn yr ysgol / ysgolion a ffeirir ar adeg prosesu'r cais.

1.5 Trefniadau gydag awdurdodau lleol eraill

Mae'r awdurdod lleol wedi gwneud y trefniadau canlynol gyda Chyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf, lle mae lleoedd gwag ar gael i dderbyn disgyblion:

1. Gall rhieni/gofalwyr disgyblion sy'n byw yn nalgylch Ysgol Gynradd Abercerdin wneud cais am le yn Ysgol Gyfun Tonyrefail, ac os bydd yn llwyddiannus, Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr fydd yn gyfrifol am gostau cludiant, yn amodol ar y pellteroedd statudo.
2. Gall disgyblion Ysgol Gynradd y Dolau, Ysgol Gynradd Brynnau ac Ysgol Gynradd Llanharan wneud cais am le Ysgol Gyfun Pencoed, ac os bydd yn llwyddiannus, Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf fydd yn gyfrifol am gostau cludiant, yn amodol ar y pellteroedd statudo.

1.6 Cyfeiriad y plentyn / man preswyllo arferol y plentyn

Disgwylir i rieni/gofalwyr gofnodi'r cyfeiriad presennol lle mae eu plentyn yn preswyllo fel arfer ar gais derbyn ysgol. Disgwylir i bob rhiant/gofalwr sy'n gwneud cais am le rownd derbyn gofnodi gwybodaeth yn y ffurflen gais a/neu ddarparu dogfennaeth **gyda'r ffurflen gais** sy'n dangos lle preswyllo arferol y plentyn.

Mae adran 1.10 yn nodi'r gwiriadau y bydd yr awdurdod lleol yn eu cymryd os oes unrhyw amheuaeth ynghylch gwybodaeth man preswyllo arferol y plentyn a ddarperir gan ymgeisydd.

Cylchoedd derbyn

Wrth ystyried a yw plentyn yn byw o fewn dalgylch ysgol (ysgolion cyfrwng Saesneg) neu agosrwydd at yr ysgol (ysgolion cyfrwng Cymraeg), bydd yr awdurdod lleol yn ystyried mai man preswyllo arferol y plentyn yw'r cyfeiriad cartref a hwn fydd yn bodloni'r meini prawf derbyn.

Lle nad yw rhieni/gofalwyr y plentyn yn byw gyda'i gilydd ond bod ganddynt gyfrifoldeb ar y cyd am y plentyn, a bod y plentyn yn byw gyda'r naill riant/gofalwr a'r llall am ran o'r cyfnodau pan fo'r plentyn yn cael addysg, byddir yn ystyried bod y plentyn yn byw fel arfer yn y lleoedd y mae'r naill a'r llall o'r rhieni/gofalwyr yn byw fel arfer. Yn unol â hynny, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn cyfeiriad y naill riant/ofalwr neu'r llall fel man preswyllo arferol y plentyn.

Mae adran 1.10 yn egluro'r camau y bydd yr awdurdod lleol yn eu cymryd os oes unrhyw amheuaeth ynghylch yr wybodaeth a ddarperir gan geisydd mewn perthynas â man preswyllo arferol y plentyn.

Os yw man preswyllo arferol plentyn yn newid ar ôl cyflwyno cais derbyn i ysgol:

1. Mae'n rhaid rhoi gwybod i'r awdurdod lleol **yn ysgrifenedig ar unwaith** (drwy e-bost neu lythyr).
2. Os caiff yr awdurdod wybod am y newid **cyn** amser cau a'r dyddiad y cylch derbyn, ystyrir y newid wrth ddefnyddio'r meini prawf gordanysgrifio a dyrannu lleoedd.
3. Os caiff yr awdurdod wybod am y newid **ar ôl** amser cau a'r dyddiad y cylch derbyn, defnyddir y man preswyllo arferol a nodir ar y cais (hynny yw, y man preswyl arferol gwreiddiol) wrth ddefnyddio'r meini prawf gordanysgrifio a dyrannu lleoedd. Bydd yr ymgeisydd yn cael llenwi a chyflwyno cais hwyr os nad yw'n ffafrio'r ysgol y dyrennir lle ynddi mwyach, a byddai hyn yn amodol ar y darpariaethau sy'n berthnasol i geisiadau hwyr (gweler Rhan 1, adran 1.16).

4. **Os nad yw'r ymgeisydd yn rhoi gwybod i'r awdurdod lleol** am newid man preswyllo arferol cyn y dyddiad y byddai'r plentyn yn dechrau ysgol, yna bydd yr awdurdod lleol yn cymryd y camau a nodir yn adran 10 sy'n ymwneud â darparu gwybodaeth anwir neu gamarweiniol.

Derbyniadau/trosglwyddiadau ar ganol blwyddyn

Nid yw'r cwestiwn pa un a yw man preswyllo arferol y plentyn o fewn dalgylch yr ysgol a ffefrir yn berthnasol o gwbl wrth ystyried cais i dderbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn.

1.7 Ceisiadau a wneir ar sail newid i'r man preswyllo yn y dyfodol

Cylchoedd derbyn

Bydd disgybl i rieni/gofalwyr gofnodi'r cyfeiriad presennol y mae eu plentyn yn preswyllo ynddo fel arfer ar gais derbyn i ysgol.

O dan amgylchiadau pan fo'r ymgeisydd yn y broses o symud tŷ ar yr adeg y cyflwynir y cais a'i fod wedi mynegi dewis am ysgol sydd yn nalgylch y cyfeiriad yn y dyfodol. Mae'n **rhaid** darparu'r dystiolaeth ganlynol i'r awdurdod lleol:

- tystiolaeth ysgrifenedig gan gyfreithiwr bod y tŷ wedi cael ei werthu, bod contractau wedi cael eu cyfnewid a bod dyddiad symud wedi cael ei gytuno fel y bydd y plentyn yn preswyllo yn y cyfeiriad newydd erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef; neu
- cytundeb tenantiaeth ysgrifenedig sy'n dangos y bydd y plentyn yn byw yn y cyfeiriad newydd erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

Rhaid i'r awdurdod lleol gael yr holl dystiolaeth ofynnol **cyn** yr amser a'r dyddiad cau ar gyfer y cylch derbyn, a chyfrifoldeb y ceisydd yw darparu'r dystiolaeth ofynnol i'r awdurdod lleol erbyn y terfyn amser hwnnw. Os na cheir y dystiolaeth cyn yr amser a'r dyddiad cau ar gyfer y cylch derbyn bydd y cais yn cael ei drin fel cais o'r tu allan i'r dalgylch ar gyfer yr ysgol(ion) a ffefrir (ysgolion cyfrwng Saesneg a di-ffydd), neu agosrwydd at yr ysgol a ffafir (ysgolion cyfrwng Cymraeg) yn cael ei gyfrifo gan ddefnyddio'r cyfeiriad presennol.

Os nad yw'r dystiolaeth yn cadarnhau y bydd y plentyn yn preswyllo yn y cyfeiriad newydd erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef, bydd y cais yn cael ei drin fel cais o'r tu allan i'r dalgylch ar gyfer yr ysgol(ion) a ffefrir (ysgolion cyfrwng Saesneg a di-ffydd), neu agosrwydd at yr ysgol a ffafir (ysgolion cyfrwng Cymraeg) yn cael ei gyfrifo gan ddefnyddio'r cyfeiriad presennol.

Ceisiadau derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn

Bob blwyddyn, gwneir nifer sylweddol o geisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i newid arfaethedig yn y dyfodol ym mhreswylfa'r plentyn.

Nid yw'n deg bod yr awdurdod lleol yn cadw lleoedd ar agor i blant am gyfnodau rhy hir. Yn unol â hynny, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn ceisiadau 'rhag blaen' ar gyfer derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn, hynny yw ar gyfer dyddiad derbyn yn y dyfodol, lle mae'r dyddiad derbyn hwnnw y gofynnir amdano yn y cyfnod hyd at ddiwedd yr hanner tymor canlynol, a bod yr awdurdod lleol yn fodlon ar y rhesymau dros y cais rhag blaen.

1.8 Brodyr a chwiorydd

Dim ond i'r meini prawf goralw ar gyfer cylchoedd derbyn y mae'r cwestiwn pa un a fydd sibling yn mynychu'r ysgol(ion) a ffefrir yn berthnasol. Nid yw'n berthnasol o gwbl i geisiadau derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn.

Y diffiniad o sibling yw hanner brawd/chwaer neu frawd llawn/chwaer lawn; brawd neu chwaer m/fabwysiedig; plentyn sy'n byw ar yr un aelwyd.

Bydd cais yn cael ei ystyried o dan unrhyw feini prawf gordanysgrifio brodyr a chwiorydd perthnasol ar gyfer rowndiau derbyn os yw'r amodau canlynol yn cael eu bodloni:

1. cofnodir manylion llawn y brodyr a chwiorydd ar y cais; a
2. byddai'r brawd neu chwaer a'r plentyn sy'n destun y cais yn mynychu'r un ysgol ar yr un pryd a bod y brawd/chwaer o oedran addysg statudol.

Hynny yw:

- ar gyfer ceisiadau i'r flwyddyn Derbyn, rhaid i'r brawd neu chwaer fod yn Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol y gwneir y cais ar ei chyfer;
- ar gyfer ceisiadau i Flwyddyn 3 ysgol iau, rhaid i'r brawd neu chwaer fod yn Flwyddyn 4 i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol y gwneir y cais ar ei chyfer;
- ar gyfer ceisiadau Blwyddyn 7 ysgol uwchradd, rhaid i'r brawd neu chwaer fod ym Flwyddyn 8 i Flwyddyn 11 yn y flwyddyn ysgol y gwneir y cais ar ei chyfer;
- ar gyfer ceisiadau Meithrin amswer llawn a Meithrin ran amser, rhaid i'r brawd neu chwaer fod yn flwyddyn Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol y gwneir y cais ar ei chyfer. Gan fod yr amserlenni'n debyg iawn ar gyfer y cylchoedd derbyn derbynfa, Meithrin amser llawn a Meithrin rhan-amser, efallai na fydd rhiant / gofalwr wedi cael gwybod am ganlyniad cais derbynfa i blentyn wrth gwblhau Meithrinfa amser llawn neu rhan-amser cais am blentyn arall. Bydd y rhiant / gofalwr yn gallu cofnodi manylion y

plentyn y mae cais derbynfa wedi'i gyflwyno ar ei gyfer ond ni fydd y maen prawf brawd neu chwaer yn cael ei fodloni os na fydd yr awdurdod lleol yn cynnig derbynfa yn yr ysgol berthnasol i'r brawd neu chwaer.

Mae adran 1.10 yn esbonio'r camau y bydd yr awdurdod lleol yn eu cymryd os oes unrhyw amheuaeth ynghylch yr wybodaeth am frodyr a chwiorydd a ddarperir gan ymgeisydd.

1.9 Plant aml-enedigaeth

Diffiniad aml-enedigaeth yw genedigaeth mwy nag un baban o un beichiogrwydd (er enghraifft, genedigaeth gefeilliaid, tripleddi).

Wrth ddyrannu lleoedd os cynigir y lle olaf i blentyn a aned fel rhan o enedigaeth luosog, bydd yr awdurdod lleol hefyd yn derbyn y plentyn/plant genedigaeth luosog eraill y derbyniwyd cais ar eu cyfer ar yn un pryd ac ar gyfer yr un ysgol/ion.

1.10 Rhoi gwybodaeth anwir neu gamarweiniol

Bydd yr awdurdod lleol yn ymchwilio i unrhyw geisiadau lle mae amheuaeth ynghylch unrhyw wybodaeth a allai arwain at fantais lleoliad ysgol penodol na fyddai gan y plentyn hawl iddo fel arall. Er enghraifft, amheuaeth ynghylch man preswyllo cyffredin y plentyn, neu amheuaeth ynghylch y wybodaeth mewn perthynas â brawd neu chwaer yn yr ysgol.

Pan fo amheuaeth ynghylch man preswyllo cyffredin y plenty, mae'r awdurdod lleol yn cadw'r hawl i geisio dilysiad pellach gan y ceisydd ar ffurf tystiolaeth ddogfennol, a all gynnwys, ond nid o reidrwydd yn gyfyngedig i, fil cyfleustodau neu ddatganiad treth gyngor. Bydd yr awdurdod lleol yn parhau i ymchwilio i unrhyw geisiadau derbyn i ysgolion lle nad yw wedi'i fodloni gan unrhyw dystiolaeth a ddarparwyd gan yr ymgeisydd a bod amheuaeth barhaus ynghylch cyfeiriad y plentyn a ddarparwyd. Gellir paru gwybodaeth â chofnodion treth gyngor. Bydd hyn er mwyn cynorthwyo i atal a chanfod twyll cyfeiriadau at ddibenion ennill mantais annheg yn y system ymgeisio ysgolion ac o dan Atodlen 2, rhan 1, 2 (1) o Ddeddf Diogelu Data 2018.

Pan fo rhiant/gofalwr yn rhoi gwybodaeth anwir neu fwriadol gamarweiniol er mwyn manteisio ar le mewn ysgol benodol na fyddai gan y plentyn hawl iddo fel arall, bydd yr awdurdod lleol yn gweithredu yn unol â pharagraffau 3.40 a 3.41 o'r Cod Derbyn i Ysgolion 2013.

Os na chynigiwyd lle eto, bydd unrhyw gynnig yn seiliedig ar y wybodaeth gywir fel y nodwyd gan ymchwiliadau'r awdurdod lleol.

Os cynigiwyd lle eisoes, mae'r awdurdod lleol yn cadw'r hawl i dynnu'r lle a gynigir yn ôl. Pan gaiff lle ei dynnu'n ôl, bydd angen cais newydd yn seiliedig ar y man

preswyllo arferol cywir a mae chynigir hawl i apelio pe gwrthodir lle yn yr ysgol/ion a ddewisir.

1.11 Pellter i'r ysgol

Y mesur pellter hyn o fan preswyllo arferol y plentyn i glwyd agored agosaf yr ysgol y caiff disgyblion ei defnyddio i gael mynediad i dir yr ysgol.

Yr awdurdod lleol fydd yn penderfynu a yw unrhyw fynedfa mewn unrhyw ysgol yn giât ysgol hygyrch neu beidio.

O ran cartrefi mewn blociau o fflatiau, mesurir y pellter o fynediad blaen pob fflat.

Cyfrifir y pellter i bedwar lle degol.

Mae'r awdurdod lleol yn defnyddio meddalwedd sy'n ystyried y llwybrau cerdded a aseswyd sydd ar gael i'r ysgol/ion i fesur pob pellter ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Ni fydd yr awdurdod lleol yn ystyried unrhyw lwybrau cerdded eraill y ysgol y gall rhieni / gofalwyr ddewis eu defnyddio.

O ran ceisiadau pan fo man preswyllo arferol y plentyn y tu allan i Fwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, mesurir y pellter gan ddefnyddio gwasanaethau ar-lein sydd ar gael yn gyhoeddus.

1.12 Gwybodaeth neu amgylchiadau nad yw'r awdurdod lleol yn eu hystyried wrth wneud penderfyniadau derbyn

Nid yw'r canlynol yn rhestr drwyadl, ond mae'n rhoi'r brif wybodaeth ac amgylchiadau nad ydynt yn cael effaith ar benderfyniadau derbyn;

- Unrhyw ysgol y mae'r plentyn wedi ei mynychu yn flaenorol.
- Unrhyw ysgol y gallai plentyn ei mynychu yn y dyfodol.
- Rhiant/gofalwr yn dweud wrth unrhyw ysgol bod bwriad i wneud cais am le yn yr ysgol.

Mae hyn yn cynnwys unrhyw achos lle mae rhiant / gofalwr o'r farn eu bod wedi 'cofrestru' eu plentyn am le yn yr ysgol. Ar gyfer ysgolion lle mai'r awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn (hy pob ysgol ac eithrio'r ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr), nid oes cyn-gofrestru ar gyfer unrhyw leoedd ysgol a rhaid i rieni / ofalwyr wneud cais am le mewn ysgol yn y modd a yn unol â'r amserlenni y manylir arnynt ym Mholisi Derbyniadau Ysgol 2026-2027 ac yn y prospectws hwn.

- Gwahoddiad i, neu bresenoldeb plentyn, mewn diwrnod 'blasu'/pontio mewn unrhyw ysgol.
- Caniatâd gan unrhyw ysgol i rieni/ofalwyr a/neu'r plentyn ymweld â'r ysgol.
- Unrhyw arwydd a roddir yn glir, neu a dybir gan riant/ofalwr y'i rhoddwyd, gan ysgol bod lleoedd ar gael yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp blwyddyn, ac eithrio'r chweched dosbarth.

1.13 Ceisiadau i dderbyn plentyn y tu allan i'w grŵp oedran cronolegol

O bryd i'w gilydd, efallai y bydd rhieni/gofalwyr yn ceisio lle mewn ysgol y tu allan i'r grŵp cronolegol ar gyfer plant sy'n fwy galluog neu dalentog, neu blant sydd wedi profi problemau neu wedi colli rhan o flwyddyn oherwydd afiechyd.

Bydd yr awdurdod lleol yn ystyried pob cais yn ofalus ac yn gwneud penderfyniadau ar sail amgylchiadau pob achos. Bydd yr awdurdod lleol yn ystyried beth sydd fwyaf buddiol i'r plentyn ac, ym mhob achos, bydd yn ceisio gwybodaeth gan y rhieni, yr ysgol a seicolegydd addysg a unrhyw bobl berthnasol eraill i lywio ei benderfyniad.

Lle mae'r awdurdod lleol o'r farn bod cais y tu allan i'r grŵp blwyddyn yn briodol ond bod y cais yn cael ei wrthod am nad oes lleoedd ar gael yn yr ysgol, bydd y rhiant/gofalwr yn cael cynnig hawl i apelio. Fodd bynnag, nid oes hawl i apelio os cynigiwyd lle, ond nid yn y grŵp blwyddyn a ddymunir (hynny yw, os yw'r lle a gynigiwyd yn y grŵp blwyddyn cronolegol cywir ar gyfer oedran y plentyn).

Os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu bod cais am le mewn y tu allan i'r grŵp blwyddyn yn briodol ac mae'r cais am le Meithrin Ran Amser yn y mis Ionawr neu'r Ebrill canlynol, neu Feithrin Amser Llawn, Derbyn, ysgol iau Blwyddyn 3 neu ysgol uwchradd Blwyddyn 7 o'r mis Medi canlynol, bydd y cais yn ddarostyngedig i'r amodau a'r meini prawf sy'n berthnasol i'r rowndiau derbyn hynny, ac yn cael eu hystyried yn unol â hynny.

1.14 Capasiti ysgolion

Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi methodoleg cyfrifo capasiti ar gyfer pob ysgol. Mae hon yn darparu dull cadarn a chyson o asesu capasiti'r holl ysgolion ac mae'n seiliedig ar adeiladau presennol ysgol a defnydd. Fodd bynnag, nid yw'r dull yn berthnasol i ysgolion Meithrin nac arbennig nac unedau cyfeirio disgyblion.

Capasiti ysgol yw nifer y lleoedd ar gyfer disgyblion sydd ynddi.

Ar gyfer ysgolion cynradd syth drwodd ac ysgolion babanod sy'n derbyn disgyblion Meithrin, gwneir cyfrifiadau capasiti ar wahân ar gyfer yr ardaloedd Meithrin a'r ardaloedd lleoedd a ddefnyddir gan ddisgyblion o oedran statudol.

Ar gyfer grwpiau blwyddyn statudol (Derbyn i Flwyddyn 11), mae'r cyfrifiad o gapasiti'n goleuo cyfrifiad yr awdurdod lleol o nifer derbyn cyhoeddedig (NDC) ar gyfer ysgol. Y NDC yw nifer y disgyblion ar gyfer pob grŵp blwyddyn oedran statudol y gall yr ysgol ei letya. Er enghraifft, os yw'r NDC ar gyfer ysgol gynradd yn 30, mae hyn yn golygu y gall yr ysgol letya 30 o ddisgyblion ym mhob grŵp blwyddyn o'r Dderbyn i Flwyddyn 6.

Am flwyddyn arferol o fynediad (Derbyn a Blwyddyn 7), mae'n rhaid i awdurdod lleol dderbyn disgyblion hyd at y NDC (ac eithrio disgyblion sydd wedi eu gwahardd ddwywaith).

Am yr holl flynyddoedd eraill, nid yw'n ofyniad statudol bod yr awdurdod lleol yn derbyn disgyblion hyd at y NDC, er y bydd yr awdurdod lleol fel arfer yn gwneud hynny. Fodd bynnag, ar gyfer dosbarthiadau babanod (Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2), deddfwriaeth ar gyfer maint dosbarthiadau babanod yn berthnasol (gweler adran 1.15).

Gan fod y NDC yn adlewyrchu gallu'r ysgol i dderbyn disgyblion, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y mae'r awdurdod lleol yn fwy na'r nifer hwn.

1.15 Terfyn ar gyfer maint dosbarthiadau babanod

Er mwyn gwella safonau addysgol mewn ysgolion, mae Rheoliadau Derbyn i Ysgolion (Maint Dosbarthiadau Babanod) (Cymru) 2013 yn cyfyngu nifer y plant mewn dosbarthiadau Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2 i 30 pan fo un athro cymwysedig/athrawes gymwysedig yn bresennol.

Bydd yr awdurdod lleol wrthod derbyn i ddosbarthiadau yn y grwpiau blwyddyn hyn os bydd yr derbyniad disgybl yn golygu mynd y tu hwnt i'r terfyn ar gyfer maint dosbarthiadau babanod, gan beryglu maint dosbarth babanod, oni bai bod amgylchiadau'r plentyn yn golygu bod y ddeddfwriaeth yn caniatáu eithriad i'r terfyn maint dosbarthiadau babanod.

Mae rhagfarn maint dosbarth babanod yn codi pan effeithir yn andwyol ar addysg effeithlon neu ddefnydd effeithlon o adnoddau yn yr ysgol oherwydd bod yn rhaid i'r ysgol gymryd mesurau (megis cyflogi athro cymwys arall) er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â therfyn maint dosbarth babanod.

Mae'r terfyn maint dosbarth babanod o 30 yn berthnasol i drefniadaeth y dosbarthiadau ac nid i nifer y plant sydd i'w derbyn, hynny yw y NDC.

Mewn perthynas â'r flwyddyn Dderbyn, ni all rhagfarn maint dosbarth babanod godi oni bai bod y NDC eisoes wedi'i gyrraedd. Fodd bynnag, nid dyma'r sefyllfa ar gyfer Blynnyddoedd 1 a 2. Gall yr awdurdod lleol wrthod mynediad i Flwyddyn 1 neu

Flwyddyn 2 hyd yn oed os na chyrhaeddwyd y rhif derbyn, pe byddai cynnig lle yn arwain at ragfarn maint dosbarth.

1.16 Ceisiadau hwyr (cylchoedd derbyn)

Dylid cyflwyno pob cais mewn pryd i'r awdurdod lleol ei dderbyn erbyn y terfyn amser cyhoeddedig perthnasol.

Mae cais a dderbynnir gan yr awdurdod lleol **ar ôl yr amser cau a'r dyddiad cyhoeddi cyhoeddedig** ar gyfer y rownd dderbyn yn gais hwyr.

Mae gan bob rownd dderbyn 'ddyddiad cynnig' cyhoeddedig ar gyfer lleoedd. Dyddiad y cynnig yw'r dyddiad y dylai rhieni / gofalmwr dderbyn hysbysiad o ganlyniad ceisiadau. Felly, mae'n rhaid i'r awdurdod lleol gwblhau ei ddyraniad gweithredol o leoedd cyn dyddiad y cynnig. Ni ellir pennu ymlaen llaw y dyddiad y bydd yr awdurdod lleol yn cwblhau ei ddyraniad gweithredol o leoedd ar gyfer unrhyw rownd dderbyn, ond bydd o leiaf fis cyn dyddiad y cynnig.

Dim ond os derbynnir y cais cyn i'r awdurdod lleol ddechrau dyrannu lleoedd yn weithredol y bydd yr awdurdod lleol yn derbyn cais hwyr, **a** bod yr awdurdod lleol yn fodlon ynghylch rheswm y rhieni / gofalmwr dros gyflwyno'r cais yn hwyr. Gall yr awdurdod lleol ofyn am wybodaeth ychwanegol, neu dystiolaeth, gan riant / gofalmwr, i lywio'r penderfyniad a ddylid derbyn y cais i'w gynnwys wrth ddyrannu lleoedd ar gyfer dyddiad y cynnig.

Ni dderbynnir pob cais hwyr arall i'w gynnwys wrth ddyrannu lleoedd a fydd yn cael ei hysbysu i ymgeiswyr ar y dyddiadau cynnig cyhoeddedig perthnasol. Bydd ceisiadau o'r fath yn cael eu prosesu gan yr awdurdod lleol **ar ôl ceisiadau a ddaeth i law erbyn y dyddiad cau ac yn nhrefn y'r amser a'r dyddiad a dderbyniwyd**. Ni fydd meini prawf gor-danysgrifio yn berthnasol; os oes lle ar gael yn yr ysgol a ffefrir ar yr adeg y caiff y cais ei brosesu, bydd yn cael ei gynnig. Felly, efallai y bydd ymgeiswyr hwyr yn gweld bod eu hoff ysgol eisoes yn llawn, hyd yn oed os mai'r ysgol addas agosaf / ysgol ddalgylch.

Mae'r holl geisiadau ar gyfer cylchoedd derbyn yn dod i ben ar 31 Awst 2026. Ar ôl y dyddiad hwn, bydd angen i riant/gofalmwr gwblhau cais derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn.

Nid yw'r awdurdod lleol yn derbyn ceisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn a wneir fwy na dau fis calendr cyn y dyddiad dechrau y gofynnir amdano. O ganlyniad, bydd yr awdurdod lleol yn dechrau prosesu'r ceisiadau hynny ar gyfer dosbarth Meithrin Ran Amser ym mis Ebrill 2027 a dderbyniwyd ar ôl 31 Awst 2026, ar ddechrau tymor y gwanwyn 2027.

Ni fydd ceisiadau sy'n ymwneud â phlant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal neu blant sydd â datganiad AAA neu CDU sy'n enwi ysgol benodol yn cael eu trin fel ceisiadau hwyr pryd bynnag y daw'r cais i law.

1.17 Hysbysu ynghylch y penderfyniad

Mae rheoliadau'n nodi sut mae'n rhaid i awdurdodau derbyn yng Nghymru nodi'r dyddiadau cynnig cyffredin ar gyfer y rowndiau derbyn ar gyfer ysgol gynradd (Derbyn), ysgol iau (Blwyddyn 3) ac ysgol uwchradd (Blwyddyn 7).

Mae'r awdurdod lleol hefyd wedi pennu dyddiad cynnig ar gyfer y cylch derbyn Meithrin Amser Llawn (gweler Rhan 2, adran 2.2) a dyddiad cynnig dangosol ar gyfer y cylch derbyn Meithrin Ran Amser (gweler Rhan 2, adran 2.3).

Bydd rhieni/gofalwyr sy'n cyflwyno cais erbyn y'r amser a'r dyddiad cau cyhoeddedig cylch derbyn, neu rieni/ofalwyr y mae eu cais hwyr wedi ei dderbyn gan yr awdurdod lleol i'w gynnwys yn y broses o ddyrannu lleoedd ar gyfer y dyddiad cynnig, yn cael eu hysbysu yn ysgrifenedig ynghylch canlyniad eu cais.

Bydd rhieni/gofalwyr yn cael eu hysbysu'n ysgrifenedig ynghylch canlyniad unrhyw gais derbyn i ysgol. Ni ddylai rhiant/gofalwr fod â disgwyliad o hysbysiad llafar.

Pe gwrthodir cais, bydd yr hysbysiad yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad a bydd yn rhoi gwybod i rieni/ofalwyr am y broses apelio. Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, **nid oes gan rieni/ofalwyr unrhyw hawl i apelio yn erbyn ceisiadau aflwyddiannus ar gyfer ceisiadau i ddosbarthiadau Meithrin.**

1.18 Rhestrau aros

Mae'r awdurdod lleol yn cadw rhestrau aros ar gyfer ysgolion â goralw. Bydd plentyn yn cael ei ychwanegu'n awtomatig at y rhestr aros oni bai bod rhiant/gofalwr wedi hysbysu'r awdurdod lleol yn benodol nad oes angen gwneud hyn.

Ar gyfer y cylchoedd derbyn, bydd plant yn aros ar y rhestr aros ar gyfer unrhyw ysgol y gwrthodwyd lle iddynt ynddi, tan 30 Medi 2026. Bydd plant yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr(au) aros yn awtomatig ar ôl y dyddiad hwn.

Ar gyfer yr holl geisiadau derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn, bydd plentyn yn aros ar y gofrestr ar gyfer yr ysgol y gwrthodwyd lle iddynt ynddi am gyfnod o dri mis o'r dyddiad y llythyr gwrthod, neu tan 31 Awst 2027, pa un bynnag sydd gyntaf. Bydd plentyn yn cael eu tynnu oddi ar y gofrestr yn awtomatig wedi i'r cyfnod hwn ddod i ben.

Ni fydd cyflwyno cais newydd yn adnewyddu lle plentyn ar restr aros. Os cyflwynir cais newydd a bod y cais hwnnw'n cael ei wrthod, bydd y plentyn yn cael ei gofnodi fel plentyn newydd ar y gofrestr o'r dyddiad gwrthod.

Nid yw apelio'n estyn y cyfnod y bydd plentyn ar y rhestr aros.

Os daw lle ar gael mewn ysgol a bod mwy nag un plentyn ar y rhestr aros ar gyfer y grŵp blwyddyn, bydd y lle'n cael ei ddyrannu ar sail y meini prawf goralw perthnasol a gyhoeddwyd ac **nid** faint o amser y mae plentyn wedi bod ar y rhestr aros.

1.19 Cydraddoldebau

Mae trefniadau derbyn yr awdurdod lleol yn ceisio cydymffurfio'n llawn â'r holl ddeddfwriaeth a chanllawiau perthnasol, mewn perthynas â chyfle cyfartal a hawliau dynol (Deddf Cydraddoldeb 2010, Deddf Hawliau Dynol 1998 a Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011).

1.20 Diogelu data

Mae'r awdurdod lleol yn ystyried bod preifatrwydd yn bwysig ac mae'n cydymffurfio â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) a Deddf Diogelu Data 2018. Gellir gweld canllawiau ac egwyddorion diogelu data'r awdurdod lleol yn eu cyfanrwydd ar y wefan www.bridgend.gov.uk/cy/

Bydd unrhyw wybodaeth a ddarperir gan rieni/gofalwyr/dysgwyr ar gais derbyn i ysgol, cais derbyn/trosglwyddo i ysgol ar ganol blwyddyn neu wrth apelio yn erbyn penderfyniad ynghylch derbyn i ysgol yn cael ei dal yn electronig a'i defnyddio gan yr awdurdod lleol at ddiben prosesu'r cais derbyn neu'r cais i apelio yn erbyn penderfyniad ynghylch derbyn.

Bydd yr awdurdod lleol yn rhannu'r wybodaeth a ddarperir ar gais derbyn i ysgol neu gais derbyn/trosglwyddo i ysgol ar ganol blwyddyn gyda'r ysgolion perthnasol yn unol â'r Datganiad Prosesu Teg – Addysg, Blynyddoedd Cynnar a Phobl Ifanc, sydd ar gael yma <https://www.bridgend.gov.uk/cy/fy-nghyngor/rhyddid-gwybodaeth/diogelu-data/>

Bydd yr awdurdod lleol yn ymchwilio i unrhyw geisiadau derbyn ysgol lle mae amheuaeth ynghylch y wybodaeth a ddarparwyd. Er enghraifft, gellir gwirio manylion cyfeiriadau yn erbyn cofnodion treth y cyngor. Bydd hyn er mwyn cynorthwyo i atal a chanfod twyll cyfeiriadau at ddibenion ennill mantais annheg yn y system ymgeisio ysgolion ac o dan Atodlen 2, rhan 1, 2 (1) o Ddeddf Diogelu Data 2018.

RHAN 2 – Cylchoedd derbyn meithrin

2.1 Cyffredinol

Yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar gyfer dosbarthiadau Meithrin a gynhelir gan yr awdurdod lleol ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Dylai rhieni/gofalwyr sy'n dymuno ymgeisio am le Meithrin mewn ysgol wirfoddol a gynorthwyir gysylltu â'r ysgol honno'n uniongyrchol i gael ffurflen gais ar gyfer derbyn.

Mae lleoedd mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol yn rhai rhan-amser ar gyfer plant tair blwydd oed ac amser llawn ar gyfer plant pedair oed.

Er bod addysg Feithrin yn anstatudol, mae'r awdurdod lleol yn disgwyl i bob plentyn sy'n cael cynnig lle Meithrin Ran Amser i fynychu am bum hanner diwrnod yr wythnos ysgol a phob plentyn sy'n derbyn lle Meithrin Amser Llawn i fynychu am bum diwrnod llawn yr wythnos ysgol.

Er y gall ysgolion gynnig rhywfaint o hyblygrwydd i rieni / gofalwyr o ran y dyddiad cychwyn ar gyfer plant Meithrin Ran Amser a Meithrin Amser Llawn, mae'r awdurdod lleol yn disgwyl i bob plentyn fod wedi cymryd y lleoedd a gynigir erbyn diwedd yr hanner cyntaf erbyn diwedd yr hanner tymor cyntaf. Mae pwysau ar Feithrinfeydd mewn rhai ysgolion ac ardaloedd daearyddol ac nid yw'n deg nac yn deg caniatáu i le a gynigir gael ei lenwi am gyfnod gormodol o dan yr amgylchiadau hyn.

Mae'n **rhaid** i gais derbyn i ysgol (Meithrin) gael ei gwblhau gan rieni/ofalwyr plant cymwys i fynychu dosbarthiadau meithrin mewn ysgolion a gynhelir gan yr awdurdod lleol.

Ni fydd plentyn yn cael caniatâd i fynychu dosbarth meithrin mewn ysgol a gynhelir gan yr awdurdod lleol oni bai fod cais perthnasol wedi ei gyflwyno **a** bod yr awdurdod lleol wedi cynnig lle yn yr ysgol honno yn swyddogol.

Dylai rhieni/gofalwyr nodi:

- Pan fo disgyblion wedi cael eu derbyn i ddosbarth Meithrin Ran Amser mewn ysgol fabanod neu ysgol gynradd, **ni fydd hawl awtomatig ganddynt i barhau â'u haddysg yn yr un ysgol wrth wneud cais am le Meithrin Amser Llawn.** Bydd yn ofynnol i rieni/gofalwyr yr holl blant sy'n mynychu dosbarth Meithrin Ran Amser, pa un a ydynt yn preswyllo o fewn ynteu'r tu allan i'r dalgylch diffiniedig, gwblhau cais derbyn i ysgol am le Meithrin Amser Llawn mewn ysgol gynradd neu fabanod, ar yr adeg briodol, gan ddynodi'r ysgol a ffefrir ganddynt.
- Pan fo disgyblion wedi cael eu derbyn i ddosbarth Meithrin Amser Llawn mewn ysgol fabanod neu ysgol gynradd, **ni fydd hawl awtomatig ganddynt i**

barhau â'u haddysg yn yr un ysgol wrth wneud cais am le Derbyn. Bydd yn ofynnol i rieni/gofalwyr yr holl blant sy'n mynychu dosbarth Meithrin Amser Llawn, pa un a ydynt yn preswyllo o fewn ynteu'r tu allan i'r dalgylch diffiniedig, gwblhau cais derbyn i ysgol am le Derbyn mewn ysgol gynradd neu fabanod, ar yr adeg briodol, gan ddynodi'r ysgol a ffefrir ganddynt.

- Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, **nid oes hawl i apelio** pan wrthodir cais am le Meithrin Ran Amser neu Amser Llawn.

2.2 Cylch derbyn Meithrin Amser Llawn

Cymhwysra a dyddiadau cylchoedd derbyn

Ar gyfer blwyddyn ysgol 2026-2027, mae'r tabl isod yn dangos y dyddiadau mewn perthynas â chymhwysra a'r cylch derbyn:

Cohort	Ceisiadau cymwys	Dyddiadau cylchoedd derbyn
Meithrin Amser Llawn yn dechrau ym mis Medi 2026	Plant a aned rhwng 1 Medi 2022 a 31 Awst 2023. Bydd y plant hyn yn troi'n bedair oed rhwng 1 Medi 2026 a 31 Awst 2027.	Ceisiadau'n agor – 10am Dydd Llun 5 Ionawr 2026 Ceisiadau'n cau – 4pm Dydd Gwener 3 Ebrill 2026 Dyddiad cau – Dydd Gwener 29 Mai 2026

Sut mae nifer y lleoedd Meithrin Amser Llawn sydd ar gael yn cael ei gyfrif

Bydd yr awdurdod lleol yn ystyried maint yr ystafelloedd Meithrin yn yr ysgol ond fel rheol dim ond hyd at yr hyn sy'n cyfateb i nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol (NDC) y bydd yn ei dderbyn. Er enghraifft, os yw'r llety Meithrin mewn ysgol o faint sy'n addas ar gyfer 50 o blant meithrin amser llawn, ond bod y NDC ar gyfer yr ysgol yn 40, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn uchafswm o 40 o blant meithrin amser llawn. Defnyddir y capasiti sy'n weddill i ddarparu ar gyfer plant meithrin rhan-amser.

Sut mae lleoedd dosbarth Meithrin Amser Llawn yn cael eu dyrannu ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Os yw nifer y ceisiadau'n uwch na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn cymhwyso'r **meini prawf goralw** canlynol, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd os cynigir y lle olaf i blentyn a aned fel rhan o enedigaeth luosog (e.e. gefell neu dripled), bydd yr awdurdod lleol hefyd yn derbyn y sibling arall/siblingiaid eraill.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu a oedd yn derbyn gofal yn flaenorol a phlant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant y mae eu man preswyllo arferol o fewn dalgylch diffiniedig yr ysgol.

Lle mae goralw mewn ysgol dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn blaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
4. Plant nad ydynt yn preswyllo fel arfer yn nalgylch diffiniedig yr ysgol ar hyn o bryd y mae eu rhieni/gofalwyr wedi argyhoeddi'r awdurdod lleol, **erbyn y dyddiad cau** a gyhoeddwyd ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn preswyllo fel arfer yn y dalgylch diffiniedig erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

Lle mae goralw mewn ysgol dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn blaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

5. Bydd plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch diffiniedig yr ysgol yn cael eu hystyried ar gyfer unrhyw leoedd sy'n weddill yn y drefn blaenoriaeth a nodir isod:
 - a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
 - b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

[Sut mae lleoedd dosbarth Meithrin Amser Llawn yn cael eu dyrannu ar gyfer ysgolion cyfrwng Cymru](#)

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Os yw nifer y ceisiadau'n uwch na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn cymhwyso'r **meini prawf goralw** canlynol, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chwirydd eraill hefyd.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a phlant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
4. Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

2.3 Cylch derbyn Meithrin Ran Amser

Cymhwysra a dyddiadau cylchoedd derbyn

Mae plentyn yn gymwys ar gyfer lle dosbarth Meithrin Ran Amser o'r tymor yn dilyn ei drydydd pen-blwydd, ym mis Ionawr neu Ebrill.

Ar gyfer blwyddyn ysgol 2026-2027, mae'r tabl isod yn dangos y dyddiadau mewn perthynas â chymhwysra a'r cylch derbyn:

Cohort	Ceisiadau cymwys	Dyddiadau cylchoedd derbyn
Meithrin Ran Amser yn dechrau ym mis Ionawr 2027	Plant a aned rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023. Bydd y plant hyn yn troi'n dair oed rhwng 1 Medi 2026 a 31 Rhagfyr 2026.	Ceisiadau'n agor – 10am, Dydd Llun 5 Ionawr 2026 Ceisiadau'n cau – 4pm, Dydd Gwener 28 Awst 2026
Meithrin Ran Amser yn dechrau ym mis Ebrill 2025	Plant a aned rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024. Bydd y plant hyn yn troi'n dair oed rhwng 1 Ionawr 2027 a 31 Mawrth 2027.	Dyddiad cynnig (ar gyfer lleoedd) - Erbyn 30 Hydref 2026

Rhaid i rieni/gofalwyr sicrhau eu bod yn dychwelyd y ffurflen berthnasol yn mynegi eu dewisiadau ysgol erbyn y dyddiad cau a pheidio â chymryd yn ganiataol y bydd lle ar gael yn awtomatig i'w plentyn mewn ysgol benodol, er mai honno yw eu hysgol ddalgylch o bosibl.

Caiff y modd y mae'r awdurdod lleol yn ymdrin â cheisiadau hwyr ei nodi yn Rhan 1.

Sut mae nifer y lleoedd Meithrin Ran Amser sydd ar gael yn cael ei gyfrif

Wrth bennu nifer y lleoedd Meithrin Ran Amser sydd ar gael i'w dyrannu mewn unrhyw ysgol, bydd yr awdurdod lleol yn ystyried y capasiti sydd ar gael ar gyfer disgyblion Meithrin, y capasiti mewn perthynas â disgyblion Meithrin Amser Llawn a nifer y disgyblion Meithrin Amser Llawn sydd eisoes ar y gofrestr yn yr ysgol.

Sut mae lleoedd yn cael eu dyrannu mewn ysgolion di-ffydd cyfrwng Saesneg

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Os ywnifer y ceisiadau'n uwch na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn cymhwyso'r **meini prawf gorallw** canlynol, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chworiorydd eraill hefyd.

1. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027 neu Ebrill 2027) sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a phlant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027 neu Ebrill 2027) yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027) ac y mae eu man preswyllo arferol yn nalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyd i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
 - b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
4. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027) nad ydynt yn byw yn nalgylch diffiniedig yr ysgol fel arfer ar hyn o bryd, ond y mae eu rhieni/gofalwyr wedi bodloni'r awdurdod lleol, erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn byw yn y dalgylch diffiniedig fel arfer erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn berthnasol iddo.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

5. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027) ac y mae eu man preswyllo arferol y tu allan i'r nalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

6. Plant a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ebrill 2027) ac y mae eu man preswyllo arferol yn nalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

7. Plant a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ebrill 2027) nad ydynt yn byw yn nalgylch diffiniedig yr ysgol fel arfer ar hyn o bryd, ond y mae eu rhieni/gofalwyr wedi bodloni'r awdurdod lleol, **erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig** ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn byw yn y dalgylch diffiniedig fel arfer erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn berthnasol iddo.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

8. Plant a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ebrill 2027) ac y mae eu man preswyllo arferol y tu allan i'r nalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

Dyrannu lleoedd Meithrin Rhan Amser mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Os yw nifer y ceisiadau yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn defnyddio'r **meini prawf gordanysgrifio** canlynol yn nhrefn flaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chwiorydd eraill hefyd.

1. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Ran Amser o fis Ionawr 2027 neu Ebrill 2027) sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a phlant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin

Ran Amser o fis Ionawr 2027 neu Ebrill 2027) yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.

3. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Rhan-amser o fis Ionawr 2027) a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
4. Plant a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Rhan-amser o fis Ionawr 2027) yn seiliedeg ar pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
5. Plant a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Rhan-amser o fis Ebrill 2027) a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o'r dosbarth Derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
6. Plant a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024 a fydd yn dair oed yn ystod blwyddyn ysgol 2026-2027 (bydd y plant hyn yn gymwys am le Meithrin Rhan-amser o fis Ebrill 2027) yn seiliedeg ar pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

RHAN 3 – Cylchoedd derbyn (statudol) arferol

3.1 Cylch derbyn i ysgol gynradd/fabanod (blwyddyn Derbyn)

Grŵp oedran perthnasol y flwyddyn Derbyn yw 4-5 mlwydd oed.

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith bod pob plentyn yn cael addysg lawn-amser o ddechrau'r tymor ysgol ar ôl eu pumed pen-blwydd. Ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, derbynnir pob plentyn fel arfer i ddosbarthiadau Derbyn yn y mis Medi ar ôl ei ben-blwydd yn bedair oed. Fodd bynnag, gall rhieni/gofalwyr ddewis gohirio mynediad eu plentyn i'r flwyddyn Derbyn tan yn ddiweddarach yn yr un flwyddyn ysgol. Ni chaiff y gohiriad barhau ar ôl dechrau'r tymor sy'n dilyn pen-blwydd y plentyn yn bump oed, nac ar ôl y flwyddyn ysgol y derbyniwyd y cais derbyn gwreiddiol ar ei chyfer gan yr

awdurdod lleol. Pan fydd y rhiant/gofalwr yn dymuno gohirio mynediad y plentyn i'r flwyddyn Derbyn fel y nodir, bydd yr awdurdod lleol yn cadw lle ar gyfer y plentyn.

Mae'n rhaid cyflwyno cais am le yn y flwyddyn Derbyn. **Ni dderbynnir plant i'r flwyddyn Derbyn yn awtomatig mewn unrhyw ysgol gynradd neu fabanod, ni waeth ym mha ysgol y mae'r plentyn yn mynychu dosbarth Meithrin.**

Dylai rhieni/gofalwyr sy'n dymuno ymgeisio am le blwyddyn Derbyn mewn ysgol wirfoddol a gynorthwyr gysylltu â'r ysgol honno'n uniongyrchol i gael ffurflen gais ar gyfer derbyn.

Cymhwysra a dyddiadau cylchoedd derbyn

Plant a aned rhwng 1 Medi 2021 a 31 Awst 2022, sy'n dechrau mewn dosbarth Derbyn ym mis Medi 2026:

Gweithred	Dyddiad
Ceisiadau'n agor	10am Dydd Llun 10 Tachwedd 2025
Dyddiad cau i geisiadau ddod i law'r awdurdod lleol	4pm, Dydd Gwener 13 Chwefror 2026
Hysbysu rhieni/gofalwyr eu bod yn cael cynnig/gwrthod lle (y dyddiad cynnig)	Dydd Iau 16 Ebrill 2026
Dyddiad cau i rieni/gofalwyr apelio	4pm Dydd Iau 14 Mai 2026

Dyrannu lleoedd blwyddyn Derbyn ar gyfer mis Medi 2026 mewn ysgolion cyfrwng Saesneg

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig (NDC) yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r NDC.

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Os ywnifer y ceisiadau'n uwch na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn cymhwyso'r **meini prawf goralw** canlynol, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chworiorydd eraill hefyd.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a plant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant y mae eu man preswyllo arferol o fewn dalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 ar gyfer ysgolion cynradd , neu Flwyddyn 1 a Blwyddyn 2 ar gyfer ysgolion babanod, yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
4. Plant nad ydynt yn byw yn nalgylch diffiniedig yr ysgol fel arfer ar hyn o bryd, ond y mae eu rhieni/gofalwyr wedi bodloni'r awdurdod lleol, **erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig** ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn byw yn y dalgylch diffiniedig fel arfer erbyn dechrau tymor yr hydref 2026.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 ar gyfer ysgolion cynradd , neu Flwyddyn 1 a Blwyddyn 2 ar gyfer ysgolion babanod, yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
5. Bydd plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch diffiniedig yr ysgol yn cael eu hystyried ar gyfer unrhyw leoedd sydd ar ôl yn ôl y drefn flaenoriaeth a nodir isod:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 ar gyfer ysgolion cynradd , neu Flwyddyn 1 a Blwyddyn 2 ar gyfer ysgolion babanod, yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

Dyrannu lleoedd blwyddyn Derbyn ar gyfer mis Medi 2026 mewn ysgolion cyfrwng Cymraeg

Nid oes unrhyw ysgolion babanod Cymraeg neu gyfrwng ffydd ym Mhen-y-bont ar Ogwr.

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r nifer derbyn cyhoeddedig.

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Pan fydd nifer y ceisiadau'n fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn defnyddio'r **meini prawf gordanysgrifio** canlynol, yn nhrefn flaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chworiydd eraill hefyd.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a plant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol 2026-2027.
4. Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

3.2 Cylch derbyn i ysgol iau (Blwyddyn 3)

Mewn ysgolion cynradd, adrannau o'r un ysgol yw'r adrannau babanod ac iau a bydd plant yn symud drwy'r ysgol o'r adran fabanod i'r adran iau heb orfod trosglwyddo i rywle arall. **Nid** oes rhaid i rieni/ofalwyr lenwi ffurflen gais derbyn i ysgol felly, gan fod y plant eisoes wedi eu cofrestru fel disgyblion yn yr ysgol.

Nid yw plant sy'n mynychu Blwyddyn 2 mewn ysgol fabanod yn cael eu trosglwyddo yn awtomatig i Flwyddyn 3 mewn ysgol iau. Mae'n rhaid cyflwyno cais am le ym Mlwyddyn 3 mewn ysgol iau. **Nid oes derbyniad awtomatig i unrhyw ysgol iau na chynradd, ni waeth pa ysgol fabanod neu ysgol gynradd y mae plentyn yn ei mynychu ar hyn o bryd.**

Fel arfer, bydd plant yn dechrau Blwyddyn 3 yn yr ysgol iau ar ddechrau'r flwyddyn ysgol sy'n dilyn eu pen-blwydd yn saith oed.

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, mae un ysgol iau, hynny yw, Ysgol Iau Llangewydd, sy'n ysgol cyfrwng Saesneg.

Os nad yw'r rhieni/gofalwyr yn dymuno i'w plentyn fynychu Blwyddyn 3 mewn Ysgol Iau Llangewydd ac yn hytrach eu bod nhw'n dymuno i'w plentyn fynychu Blwyddyn 3 mewn ysgol gynradd safonol, mae'n rhaid iddynt gyflwyno cais am dderbyniad/drosglwyddiad yn ystod y flwyddyn. Dylai rhieni/gofalwyr nodi y gall lleoedd Blwyddyn 3 mewn ysgol gynradd safonol fod yn gyfyngedig iawn neu beidio â bod ar gael. Hefyd, ni fydd yr awdurdod lleol yn gwneud penderfyniadau ynghylch derbyniadau mewn cysylltiad â cheisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn i ddechrau ym mis Medi 2026 tan ar ôl Pasg 2026.

Dylai rhieni/gofalwyr sy'n dymuno ymgeisio am le Blwyddyn 3 mewn ysgol wirfoddol a gynorthwyr gysylltu â'r ysgol honno'n uniongyrchol i gael ffurflen gais ar gyfer derbyn.

Cymhwystra a dyddiadau cylchoedd derbyn

Plant a aned rhwng 1 Medi 2018 a 31 Awst 2019, sy'n trosglwyddo o ysgol fabanod (Blwyddyn 2) i ysgol plant iau (Blwyddyn 3) ym mis Medi 2026:

Gweithred	Dyddiad
Ceisiadau'n agor	10am Dydd Llun 10 Tachwedd 2025
Dyddiad cau i geisiadau ddod i law'r awdurdod lleol	4pm Dydd Gwener 13 Chwefror 2026

Hysbysu rhieni/gofalwyr eu bod yn cael cynnig/gwrthod lle (y 'dyddiad cynnig')	Dydd Iau 16 Ebrill 2026
Dyddiad cau i rieni/gofalwyr apelio	4pm Dydd Iau 14 Mai 2026

Dyrannu lleoedd ysgolion iau Blwyddyn 3 ar gyfer mis Medi 2026

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r nifer derbyn cyhoeddedig.

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Pan fydd nifer y ceisiadau'n fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn defnyddio'r **meini prawf gordanysgrifio** canlynol, yn nhrefn flaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd os cynigir y lle olaf i blentyn a aned fel rhan o enedigaeth luosog (e.e. gefell neu dripled), bydd yr awdurdod lleol hefyd yn derbyn y sibling arall/siblingiaid eraill.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a plant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant y mae eu man preswyllo arferol o fewn dalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 4 i Flwyddyn 6.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

4. Plant nad ydynt yn byw yn nalgylch diffiniedig yr ysgol fel arfer ar hyn o bryd, ond y mae eu rhieni/gofalwyr wedi bodloni'r awdurdod lleol, **erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig** ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn byw yn y dalgylch diffiniedig fel arfer erbyn dechrau tymor yr hydref 2026.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 4 i Flwyddyn 6.
 - b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.
5. Bydd plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch diffiniedig yr ysgol yn cael eu hystyried ar gyfer unrhyw leoedd sydd ar ôl yn ôl y drefn flaenoriaeth a nodir isod:
 - a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 4 i Flwyddyn 6.
 - b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

3.3 Cylch derbyn i ysgol uwchradd (Blwyddyn 7)

Fel arfer, bydd plant yn dechrau Blwyddyn 7 yn yr ysgol uwchradd ar ddechrau'r flwyddyn ysgol sy'n dilyn eu pen-blwydd yn 11 oed.

Mae'n rhaid cyflwyno cais am le ym Blwyddyn 7. **Nid oes derbyniad awtomatig i unrhyw ysgol uwchradd, ni waeth pa ysgol gynradd neu ysgol iau y mae plentyn yn ei mynychu ar hyn o bryd.**

Ym Mhen-y-bont ar Ogwr, mae un ysgol uwchradd Gymraeg, hynny yw, Ysgol Gyfun Gymraeg Llangynwyd. Mae un ysgol uwchradd fydd, hynny yw, Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath, nad yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar ei chyfer. Mae pob ysgol uwchradd arall yn gyfrwng Saesneg.

Dylai rhieni/gofalwyr sy'n dymuno ymgeisio am le Blwyddyn 7 yn Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath gysylltu â'r ysgol honno'n uniongyrchol i gael ffurflen gais ar gyfer derbyn.

Cymhwysra a dyddiadau cylchoedd derbyn

Plant a aned rhwng 1 Medi 2014 a 31 Awst 2015, sy'n trosglwyddo o'r usgol iau / gynradd (Blwyddyn 6) i'r ysgol uwchradd (Blwyddyn 7) ym mis Medi 2026:

Gweithred	Dyddiad
Ceisiadau'n agor	10am Dydd Llun 13 Hydref 2025
Dyddiad cau i geisiadau ddod i law'r awdurdod lleol	4pm Dydd Gwener 16 Ionawr 2026
Hysbysu rhieni/gofalwyr eu bod yn cael cynnig/gwrthod lle (y dyddiad cynnig)	Dydd Llun 2 Mawrth 2026
Dyddiad cau i rieni/gofalwyr apelio	4pm Dydd Llun 30 Mawrth 2026

Dyrannu lleoedd ysgolion uwchradd Blwyddyn 7 ar gyfer mis Medi 2026 ar gyfer ysgolion cyfrwng Saesneg

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r nifer derbyn cyhoeddedig.

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Pan fydd nifer y ceisiadau'n fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn defnyddio'r **meini prawf gordanysgrifio** canlynol, yn nhrefn flaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd os cynigir y lle olaf i blentyn a aned fel rhan o enedigaeth luosog (e.e. gefell neu dripled), bydd yr awdurdod lleol hefyd yn derbyn y sibling arall/siblingiaid eraill.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a plant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.

3. Plant y mae eu man preswyllo arferol o fewn dalgylch diffiniedig yr ysgol.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 8 i Flwyddyn 11.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

4. Plant nad ydynt yn byw yn nalgylch diffiniedig yr ysgol fel arfer ar hyn o bryd, ond y mae eu rhieni/gofalwyr wedi bodloni'r awdurdod lleol, **erbyn y dyddiad cau cyhoeddedig** ar gyfer cyflwyno'r ceisiadau derbyn i ysgol perthnasol, y bydd y plentyn yn byw yn y dalgylch diffiniedig fel arfer erbyn dechrau tymor yr hydref 2026.

Pan fydd ysgol wedi derbyn gormod o geisiadau o dan y maen prawf hwn, bydd yr awdurdod lleol yn dyrannu'r lleoedd yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 8 i Flwyddyn 11.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

5. Bydd plant sy'n byw y tu allan i ddalgylch diffiniedig yr ysgol yn cael eu hystyried ar gyfer unrhyw leoedd sydd ar ôl yn ôl y drefn flaenoriaeth a nodir isod:

- a) Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 8 i Flwyddyn 11.
- b) Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

[Dyrannu lleoedd ysgolion uwchradd Blwyddyn 7 ar gyfer mis Medi 2026 ar gyfer yr ysgol cyfrwng Cymraeg, Ysgol Gyfun Gymraeg Llangynwyd](#)

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r nifer derbyn cyhoeddedig.

Os nad yw nifer y ceisiadau sydd i'w cynnwys yn y diwrnod dyrannu ar gyfer cynnig yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, yna derbynnir yr holl geisiadau a chynigir lleoedd.

Pan fydd nifer y ceisiadau'n fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd yr awdurdod lleol yn defnyddio'r **meini prawf gordanysgrifio** canlynol, yn nhrefn flaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.

Wrth ddyrannu lleoedd, os bydd y lle olaf yn cael ei gynnig i blentyn â brawd neu chwaer yr un oedran, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y brodyr/chwiorydd eraill hefyd.

1. Plant sy'n derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal a plant gyda'r ysgol fel y lleoliad a enwir ar ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol.
2. Plant yr mae'r awdurdod lleol wedi derbyn a derbyn tystiolaeth ysgrifenedig gan weithiwr proffesiynol perthnasol bod y lleoliad yn hanfodol am resymau meddygol, seicolegol neu gymdeithasol anorchfygol.
3. Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027 mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 8 i Flwyddyn 11.
4. Pellter i'r ysgol, a fesurir yn ôl y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i glwyd agored agosaf yr ysgol.

RHAN 4 – Derbyniadau Ôl-16

4.1 Chweched dosbarth mewn ysgolion cymunedol

Yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar gyfer derbyniadau ôl-16 i'r chweched dosbarth mewn ysgolion cymunedol yn y fwrdeistref sirol. Fodd bynnag, yr ysgolion unigol sy'n gweinyddu'r trefniadau derbyn ar ran yr awdurdod lleol. Felly, dylai ceisiadau yn y categori hwn gael eu gwneud yn uniongyrchol i'r ysgol.

Er bod gan yr awdurdod lleol bolisi o fynediad agored at chweched dosbarth mewn ysgolion, yr ysgolion unigol sy'n gyfrifol am bennu a chyhoeddi meini prawf mynediad ar gyfer derbyn i chweched dosbarth.

4.2 Sefydliadau addysg bellach eraill

Caiff trefniadau derbyn eu pennu gan y sefydliadau hyn a dylid cyflwyno ceisiadau'n uniongyrchol i'r sefydliad dan sylw.

RHAN 5 – Derbyniadau / trosglwyddiadau ar ganol blwyddyn

5.1 Amgylchiadau pan fo'n ofynnol i wneud cais derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn

Mae'n **rhaid** llenwi ceisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn o dan unrhyw un o'r amgylchiadau canlynol:

1. Os ydy plentyn yn symud i Fwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ystod blwyddyn ysgol a bod y rhieni/gofalwyr yn dymuno i'r plentyn fynychu ysgol yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar ei chyfer.
2. Os ydy rhieni/gofalwyr yn dymuno i'w plentyn/plant symud i ysgol arall ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr yn ystod blwyddyn ysgol a bod y rhieni/gofalwyr yn dymuno i'w plentyn symud i ysgol yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar ei chyfer.
3. Os nad yw ffurflen gais am gylch derbyn wedi'i llenwi a'i chyflwyno i'r awdurdod lleol erbyn 31 Awst 2026 (hynny yw, bod cais yn cael ei gyflwyno ar ddyddiad dechrau swyddogol y flwyddyn ysgol 2026-2027 neu ar ôl y dyddiad hwnnw).

5.2 Trosglwyddiadau ysgol

Cynghorir rhieni/gofalwyr sy'n dymuno gwneud cais am le mewn ysgol wahanol am resymau heblaw am symud tŷ i ystyried yn ofalus ai hwn yw'r dull gweithredu mwyaf priodol a gorau i'w plentyn.

Mae llawer iawn o dystiolaeth yn dangos bod newid ysgol yn gallu amharu a chael effaith negyddol ar gyrhaeddiad disgybl. Mae llawer o resymau am hyn. Mae'n hynod bwysig ystyried yn ofalus effeithiau symud disgyblion ym Mlwyddyn 10 a Blwyddyn 11, a fyddai wedi dechrau astudio ar gyfer y pynciau y maent wedi'u dewis ar gyfer TGAU eisoes, ac efallai na fydd y pynciau hynny ar gael mewn ysgol wahanol.

Dylai rhieni/gofalwyr siarad â phennaeth ysgol bresennol y disgybl ynglŷn â'r rhesymau dros ystyried newid ysgol. Gallant helpu i ddatrys llawer o faterion a all fod yn arwain at ystyried cais am drosglwyddo.

5.3 Ceisiadau ymlaen llaw

Nid yw'n deg ac yn gyfiawn i'r awdurdod lleol gadw lleoedd ar agor i blant am gyfnodau gormodol. Yn unol â hynny, bydd yr awdurdod lleol ond yn derbyn ceisiadau derbyn / trosglwyddo 'ymlaen llaw' yn yr ysgol, hynny yw, ar gyfer dyddiad derbyn yn y dyfodol, pan fo'r dyddiad derbyn y gofynnwyd amdano **o fewn dau fis**

calendr i'r dyddiad y mae'r cais yn dod i law yr awdurdod lleol a bod yr awdurdod lleol wedi ei fodloni ynghylch y rhesymau dros y cais ymlaen llaw.

5.4 Nifer y lleoedd sydd ar gael

Bydd yr awdurdod lleol yn derbyn plant hyd at nifer derbyn cyhoeddedig yr ysgol a dim ond o dan amgylchiadau eithriadol y bydd yn derbyn mwy na'r nifer derbyn cyhoeddedig.

Oherwydd y gall nifer y disgyblion ar gofrestr unrhyw ysgol newid yn aml, ni fydd yr awdurdod lleol yn darparu gwybodaeth am nifer y lleoedd sydd ar gael mewn unrhyw grŵp blwyddyn mewn unrhyw ysgol cyn i gais derbyn/trosglwyddo i ysgol yn ystod y flwyddyn ddod i law.

5.5 Ystyried ceisiadau

Ystyrir ceisiadau derbyn/trosglwyddo i ysgol yn ystod y flwyddyn gan yr awdurdod lleol yn nhrefn bendant y dyddiad y daw'r cais i law. Fodd bynnag, ceidw'r awdurdod lleol yr hawl i brosesu unrhyw gais unigol mewn trefn wahanol lle mae o'r farn bod hyn yn angenrheidiol a bod yr amgylchiadau penodol yn cyfiawnhau hynny.

Ar gyfer trosglwyddiadau/derbyniadau yn ystod y flwyddyn, nid yw'r lle mae'r plentyn yn byw mewn perthynas â'r ysgol y gofynnwyd amdani yn berthnasol i benderfyniad yr awdurdod lleol ynghylch cynnig lle yn yr ysgol y gwnaed cais amdani. Os oes lle ar gael yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol y gofynnwyd amdani, bydd yn cael ei gynnig.

Fodd bynnag, mae lle mae'r plentyn yn byw mewn perthynas â'r ysgol y gofynnwyd amdani yn berthnasol i'r penderfyniad a oes cymhwysedd ai peidio i ddarparu cludiant cartref i'r ysgol am ddim. Os nad yr ysgol y gofynnir amdani yw'r ysgol / dalgylch addas agosaf, ni fydd cymhwysedd i gael cludiant o'r cartref i'r ysgol am ddim.

Os nad oes lle ar gael yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol y gwnaed y cais amdani, bydd yr awdurdod lleol yn gwrthod derbyn plentyn i'r ysgol honno ac eithrio dan amgylchiadau y mae'r awdurdod lleol o'r farn y dylid gwneud eithriad ar eu cyfer.

Pan fo lle yn y grŵp blwyddyn perthnasol yn yr ysgol y gwnaed y cais amdani, os na wneir y cais derbyn/trosglwyddo i ysgol yn ystod y flwyddyn o ganlyniad i newid man preswyllo arferol y plentyn, neu os yw'r awdurdod lleol o'r farn nad oes angen symud ysgol ar unwaith o dan yr amgylchiadau, **bydd yr awdurdod lleol yn gohirio'r derbyn i ddechrau'r tymor ysgol nesaf**. Mae hyn er mwyn tarfu cyn lleied â phosibl ar addysg y plentyn a'r plant eraill yn yr ysgol. Fodd bynnag, os yw'r ysgol bresennol a'r ysgol a ffeirir fel ei gilydd yn cynghori'r awdurdod lleol ei fod yn gallu cefnogi

mynediad y plentyn ar unwaith, bydd yr awdurdod lleol yn derbyn y plentyn yn unol â hynny.

5.6 Cyfathrebu'r canlyniad

Bydd ymgeiswyr yn cael gwybod yn ysgrifenedig am ganlyniad eu cais derbyn/trosglwyddo i ysgol yn ystod y flwyddyn o fewn 15 diwrnod ysgol neu 28 diwrnod calendr i'r dyddiad y daeth y cais i law, pa un bynnag yw'r cynharaf.

Ni ddylai rhieni/gofalwyr ddisgwyl y bydd y canlyniadau yn cael eu cyfleu iddynt ar lafar.

Pe gwrthodir y cais, bydd yr hysbysiad yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad a bydd yn rhoi gwybod i rieni/ofalwyr am y broses apelio. Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, **nid oes gan rieni/ofalwyr unrhyw hawl i apelio yn erbyn ceisiadau aflwyddiannus ar gyfer ceisiadau i ddosbarthiadau Meithrin.**

5.7 Cynnig lle mewn ysgol arall

Os gwrthodir lle yn yr ysgol a ffefrir, bydd yr awdurdod lleol yn cynnig lle yn yr ysgol amgen agosaf sydd â lle ar gael yn y flwyddyn berthnasol neu'n egluro pam na ellir gwneud cynnig o'r fath (er enghraifft, os mai'r ysgol amgen agosaf yw ysgol gyfredol y plentyn). Bydd y cynnig o le yn yr ysgol amgen agosaf ar agor am 21 diwrnod o ddyddiad llythyr yr awdurdod lleol a bydd yn dod i ben yn awtomatig os na dderbynnir ef o fewn yr amser hwnnw.

Os na dderbynnir cynnig lle yn yr ysgol amgen agosaf, neu ei wrthod yn benodol, rhaid i'r rhiant / gofalwr gyflwyno cais newydd os yw'n ceisio lle mewn unrhyw ysgol arall a ffefrir.

5.8 Rhestrau aros

Mae'r awdurdod lleol yn cadw rhestrau aros ar gyfer ysgolion lle mae nifer y ceisiadau'n fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael yn yr ysgol. Os na chynigir lle yn yr ysgol a ffefrir, bydd y plentyn yn cael ei gynnwys yn awtomatig ar restr aros yr ysgol honno oni bai bod y rhiant/gofalwr wedi dweud yn benodol wrth yr awdurdod lleol nad yw hyn yn ofynnol.

Ar gyfer ceisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn, bydd plant yn parhau i fod ar y rhestr aros ar gyfer unrhyw ysgol y gwrthodwyd lle iddynt ynddi am gyfnod o 3 mis o'r dyddiad y gwrthodwyd y lle, neu ar 31 Awst 2026, pa un bynnag sydd gyntaf. Bydd plant yn cael eu tynnu oddi ar y rhestr/au aros yn awtomatig ar ôl y cyfnod neu'r dyddiad hwn.

Ni fydd cyflwyno cais newydd i dderbyn/drosglwyddo yn ystod y flwyddyn yn adnewyddu lle plentyn ar restr aros. Os cyflwynir a gwrthodir cais newydd i dderbyn/drosglwyddo yn ystod y flwyddyn, bydd y plentyn yn cael ei gofnodi fel enw newydd ar y rhestr aros o'r dyddiad y llythyr gwrthod.

Nid yw cofrestru apêl derbyn yn ymestyn amser plentyn ar y rhestr aros, ni waeth beth yw dyddiad gwrandawriad yr apêl derbyn.

Os bydd lleoedd ychwanegol yn codi mewn ysgol, byddant yn cael eu dyrannu i blant ar y rhestr aros ar sail y meini prawf gordanysgrifio cyhoeddedig (gweler adran 15 ac 16) **nid** ar sail yr amser y mae disgybl wedi bod ar y rhestr aros.

Ni ellir dyrannu lle i blentyn nad yw ar y rhestr aros.

RHAN 6 – Polisiâu derbyn ar gyfer 2026-2027 ar gyfer ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr

6.1 Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis

1. Yr awdurdod derbyn

Corff llywodraethol yr Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis a Gynorthwyr yn Wirfoddol (VA) gan yw'r awdurdod derbyn ar gyfer yr ysgol (y cyfeirir ato hefyd yn y ddogfen hon fel y corff llywodraethu)

Yn unol â Rheoliadau Addysg (Meysydd Perthnasol ar gyfer Ymgynghori ar Drefniadau Derbyn) 1999, yr ardal berthnasol ar gyfer yr awdurdod derbyn yw ardal ddaearyddol Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Mae'r datganiad a'r rheolau hyn yn cael eu gwneud o dan ddarpariaethau'r deddfau addysg, yn benodol Cod Ymarfer Llywodraeth Cymru ar Dderbyn i Ysgolion ac Apeliadau Derbyn i Ysgolion ac yn unol â Gweithred yr Ymddiriedolaeth ac Offeryn Llywodraethu'r ysgol.

2. Dewis rhieni

Rhaid i rieni/gofalwyr sy'n dymuno i'w plentyn/plant fynychu'r ysgol hon gysylltu â'r ysgol yn uniongyrchol i gael y ffurflenni cais perthnasol. Nid yw dewis rhieni yn berthnasol lle:

1. Mae derbyn y plentyn yn niweidio darpariaeth addysg effeithlon neu ddefnydd o adnoddau;
2. Byddai derbyn yn anghydnaws â'r ddyletswydd statudol i fodloni terfynau maint dosbarthiadau babanod o 30.
3. Mae'r plentyn wedi cael ei wahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu fwy. Lle bo hynny'n wir, nid yw'n ofynnol i'r corff llywodraethu gydymffurfio â dewis rhieni am le mewn ysgol am gyfnod o ddwy flynedd o ddiwrnod ysgol cyntaf yr ail waharddiad.

Nid yw'r datgymhwysiad hwn o'r gofyniad i gydymffurfio â dewis rhieni yn berthnasol i:

- ddisgyblion a oedd o dan oedran ysgol gorfodol pan gawsant eu gwahardd;
- disgyblion a gafodd eu hadfer ar ôl gwaharddiad parhaol neu ddisgyblion a fyddai wedi cael eu hadfer yn dilyn gwaharddiad parhaol pe bai wedi bod yn ymarferol gwneud hynny;
- disgyblion â datganiadau o angen addysgol arbennig neu CDU a gynhelir gan awdurdod lleol;

- disgyblion sy'n derbyn gofal (rhaid i'r cais am fynediad gael ei wneud gan y rhiant corfforaethol), neu blant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol (rhaid i dystiolaeth o'r statws blaenorol o ofal ddod gyda'r cais am fynediad).

3. Dalgylch ysgol

Mae Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis yn ysgol wirfoddol a gynorthwyr ac, o'r herwydd, nid oes ganddi ddalgylch.

4. Addysg grefyddol ac addoli ar y cyd

Mae Addysg Grefyddol ac Addoli ar y Cyd yn ganolbwynt i'r profiadau y mae disgyblion yn eu derbyn yn ein hysgol. Mae Addysg Grefyddol ac Addoliad ar y Cyd yn unol ag addysgu ac ymarfer enwadol yr Eglwys yng Nghymru. Mae mwy o wybodaeth am hyn ar gael ym mhrosiectws yr ysgol.

5. Capasiti ysgol a nifer derbyn cyhoeddedig

Capasiti ysgol yw nifer y lleoedd disgybl y mae'n eu cynnwys. Mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi methodoleg cyfrifo capasiti ar gyfer pob ysgol. Nod hyn yw darparu dull cadarn a chyson o asesu capasiti disgyblion pob ysgol gymunedol, gwirfoddol a gynorthwyr, a reolir yn wirfoddol a sefydledig yng Nghymru.

Mae capasiti ysgol a gyfrifir yn seiliedig ar ystafelloedd presennol mewn ysgol a'i defnydd. Ar gyfer grwpiau blwyddyn statudol (Derbyn i Flwyddyn 6) mae'r capasiti cyfrifedig yn hysbysu'r rhif derbyn cyhoeddedig ar gyfer ysgol. Am flwyddyn arferol o fynediad (hynny yw, Derbyn), rhaid i'r corff llywodraethu dderbyn disgyblion hyd at y rhif derbyn cyhoeddedig (ac eithrio disgyblion sydd wedi'u gwahardd ddwywaith – gweler adran 2).

Y rhif derbyn cyhoeddedig i'r Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis yw 30.

Am bob blwyddyn arall, nid yw'n ofyniad statudol i'r corff llywodraethu dderbyn disgyblion hyd at y nifer derbyn cyhoeddedig, er y bydd y corff llywodraethu yn gyffredinol yn gwneud hynny.

Fodd bynnag, yn achos dosbarthiadau babanod (Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2), mae deddfwriaeth maint dosbarthiadau babanod yn berthnasol (gweler adran 6). Mae gan y corff llywodraethu hawl i wrthod mynediad ar gyfer lleoedd mewn unrhyw flwyddyn ac eithrio'r flwyddyn mynediad arferol (hynny yw, Derbyn), pe byddai cynnig lle yn arwain at amharu maint dosbarthiadau (er enghraifft, gan olygu bod yr ysgol yn cyflogi athro ychwanegol neu'n creu ystafell ddosbarth arall).

Mae hyn yn golygu y gall y corff llywodraethu wrthod mynediad i Flwyddyn 1 a Blwyddyn 2 os byddai cynnig lle yn arwain at ragfarn maint dosbarthiadau, hyd yn oed os na chyrhaeddwyd y nifer derbyn mewn perthynas â'r grwpiau blwyddyn hyn.

Gan fod y nifer derbyn cyhoeddedig yn adlewyrchu gallu'r ysgol i ddarparu ar gyfer disgyblion, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y bydd yr awdurdod lleol yn derbyn mwy na'r nifer cyhoeddedig.

6. Uchafswm maint dosbarthiadau babanod

Er mwyn gwella safonau addysgol mewn ysgolion, mae Rheoliadau Derbyn Ysgolion (Maint Dosbarth Babanod) (Cymru) 2013 yn cyfyngu ar nifer y plant yn y dosbarth Derbyn, Blwyddyn 1 a Blwyddyn 2 i 30 pan fydd un athro cymwys yn bresennol.

Bydd y corff llywodraethu yn gwrthod mynediad i ddosbarthiadau yn y grwpiau blwyddyn hyn pe bai mynediad yn arwain at dorri uchafswm maint dosbarthiadau babanod (hynny yw, byddai'n arwain at ragfarn maint dosbarthiadau babanod), oni bai bod y sefyllfa yn golygu bod eithriad i'r terfyn maint dosbarthiadau babanod yn cael ei ganiatáu gan y ddeddfwriaeth, er enghraifft, derbyn plant sydd wedi derbyn gofal neu sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol.

Mewn perthynas â'r flwyddyn Derbyn, nid yw rhagfarn maint dosbarthiadau babanod yn codi os nad yw nifer y disgyblion yn y flwyddyn Dderbyn wedi cyrraedd rhif derbyn cyhoeddedig yr ysgol.

Mae penderfyniadau ar strwythur dosbarthiadau mewn ysgol wedi'u neilltuo i'r pennaeth. Os bydd pennaeth yn penderfynu gweithredu dosbarth oedran cymysg lle mae rhai o ddisgyblion yn y dosbarth yn Derbyn, Blwyddyn 1 neu Flwyddyn 2, bydd yr uchafswm nifer dosbarthiadau babanod yn berthnasol dim ond os yw'r rhan fwyaf o ddisgyblion y dosbarth yn ddisgyblion Derbyn, Blwyddyn 1 neu Flwyddyn 2.

7. Sicrhau mynediad teg

Mae ystyriaethau penodol yn berthnasol mewn perthynas â grwpiau penodol o blant, fel y nodir isod.

7.1 Plant o dramor a phlant y DU sy'n byw dramor

Bydd y corff llywodraethu yn trin ceisiadau ar gyfer plant o'r fath yn unigol ac yn unol â holl ddeddfwriaeth/gofynion perthnasol Llywodraeth Cymru, deddfwriaeth y DU a rheolau'r Swyddfa Gartref. Hefyd, unrhyw gyfraith yr Undeb Ewropeaidd a allai fod yn berthnasol i'r Deyrnas Unedig.

Dylid disgwyl i'r corff llywodraethu geisio gwybodaeth a dogfennaeth ar gyfer ystod o ffactorau perthnasol, gan gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i:

- pan ddisgwylir i'r plentyn fod yn byw yn y Deyrnas Unedig;
- p'un a yw cais rhieni/gofalwyr am ganiatâd i ddod i mewn i'r DU wedi bod yn llwyddiannus neu a fydd yn llwyddiannus, neu os yw wedi bod, ar ba delerau y rhoddwyd mynediad.

7.2 Plant sy'n derbyn datganiad o Anghenion Addysgol Arbennig (AAA) neu Gynllun Datblygu Unigol a Gynhelir gan yr Awdurdod Lleol (CDU)

Lle mai prif ffrwd mewn ysgol wirfoddol a gynorthwyir yw'r lleoliad a enwir mewn datganiad terfynol o AAA neu CDU a gynhelir gan awdurdod lleol, bydd y corff llywodraethu yn derbyn y plentyn i'r ysgol honno.

7.3 Plant ag anghenion dysgu ychwanegol (ond heb ddatganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol)

Bydd ceisiadau mewn perthynas â phlant o'r fath yn cael eu hystyried yn yr un modd â phob cais ar sail y gweithdrefnau a'r meini prawf derbyn a nodir yn y polisi hwn. Os yw plentyn yn cael ei asesu ar hyn o bryd o dan y broses statudol ar gyfer datganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol, ac yn ddiweddarach, mae'r awdurdod lleol yn dod i'r casgliad y dylai'r plentyn gael datganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan yr awdurdod lleol, bydd y lleoliad ysgol priodol yn cael sylw fel rhan o'r broses statudol honno.

7.4 Plant ag anableddau

Bydd y corff llywodraethu yn cydymffurfio â'r ddyletswydd addasiadau rhesymol sy'n ddyledus i ddisgyblion anabl, fel y'i diffinnir yn Neddf Cydraddoldeb 2010.

7.5 Plant ag ymddygiadau heriol

Ni fydd y corff llywodraethu yn gwrthod derbyn plentyn ar sail ei ymddygiad. Bydd plant o'r fath yn cynnwys y rhai yr ystyrir eu bod yn aflonyddgar, yn arddangos ymddygiadau heriol neu'r rhai y gellid eu hystyried fel rhai y mae angen eu hasesu ar gyfer anghenion addysgol arbennig.

Ar ôl cael eu derbyn, gall ysgol ystyried camau disgyblu o'r fath fel y bo'n briodol, mewn ymateb i ymddygiad heriol. Fodd bynnag, gall plant sy'n arddangos ymddygiadau heriol gael eu diffinio fel anabl yn ôl Deddf Cydraddoldeb 2010 ac mae'n ofynnol gwneud addasiadau rhesymol ar eu cyfer yn yr ysgol.

7.6 Plant sy'n derbyn gofal ac yn flaenorol wedi derbyn gofal

O ran plant sy'n derbyn gofal, mae'r darpariaethau canlynol yn berthnasol hyd yn oed os yw'r rhiant corfforaethol yn Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr.

Rowndiau derbyn

Caiff ceisiadau mewn perthynas â phlant teuluoedd Anglicanaidd sy'n derbyn gofal neu wedi derbyn gofal o'r blaen eu blaenoriaethu o dan y meini prawf gordanysgrifio cymwys, yn **amodol ar**:

1. Mae'r cais am blentyn sy'n derbyn gofal yn cael ei gwblhau a'i gyflwyno gan y rhiant corfforaethol (hynny yw, yr awdurdod lleol sydd â chyfrifoldeb dros ofalu am y plentyn) a darperir tystiolaeth ategol (Gorchymyn Gofal neu Orchymyn Gofal Dros Dro).

2. Ynghyd â'r cais am blant sydd wedi derbyn gofal o'r blaen mae tystiolaeth ategol gan y cyn-riant corfforaethol.

Derbyniadau / trosglwyddiadau yn ystod y flwyddyn

Yn unol â Chod Derbyn i Ysgolion statudol 2013, os ceisir derbyn/trosglwyddo plentyn sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn, rhaid i'r rhiant corfforaethol ymgynghori â'r corff llywodraethu cyn gwneud y cais. Mae hyn er mwyn sicrhau addasrwydd yr ysgol a ffefrir yng ngoleuni cefndir ac amgylchiadau'r plentyn. Mae angen yr ymgynghoriad hwn a chwblhau cais hefyd mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal sydd wedi'u gwahardd yn barhaol o ddwy ysgol neu fwy. Nid oes rhaid i'r ymgynghoriad fod yn faich.

Ar gyfer ceisiadau am fynediad / trosglwyddo mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal yn ystod y flwyddyn, cynigir lle yn yr ysgol ac eithrio uchafswm maint y dosbarth babanod (os yw'n berthnasol) yn cael ei gymhwyso, **ar yr amod bod** y cais wedi'i gwblhau a'i gyflwyno gan y rhiant corfforaethol (hy yr awdurdod lleol sydd â chyfrifoldeb dros y plentyn) a thystiolaeth ategol wedi ei darparu (Gorchymyn Gofal neu Orchymyn Gofal Dros Dro).

Ar gyfer ceisiadau ar gyfer mynediad/trosglwyddiadau mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal yn flaenorol yn ystod y flwyddyn, cynigir lle yn yr ysgol a bydd eithriad i'r uchafswm nifer mewn dosbarthiadau babanod (os yw'n berthnasol) yn cael ei gymhwyso, ar yr **amod bod** tystiolaeth ategol gan y cyn-riant corfforaethol yn cyd-fynd â'r cais. Rhaid cyflwyno'r dystiolaeth ategol berthnasol y cyfeirir ati uchod gyda'r cais.

7.7 Plant Sipsiwn, Roma a Theithwyr

Wrth ystyried ceisiadau derbyn sy'n ymwneud â phlant Sipsiwn a Theithwyr, bydd yr awdurdod lleol yn ystyried Cylchlythyr Rhif Llywodraeth Cymru: 003/2008 (Symud Ymlaen – Addysg Sipsiwn Teithwyr) ac adrannau 3.25 a 3.26 o God Derbyn Ysgolion statudol Cymru, 2013.

7.8 Plant personél lluoedd arfog y DU a Gweision y Goron eraill sy'n gwasanaethu (gan gynnwys diplomyddion)

Mae 'personél lluoedd arfog y Deyrnas Unedig' yn cyfeirio at bobl sy'n gwasanaethu yn y lluoedd arfog. Mae 'Gweision y Goron' yn swyddogion llywodraeth y DU, gan gynnwys diplomyddion.

Nid oes hawl awtomatig i le mewn ysgol a ffefrir i blant personél lluoedd arfog y DU sy'n gwasanaethu a gweision eraill y Goron.

Bydd y corff llywodraethu yn derbyn cyfeiriad post 'uned' ar gyfer ceisiadau gan bersonél y lluoedd arfog yn absenoldeb cyfeiriad post cartref newydd.

Ar gyfer rowndiau derbyn arferol, bydd y corff llywodraethu yn trin plant o bersonél lluoedd arfog y DU sy'n gwasanaethu a plant pobl sy'n gwasanaethu Gweision y Goron fel petaent eisoes yn preswyllo mewn cyfeiriad yn y dyfodol **ar yr amod bod**

llythyr swyddogol y Weinyddiaeth Amddiffyn (MOD) neu'r Swyddfa Dramor a Chymanwlad (FCO) yn cyd-fynd â'r cais yn datgan dyddiad dychwelyd a chadarnhad o'r cartref newydd. Bydd y corff llywodraethu yn dyrannu lle ysgol yn unol â'r meini prawf perthnasol ar gyfer y cylch derbyn perthnasol.

Mewn perthynas â cheisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn i blant pobl sy'n gwasanaethu personél lluoedd arfog y DU ac sy'n gwasanaethu Gweision y Goron:

- rhoddir 'statws eithrio' i blant o'r fath at ddibenion uchafswm nifer mewn dosbarthiadau babanod (os yw'n berthnasol);
- Os yw'r cais yn aflwyddiannus a lle yn yr ysgol yn cael ei wrthod, gall y rhieni/gofalwyr apelio yn erbyn y penderfyniad a byddai unrhyw wrandawriad apêl yn cael ei glywed fel apêl ragfarn arferol.

Bydd ceisiadau ar gyfer plant cyn-bersonél lluoedd arfog y DU neu gyn weision y Goron yn cael eu trin fel pob cais arall.

7.9 'Symudiadau wedi'u rheoli' ysgolion

Mae'r corff llywodraethu yn cydymffurfio â Pholisi Symud a Reolir Cyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont. Mae symudiadau disgyblion a reolir yn cael eu trin yn wahanol i dderbyniadau rheolaidd. Bydd y disgybl yn aros ar y gofrestr yn yr ysgol bresennol yn ystod y cyfnod symud a reolir. Ar ddiwedd y cyfnod symud a reolir, os ystyrir bod y symudiad a reolir yn llwyddiannus, bydd y disgybl yn cael ei roi ar y gofrestr yn yr ysgol sy'n derbyn. Os bernir bod y symudiad a reolir wedi bod yn aflwyddiannus, bydd y disgybl yn dychwelyd i'r ysgol y maent ar y gofrestr ynddi. Nid yw'r Polisi Symud a Reolir yn berthnasol mewn unrhyw achosion lle mae'r rhiant/gofalwr yn cwblhau cais derbyn i'r ysgol; mae'r Polisi Derbyn i Ysgolion yn berthnasol ym mhob achos o'r fath.

8. Ceisiadau am fynediad y tu allan i'r grŵp oedran arferol i'r corff llywodraethu

Weithiau, gall rhiant/gofalwr neu ysgol geisio lle y tu allan i'r grŵp oedran cronolegol ar gyfer plentyn y mae'n ystyried ei fod yn ddawnus/talentog neu'n profi problemau, neu sydd wedi colli rhan o flwyddyn ysgol, er enghraifft, oherwydd afiechyd.

Bydd y Corff Llywodraethu yn ystyried pob cais yn ofalus ac yn gwneud penderfyniadau ar sail amgylchiadau pob achos. Bydd y corff llywodraethu yn ystyried yr hyn sydd fwyaf buddiol i'r plentyn ac, ym mhob achos, bydd yn ystyried gwybodaeth gan y rhieni/gofalwyr, yr ysgol, seicolegydd addysgol ac unrhyw bartïon priodol eraill, i lywio ei benderfyniad.

Os yw'r Corff Llywodraethol yn penderfynu bod cais grŵp y tu allan i'r flwyddyn yn briodol, ond gwrthodir y cais hwnnw oherwydd nad oes lleoedd ar gael yn y grŵp blwyddyn y gofynnwyd amdanynt yn yr ysgol, mae gan y rhieni/gofalwyr hawl statudol i apelio. Fodd bynnag, nid oes hawl apelio os yw'r awdurdod lleol wedi cynnig lle ond nid yn y grŵp blwyddyn y gofynnwyd amdano (hynny yw, pan fo'r lle a gynigir yn y grŵp blwyddyn cywir ar gyfer oedran cronolegol y plentyn).

Os yw'r awdurdod lleol yn penderfynu bod cais grŵp y tu allan i'r flwyddyn yn briodol a bod y cais ar gyfer lle Meithrin rhan-amser yn y mis Ionawr neu Ebrill canlynol, neu le Meithrin neu derbyn llawn amser o'r mis Medi canlynol, bydd y cais yn ddarostyngedig i, ac yn cael ei ystyried yn unol â'r amodau a'r meini prawf sy'n berthnasol i'r rowndiau derbyn hynny.

9. Cydraddoldeb

Mae polisi a threfniadau derbyniadau'r corff llywodraethu yn ceisio sicrhau cydymffurfiaeth lawn â'r holl ddeddfwriaeth a chanllawiau perthnasol, o ran cyfleoedd cyfartal a hawliau dynol (Deddf Cydraddoldeb 2010, Deddf Hawliau Dynol 1998, Deddf yr Iaith Gymraeg 1993 a Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011).

10. Diogelu data a rhannu gwybodaeth

Mae'r corff llywodraethu yn cydymffurfio â'r Rheoliad Cyffredinol ar Ddiogelu Data (GDPR) a Deddf Diogelu Data 2018. Gellir gweld canllawiau ac egwyddorion Diogelu Data llawn y corff llywodraethu ar wefan yr Ysgol, <https://www.ajlprimary.co.uk/about-us/data-protection-gdpr>

Bydd unrhyw wybodaeth a gofnodir gan ymgeisydd mewn cais derbyn ysgol yn cael ei chadw ar bapur a'i defnyddio gan y corff llywodraethu at ddibenion prosesu'r cais.

11. Rowndiau derbyn

11.1 Cyflwyno ceisiadau

Yr angen i wneud cais am le mewn ysgol

Ar gyfer rowndiau derbyn a derbyniadau/trosglwyddiadau yn ystod y flwyddyn, **rhaid** i riant/gofalwr gwblhau cais derbyn ysgol.

Mae angen cais ar wahân ar gyfer pob plentyn.

Ni chaniateir i blentyn ddechrau yn yr ysgol nes bod y corff llywodraethu wedi derbyn a phrosesu cais, ac mae lle ysgol wedi'i gynnig gan y corff llywodraethu.

Yr ymgeisydd

Rhaid i'r cais gael ei wneud gan 'riant' y plentyn, fel y'i diffinnir gan Adran 576 o Ddeddf Addysg 1996. Mae hyn yn nodi bod 'rhiant', mewn perthynas â phlentyn neu berson ifanc, yn cynnwys unrhyw berson nad yw'n rhiant biolegol ond sydd â chyfrifoldeb rhiant, neu sydd â gofal am y plentyn.

Felly, at ddibenion cyfraith addysg, ystyrir bod 'rhiant' yn cynnwys:

- pob rhiant biolegol, p'un a ydynt yn briod ai peidio;
- unrhyw berson sydd, er nad yw'n rhiant biolegol, â chyfrifoldeb rhiant dros blentyn neu berson ifanc - gallai hyn fod yn rhiant mabwysiadol, yn lys-riant, gwarcheidwad neu berthynas arall;

- Unrhyw berson sydd â gofal am blentyn neu berson ifanc ond nad yw'n rhiant biolegol ac nad oes ganddo gyfrifoldeb rhiant.

Fel arfer mae gan berson ofal plentyn neu berson ifanc os mai ef yw'r person y mae'r plentyn yn byw gydag ef, naill ai'n llawn amser neu'n rhan-amser ac sy'n gofalu am y plentyn, ni waeth beth yw ei berthynas biolegol neu gyfreithiol gyda'r plentyn.

Mae'r corff llywodraethu yn defnyddio'r term 'rhiant/gofalwr' drwy gydol y polisi hwn i adlewyrchu'r diffiniad cyfreithiol o 'riant', fel y nodir uchod. Bydd y corff llywodraethu ond yn derbyn cais gan berson nad yw'n rhiant/gofalwr os oes ganddo awdurdodiad ysgrifenedig priodol gan riant/gofalwr.

Bydd gofyn i ymgeisydd wneud datganiad o'r berthynas â'r plentyn a darparu'r wybodaeth y mae'r corff llywodraethu yn gofyn amdani, gan gynnwys dogfennaeth, tystiolaeth o'r berthynas honno, ar yr adeg y cyflwynir y cais derbyn.

Sut i wneud cais

Dylai ymgeiswyr gysylltu â'r ysgol yn uniongyrchol i ofyn am ffurflen gais. Yna dylent gyflwyno'r ffurflen wedi'i chwblhau ynghyd ag unrhyw ddogfennau ategol angenrheidiol i'r brif swyddfa erbyn y dyddiadau cau a nodir yn yr amserlenni isod.

Gellir cysylltu â'r ysgol naill ai dros y ffôn, drwy e-bost neu'n bersonol.

Ffôn: 01656 815520

E-bost: admin@archdeaconjohnlewisps.bridgend.cymru

Cyfeiriad post: Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis VA
Ffordd Bracla
Bracla
Pen-y-bont CF31 2JS

Os bydd trefniadau'r corff llywodraethu ar gyfer cyflwyno ceisiadau derbyn yn newid cyn neu yn ystod dyddiadau effeithiol y polisi hwn, bydd manylion yn cael eu cyhoeddi ar wefan yr ysgol.

Ceisiadau hwyr

Dylid cyflwyno pob cais mewn pryd i'r corff llywodraethu ei **dderbyn** cyn y dyddiadau cau perthnasol a gyhoeddwyd.

Bydd y corff llywodraethu yn derbyn ceisiadau hwyr a dderbynnir ar ôl y dyddiad cau perthnasol a gyhoeddwyd **ar yr amod bod** y cais yn dod i law cyn i'r corff llywodraethu ymgymryd â'i ddyraniad o leoedd i baratoi ar gyfer y cynnig derbyn (bydd y dyddiad hwn yn cael ei bennu gan y corff llywodraethu ar y pryd ond bydd o leiaf mis cyn dyddiad y cynnig cyhoeddedig ar gyfer lleoedd) **a** bod y corff llywodraethu yn fodlon ar resymau'r rhieni/gofalwyr dros y cais hwyr.

Ni dderbynnir unrhyw gais hwyr arall i'w cynnwys wrth ddyrannu lleoedd a fydd yn cael eu hysbysu i ymgeiswyr ar y dyddiadau cynnig perthnasol a gyhoeddwyd. Os bydd lle ar gael ar ôl y dyddiad cau ond cyn 31 Awst 2026, yna bydd y corff llywodraethu yn ystyried pob ymgeisydd ar y rhestr aros a defnyddio'r un meini prawf derbyn a gymhwysir i bob cais i benderfynu pa ymgeisydd y dylid cynnig y lle.

Ni dderbynnir unrhyw gais hwyr arall i'w cynnwys wrth ddyrannu lleoedd a fydd yn cael eu hysbysu i ymgeiswyr ar y dyddiadau cynnig perthnasol a gyhoeddwyd. Bydd ceisiadau o'r fath yn cael eu prosesu gan y Corff Llywodraethu ar ôl y dyddiad cynnig perthnasol a gyhoeddir ac yn nhrefn y dyddiad a dderbyniwyd. Ni fydd meini prawf gordanysgrifio yn berthnasol; os oes lle ar gael yn yr ysgol ar yr adeg y prosesir y cais, bydd yn cael ei gynnig.

Ni fydd unrhyw geisiadau ar gyfer rowndiau derbyn 2026-2027 a dderbynnir gan y corff llywodraethu ar ôl 31 Awst 2026 yn cael eu prosesu. Ar ôl y dyddiad hwn, mae angen cais derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn a bydd yr holl ystyriaethau sy'n berthnasol i geisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn yn berthnasol. Nid yw'r corff llywodraethu yn derbyn ceisiadau derbyn/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn a wneir fwy nag un hanner tymor cyn y dyddiad dechrau. O ganlyniad, ni fydd unrhyw gais am ddosbarth Meithrin rhan-amser ym mis Ebrill 2027 a dderbynnir ar ôl 31 Awst 2026 yn cael ei brosesu tan dymor y gwanwyn 2027.

Ni fydd ceisiadau mewn perthynas â phlant sy'n derbyn gofal a phlant sydd wedi derbyn gofal o'r blaen, neu blant â datganiad o AAA neu CDU sy'n enwi'r Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis VA, yn cael eu trin fel ceisiadau hwyr, ni waeth pryd y derbynnir y cais.

11.2 Cylchoedd derbyn dosbarth Meithrin

Mae addysg feithrin yn anstatudol; fodd bynnag, yng Nghymru, mae gan blant hawl i le addysg blynyddoedd cynnar am ddim, rhan-amser, o ddechrau'r tymor yn dilyn eu pen-blwydd yn dair oed. Y corff llywodraethu yw'r awdurdod derbyn ar gyfer dosbarthiadau Meithrin yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis. Rhaid i rieni/gofalwyr sy'n dymuno gwneud cais am le Meithrin fynd at yr ysgol yn uniongyrchol.

Mae lleoedd yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis yn rhan-amser i blant tair oed (Blwyddyn Meithrin 1) ac yn llawn amser i blant pedair oed (Blwyddyn Meithrin 2). Er nad yw addysg feithrin yn statudol, mae'r corff llywodraethu yn disgwyl i bob plentyn sy'n cael cynnig lle rhan-amser fynychu am bum hanner diwrnod yr wythnos ysgol a phob plentyn sy'n cael cynnig lle llawn amser i fynychu am bum diwrnod llawn yr wythnos ysgol.

Rhaid i rieni/gofalwyr plant cymwys gwblhau cais derbyn i ysgol (Meithrin) ar gyfer derbyniadau i'r dosbarth Meithrin. Dim ond os yw'r cais perthnasol wedi'i gyflwyno a bod y corff llywodraethu wedi cynnig lle yn yr ysgol honno y caniateir i blentyn fynychu dosbarth Meithrin yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis.

Nid oes gan blant sy'n cael eu derbyn i ddosbarth Meithrin amser llawn **hawl awtomatig i le mewn blwyddyn Derbyn** yn yr ysgol. Rhaid i holl rieni/gofalwyr plant sy'n mynychu dosbarth Meithrin llawn amser gwblhau cais derbyn ysgol ar gyfer dosbarth Derbyn, ar yr adeg briodol.

Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, nid oes gan rieni/gofalwyr **hawl i apelio** mewn perthynas â phenderfyniadau ar dderbyniadau dosbarth Meithrin.

Amserlen ar gyfer derbyniadau Meithrin ar gyfer 2026-2027

Nid yw'r amserlen ar gyfer derbyniadau meithrin yn cael ei llywodraethu gan God Derbyn i Ysgolion 2013. Mae amserlen ddisgwyliedig y llywodraethwyr ar gyfer prosesu ceisiadau ar gyfer derbyniadau meithrin ar gyfer 2026-2027 fel a ganlyn:

Derbyniadau Dosbarth Meithrin Llawn Amser - disgyblion a anwyd rhwng 1 Medi 2022 a 31 Awst 2023, yn dechrau mewn Dosbarth Meithrin Llawn-amser ym mis Medi 2026:

Cam gweithredu	Dyddiad
Dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau	Dydd Llun 5 Ionawr 2026 am 10am
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau gan yr ysgol	Dydd Gwener 3 Ebrill 2026 am 4pm
Hysbysiad i ymgeiswyr am gynnig neu wrthod lleoedd (y 'dyddiad cynnig')	Erbyn 29 Mai 2026

Derbyniadau Dosbarth Meithrin rhan-amser - disgyblion a anwyd rhwng 1 Medi 2023 a 31 Rhagfyr 2023, yn dechrau mewn Dosbarth Meithrin Rhan-amser ym mis Ionawr 2027:

Cam Gweithredu	Dyddiad
Dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau	Dydd Llun 5 Ionawr 2026 am 10am
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau gan yr ysgol	Dydd Gwener 28 Awst 2026 am 4pm
Hysbysiad i ymgeiswyr am gynnig neu wrthod lleoedd	Erbyn 30 Hydref 2026

Derbyniadau Dosbarth Meithrin rhan-amser - disgyblion a anwyd rhwng 1 Ionawr 2024 a 31 Mawrth 2024, gan ddechrau mewn Dosbarth Meithrin Rhan-amser ym mis Ebrill 2027:

Cam Gweithredu	Dyddiad
Dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau	Dydd Llun 5 Ionawr 2026 am 10am
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau gan yr ysgol	Dydd Gwener 28 Awst 2026 am 4pm
Hysbysiad i ymgeiswyr am gynnig neu wrthod lleoedd	Erbyn 30 Hydref 2025

Meini prawf ar gyfer penderfynu ar dderbyniadau – meini prawf gordanysgrifio

Lle mae nifer y ceisiadau yn fwy na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd y corff llywodraethu yn cymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael. (Gweler adran 11.3).

11.3 Rownd derbyn cynradd (Blwyddyn Derbyn)

Y grŵp oedran perthnasol ar gyfer y flwyddyn Derbyn yw 4-5 oed.

Mae'n ofynnol yn ôl y gyfraith i bob plentyn dderbyn addysg llawn amser o ddechrau'r tymor ysgol ar ôl ei ben-blwydd yn bump oed. Ym Mwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, mae plant fel arfer yn cael eu derbyn i'r flwyddyn Derbyn ym mis Medi yn dilyn eu pen-blwydd yn bedair oed. Fodd bynnag, mae gan rieni/gofalwyr yr opsiwn o ohirio mynediad eu plentyn i'r flwyddyn dderbyn tan yn ddiweddarach yn yr un flwyddyn ysgol. Ni all y gohiriad barhau y tu hwnt i ddechrau'r tymor ar ôl pen-blwydd y plentyn yn bump oed, na thu hwnt i'r flwyddyn ysgol y derbyniwyd y cais derbyn gwreiddiol ar ei chyfer gan y corff llywodraethu. Os yw'r rhiant/gofalwr yn dymuno gohirio mynediad y plentyn i'r flwyddyn dderbyn fel y manylir, bydd gan yr awdurdod lleol le i'r plentyn.

Rhaid cyflwyno cais am le yn y flwyddyn Derbyn. **Nid oes mynediad awtomatig i'r flwyddyn Derbyn yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis hyd yn oed os oedd y plentyn wedi bod yn mynychu'r dosbarth Meithrin.**

Amserlen ar gyfer derbyniadau Blwyddyn Derbyn ar gyfer Medi 2026

Derbyniadau i'r Derbyn - ar gyfer plant a anwyd rhwng 1 Medi 2021 a 31 Awst 2022, sy'n mynd i ddosbarth Derbyn ym mis Medi 2026:

Camweithredu	Dyddiad
Dyddiad agor ar gyfer cyflwyno ceisiadau	Dydd Llun 10 Tachwedd 2025 am 10am
Dyddiad cau ar gyfer derbyn ceisiadau gan yr ysgol	Dydd Gwener 13 Chwefror 2026 am 4pm
Hysbysiad i ymgeiswyr am gynnig neu wrthod lleoedd (y 'dyddiad cynnig')	Dydd Iau 16 Ebrill 2026
Dyddiad cau i rieni/gofalwyr gyflwyno apêl	Dydd Iau 14 Mai 2026 am 4pm

Meini prawf ar gyfer penderfynu ar dderbyniadau – meini prawf gordanysgrifio

Mae'r ysgol yn agored i unrhyw blentyn o oedran ysgol statudol y mae ei rieni yn dymuno iddynt gael eu haddysgu mewn ysgol sydd â chymeriad Cristnogol nodedig ac yn unol â dysgeidiaeth yr Eglwys yng Nghymru.

Pan fydd nifer y ceisiadau yn uwch na nifer y lleoedd sydd ar gael, bydd y corff llywodraethu yn cymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio canlynol, yn nhrefn blaenoriaeth, i ddyrannu'r lleoedd sydd ar gael.:

1. Plant sy'n derbyn gofal neu yn flaenorol wedi derbyn gofal o deuluoedd Anglicanaidd sy'n ymarfer;
2. Plant o deuluoedd Anglicanaidd sy'n ymarfer;
3. Pob plentyn arall sy'n derbyn gofal neu yn flaenorol wedi derbyn gofal;
4. Plant o bob ffydd arall sy'n addoli'n rheolaidd;
5. Plant a fydd â brawd neu chwaer yn yr ysgol mewn unrhyw grŵp oedran o Flwyddyn 1 i Flwyddyn 6, sy'n mynychu'r ysgol yn y flwyddyn ysgol 2026-2027. Wrth ddyrannu lleoedd, os cynigir y lle olaf i blentyn geni lluosog, bydd y corff llywodraethu hefyd yn derbyn y brawd/chwaer eraill;
6. Plant y mae eu rhieni'n dewis cael addysg eu plentyn/plant mewn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru. Rhoddir blaenoriaeth i'r rhai sy'n byw agosaf at yr ysgol, fel y'i mesurir gan y llwybr cerdded diogel byrraf sydd ar gael o'r man preswyllo arferol i'r giât ysgol agored hygyrch agosaf.

Mae'r ysgol yn gwneud pob ymdrech i gydymffurfio ag adran 106 o Ddeddf Addysg 2005 i roi blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal.

Diffiniadau

- *Ymarferydd Anglicanaidd – addoli'n rheolaidd mewn eglwys Anglicanaidd.*
- *Rheolaidd – o leiaf ddwywaith y mis. Bydd hefyd angen geirda clerig.*
- *Brawd/chwaer – Dosbarthir brawd/chwaer yn hanner neu frawd/chwaer lawn; brawd / chwaer fabwysiedig; plentyn sy'n byw yn yr un cartref.*
- *Byw agosaf i'r ysgol – y cyfeiriad presennol lle mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer gyda' i riant neu warcheidwad cyfreithiol. Bydd angen prawf o'r cyfeiriad.*

12. Esboniadau o feini prawf gordanysgrifio

12.1 Plant sy'n derbyn gofal neu yn flaenorol wedi derbyn gofal

Bydd y corff llywodraethu yn rhoi'r flaenoriaeth uchaf i blant sy'n derbyn gofal neu a oedd yn arfer derbyn gofal o deuluoedd Anglicanaidd gweithredol yn y meini prawf gordanysgrifio. Gan y byddant yn rhoi'r flaenoriaeth gyntaf i blant sy'n derbyn gofal neu a oedd yn arfer derbyn gofal o'r ffydd, yna byddant yn rhoi blaenoriaeth uwch i blant sy'n derbyn gofal neu blant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol nad ydynt o'r ffydd na phlant eraill nad ydynt o'r ffydd honno.

Yn achos plentyn sy'n derbyn gofal, rhaid i'r cais derbyn ysgol gael ei gwblhau a'i gyflwyno gan y rhiant corfforaethol (hynny yw, yr awdurdod lleol sydd â chyfrifoldeb dros y plentyn) a rhaid darparu tystiolaeth ategol (Gorchymyn Gofal neu Orchymyn Gofal Dros Dro).

Yn achos plant sydd wedi derbyn gofal blaenorol, rhaid i'r cais derbyn i'r ysgol ddod gyda thystiolaeth ategol gan y cyn-riant corfforaethol. Rhaid cyflwyno'r dystiolaeth ategol berthnasol gyda'r cais.

12.2 Plant sy'n derbyn datganiad o anghenion addysgol arbennig (AAA) neu gynllun datblygu unigol a gynhelir gan yr awdurdod lleol (CDU) yn enwi'r Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis VA fel lleoliad angenrheidiol.

Er mwyn bodloni'r maen prawf hwn, rhaid i'r plentyn gael datganiad o AAA neu CDU a gynhelir gan awdurdod lleol ac mae'r cais mewn perthynas â lle prif ffrwd yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru yr Archddiacon John Lewis.

12.3 Cyfeiriad / man preswyllo arferol y plentyn

Rhaid i ymgeiswyr gofnodi'r cyfeiriad presennol lle mae'r plentyn yn preswyllo fel arfer ar gais derbyn ysgol. Os nad yw rhieni/gofalwyr y plentyn yn byw gyda'i gilydd ond bod ganddynt gyfrifoldeb ar y cyd dros y plentyn, a bod y plentyn yn byw gyda phob rhiant/gofalwr am ran o'r cyfnodau pan fydd y plentyn yn derbyn addysg, ystyrir bod y plentyn yn preswyllo fel arfer yn y mannau lle mae pob un o'r rhieni/gofalwyr yn preswyllo fel arfer.

Yn unol â hynny, bydd y corff llywodraethu yn derbyn cyfeiriad y naill riant/gofalwr fel man preswyllo arferol y plentyn.

Newidiadau i gyfeiriad / man preswyllo arferol y plentyn

Os bydd man preswyllo arferol y plentyn yn newid ar ôl i'r cais derbyn ysgol gael ei gyflwyno:

1. Rhaid hysbysu'r corff llywodraethu yn ysgrifenedig ar unwaith (e-bost neu lythyr).
2. Os hysbysir y newid i'r corff llywodraethu cyn y dyddiad cau ar gyfer y cylch derbyn, bydd y newid yn cael ei ystyried wrth gymhwyso meini prawf gordanysgrifio a dyrannu lleoedd.
3. Os hysbysir y newid i'r corff llywodraethu ar ôl y dyddiad cau ar gyfer y cylch derbyn, bydd y man preswyllo arferol a gofnodir ar y cais yn cael ei ddefnyddio wrth gymhwyso meini prawf gordanysgrifio a dyrannu lleoedd. Bydd gan yr ymgeisydd yr opsiwn i gwblhau a chyflwyno cais hwyr (gweler adran 11.1).
4. Os nad yw'r ymgeisydd yn hysbysu'r corff llywodraethu am newid mewn preswylfa arferol cyn y dyddiad y byddai'r plentyn yn dechrau'r ysgol, bydd y corff llywodraethu yn cymryd y camau a nodir isod o dan 'ddarparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol'.

Ceisiadau a wneir ar sail newid yn y dyfodol yn y man preswyllo arferol

Pan fo'r ymgeisydd wrthi'n symud tŷ ar yr adeg y cyflwynir y cais, rhaid i'r ymgeisydd gofnodi hwn ar y ffurflen gais a rhaid iddo ddarparu'r dystiolaeth ganlynol i'r awdurdod lleol:

- tystiolaeth ysgrifenedig gan gyfreithiwr bod y gwerthiant tai wedi'i gwblhau, bod contractau wedi'u cyfnewid a bod dyddiad symud wedi'i gytuno fel y bydd y plentyn yn preswyllo yn y cyfeiriad newydd erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef; neu
- cytundeb tenantiaeth ysgrifenedig yn tystio y bydd y plentyn yn preswyllo yn y cyfeiriad newydd erbyn dechrau'r tymor ysgol y mae'r cais yn ymwneud ag ef.

Rhaid i'r holl dystiolaeth ofynnol gael ei derbyn gan y corff llywodraethu cyn y dyddiad cau ar gyfer y cylch derbyn a chyfrifoldeb yr ymgeisydd yw darparu'r dystiolaeth ofynnol i'r corff llywodraethu erbyn y dyddiad cau hwnnw. Os na dderbynnir y dystiolaeth angenrheidiol cyn y dyddiad cau, cyfrifir pa mor agos yw'r ysgol gan ddefnyddio'r cyfeiriad presennol.

Darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol ynghylch y man preswyllo arferol

Pan fo rhiant/gofalwr yn darparu gwybodaeth dwyllodrus neu gamarweiniol yn fwriadol sy'n ymwneud â man preswyllo arferol y plentyn (mae hyn yn cynnwys methiant i hysbysu'r corff llywodraethu am newidiadau i'r man preswyllo cyffredin) er

mwyn cael mantais na fyddai gan y plentyn hawl iddi fel arall, mae'r corff llywodraethu yn cadw'r hawl i dynnu'r cynnig o le yn ôl.

Pan fydd lle yn cael ei dynnu'n ôl, bydd y cais yn cael ei ystyried o'r newydd yn seiliedig ar y man cywir o breswyllo cyffredin, a chynigir hawl apelio os gwrthodir lle.

Lle mae amheuaeth ynghylch man preswyllo arferol y plentyn, mae'r corff llywodraethu yn cadw'r hawl i ofyn am wiriad pellach gan yr ymgeisydd ar ffurf tystiolaeth ddogfennol, a all gynnwys, ond nid o reidrwydd yn gyfyngedig i, fil cyfleustodau neu ddatganiad treth gyngor. Os nad yw'r corff llywodraethu yn fodlon â'r dystiolaeth a ddarparwyd a bod lle eisoes wedi'i gynnig, mae'r corff llywodraethu yn cadw'r hawl i dynnu'r cynnig yn ôl.

12.4 Brodyr/Chwiorydd

Mae brawd neu chwaer yn cael ei ddosbarthu fel hanner brawd/chwaer neu frawd/chwaer lawn, llysfrawd/chwaer, brawd/chwaer mabwysiedig, neu blentyn sy'n byw yn yr un cartref. Bydd cais yn cael ei ystyried o dan y maen prawf brodyr a chwiorydd os bodlonir yr amodau canlynol:

1. Mae'r manylion llawn am frodyr a chwiorydd yn cael eu cofnodi ar y cais; a
2. Bydd y brawd/chwaer a'r plentyn sy'n destun y cais **yn mynychu'r ysgol ar yr un pryd** ac mae'r brawd neu chwaer o **oedran ysgol statudol**.

Mae hyn yn golygu:

- ar gyfer ceisiadau blwyddyn derbyn, rhaid i'r brawd neu chwaer fod ym Mlwyddyn 1 i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol y mae'r cais yn cael ei wneud ar ei chyfer;
- ar gyfer ceisiadau Meithrin amser llawn a rhan-amser, rhaid i'r brawd neu chwaer fod yn flwyddyn derbyn i Flwyddyn 6 yn y flwyddyn ysgol y mae'r cais yn cael ei wneud ar ei chyfer. Gan fod tebygrwydd sylweddol yn yr amserlenni ar gyfer y dosbarth Derbyn, dosbarth Meithrin llawn amser a dosbarth Meithrin rhan-amser, efallai na fydd rhiant/gofalwr wedi cael gwybod am ganlyniad cais derbyn ar gyfer plentyn wrth gwblhau cais Meithrin llawn amser neu ran-amser ar gyfer plentyn arall. Bydd y rhiant/gofalwr yn gallu cofnodi manylion y plentyn y cyflwynwyd cais am derbyn ar ei gyfer ond ni fydd y maen brawd brawd neu chwaer yn cael ei fodloni os nad yw'r corff llywodraethu yn cynnig lle yn yr ysgol berthnasol i'r brawd neu chwaer.

Darparu gwybodaeth ffug neu gamarweiniol am frodyr a chwiorydd

Mae'r corff llywodraethu yn cadw'r hawl i gynnal gwiriadau ar unrhyw wybodaeth am frodyr a chwiorydd a ddarparwyd. Bydd hyn er mwyn helpu i atal a chanfod twyll er mwyn cael mantais annheg yn y system ymgeisio am ysgolion ac o dan Atodlen 2, rhan 1, 2(1) o Ddeddf Diogelu Data 2018.

Os daw'r corff llywodraethu i'r casgliad bod rhiant/gofalwr wedi darparu gwybodaeth dwyllodrus neu gamarweiniol yn fwriadol sy'n ymwneud â'r maen prawf brodyr a chwiorydd er mwyn cael mantais lleoliad na fyddai gan y plentyn hawl iddo fel arall,

bydd y corff llywodraethu yn gweithredu yn unol â pharagraffau 3.40 a 3.41 o God Derbyn i Ysgolion 2013.

Os bydd y corff llywodraethu yn tynnu lle ysgol yn ôl, bydd angen cais newydd yn seiliedig ar y wybodaeth gywir, a chynigir hawl i apelio os gwrthodir lle yn yr ysgol.

12.5 Plant genedigaeth luosog

Diffinnir genedigaeth luosog fel genedigaeth mwy nag un babi o un beichiogrwydd (er enghraifft, genedigaeth efeilliaid, tripledi).

Wrth ddyrannu lleoedd, os cynigir y lle olaf i blentyn geni lluosog, bydd y corff llywodraethu hefyd yn derbyn y brawd / chwaer arall.

12.6 Agosatrwydd i'r ysgol

Bydd y mesuriad yn dod o fan preswyl arferol y plentyn i'r giât ysgol hygyrch agored agosaf y gall disgyblion fynd i dir yr ysgol drwyddo. Mater i'r Corff Llywodraethu fydd penderfynu a yw unrhyw fynedfa yn yr ysgol yn ffurfio giât ysgol agored neu beidio.

O ran preswylfeydd sydd o fewn blociau o fflatiau, cyfrifir y pellter o fynedfa flaen pob fflat.

Bydd y pellteroedd yn cael eu cyfrifo i bedwar lle degol.

Mae'r corff llywodraethu yn gwneud cais i'r awdurdod lleol fesur pellteroedd ar eu rhan o fewn ardal Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr. Mae'r awdurdod lleol yn defnyddio meddalwedd i fesur pob pellter o fewn Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr sy'n ystyried y llwybrau cerdded a aseswyd, sydd ar gael i'r ysgol/ion. Ni fydd yr awdurdod lleol yn ystyried unrhyw lwybrau cerdded eraill i ysgol y gall rhiant/gofalwr ddewis eu defnyddio.

Ar gyfer ceisiadau lle mae man preswyl arferol y plentyn y tu allan i Fwrdeistref Sirol Pen-y-bont ar Ogwr, bydd y pellter yn cael ei fesur gan ddefnyddio gwasanaethau ar y we sydd ar gael i'r cyhoedd.

13. Y broses gynnig ar gyfer rowndiau derbyn

13.1 Dyddiadau cynnig

Mae Cod Derbyn i Ysgolion 2013 yn nodi sut mae'n rhaid i awdurdodau derbyn yng Nghymru nodi'r dyddiad cynnig ar gyfer rowndiau derbyn ysgolion cynradd (dosbarth Derbyn), gan adlewyrchu Rheoliadau Derbyn i Ysgolion (Cynnig Cyffredin v1.0 Tudalen 39 o 48 Dyddiad) (Cymru) 2013. Manylir ar ddyddiadau'r cynigion perthnasol ar gyfer pob rownd dderbyn ar gyfer 2026-2027 yn adran 11.

13.2 Cyfathrebu'r canlyniad

Bydd rhieni/gofalwyr sy'n cyflwyno cais erbyn yr amser a dyddiad cau cyhoeddedig, neu rieni/gofalwyr y derbyniwyd eu cais hwyr gan yr awdurdod lleol i'w gynnwys wrth ddyrannu lleoedd ar gyfer y dyddiad cynnig, yn cael eu hysbysu'n ysgrifenedig o

ganlyniad eu derbyn i'r ysgol neu gais mynediad/trosglwyddo ysgol yn ystod y flwyddyn.

Efallai na fydd rhieni/gofalwyr yn derbyn canlyniad eu cais ar lafar.

Os gwrthodir y cais, bydd yr hysbysiad yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad a bydd yn rhoi gwybod i rieni/gofalwyr am y broses apelio. Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, **nid oes gan rieni/gofalwyr hawl i apelio mewn perthynas â cheisiadau dosbarth Meithrin aflwyddiannus.**

13.3 Rhestr aros

Mae'r ysgol yn cadw rhestr aros ac os na chynigir lle yn yr ysgol, bydd y plentyn yn cael ei gynnwys yn awtomatig ar y rhestr aros hon oni bai bod y rhiant/gofalwr yn cynghori'r corff llywodraethu yn benodol nad oes angen y camau hyn.

Ar gyfer y rowndiau derbyn, bydd plant yn aros ar y rhestr tan 30 Medi 2026. Bydd plant yn cael eu tynnu'n awtomatig oddi ar y rhestr aros ar ôl y dyddiad hwn.

Os bydd lleoedd ychwanegol ar gael mewn ysgol, byddant yn cael eu dyrannu i blant ar y rhestr aros ar sail y meini prawf gordanysgrifio cyhoeddedig (gweler adrannau 11 a 12) ac nid yr amser y mae plentyn wedi bod ar y rhestr aros.

14. Derbyniadau / trosglwyddiadau yn ystod y flwyddyn

14.1 Amgylchiadau lle mae angen cais mynediad/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn

Gall rhieni/gofalwyr wneud cais i'r corff llywodraethu am le yn Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis yn y flwyddyn oherwydd:

- newid mewn preswylfa arferol neu am resymau eraill, neu
- nid yw cais am gylch derbyn wedi'i gwblhau a'i gyflwyno i'r Corff Llywodraethu erbyn 31 Awst 2026 (hynny yw, mae cais yn cael ei gyflwyno ar ddyddiad cychwyn swyddogol blwyddyn academiaidd 2026-2027 neu ar ôl hynny).

Bydd gofyn i rieni sy'n symud gwneud cais am le yn ystod y flwyddyn academiaidd gwblhau 'Ffurflen Derbyn' yr ysgol yn gofyn am fynediad i'r ysgol.

Rhieni/gofalwyr sy'n dymuno gwneud cais am le yn yr ysgol hon am resymau heblaw symud tŷ.

Dylai rhieni/gofalwyr siarad â phennaeth ysgol bresennol y disgybl am y rhesymau dros ystyried newid ysgol. Mae cryn dipyn o ymchwil yn tystio bod newid ysgolion yn tarfu ac yn gallu cael effaith negyddol ar gyrhaeddiad disgybl. Mae yna lawer o resymau am hyn.

14.2 Ceisiadau 'ymlaen llaw'

Nid yw'n deg nac yn gyfiawn i'r corff llywodraethu gynnal lleoedd ar agor i blant am gyfnodau gormodol. Yn unol â hynny, bydd y corff llywodraethu ond yn derbyn

ceisiadau derbyn / trosglwyddo 'ymlaen llaw' yn yr ysgol ar gyfer dyddiad derbyn yn y dyfodol, lle mae'r dyddiad derbyn y gofynnwyd amdano yn y cyfnod hyd at ddiwedd yr hanner tymor canlynol ac mae'r Corff Llywodraethu yn fodlon ar y rhesymau dros y cais ymlaen llaw.

14.3 Ystyried ceisiadau

Mae ceisiadau derbyn / trosglwyddo ysgol yn cael eu hystyried gan y Corff Llywodraethu yn nhrefn y dyddiad a dderbynnir.

14.4 Cyfathrebu'r canlyniad

Bydd ymgeiswyr yn cael eu hysbysu'n ysgrifenedig o ganlyniad eu cais derbyn / trosglwyddo ysgol yn ystod y flwyddyn o fewn 15 diwrnod ysgol neu 28 diwrnod calendr o ddyddiad y cais a dderbynnir, p'un bynnag sydd gynharaf.

Efallai na fydd rhieni/gofalwyr yn derbyn canlyniad eu cais ar lafar.

Os gwrthodir y cais, bydd yr hysbysiad yn nodi'r rhesymau dros y penderfyniad a bydd yn rhoi gwybod i rieni/gofalwyr am y broses apelio. Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, nid oes gan rieni/gofalwyr **hawl i apelio mewn perthynas â cheisiadau dosbarth Meithrin aflwyddiannus.**

14.5 Rhestr aros

Mae'r corff llywodraethol yn cadw rhestr aros. Os na chynigir lle yn yr ysgol, bydd y plentyn yn cael ei gynnwys yn awtomatig yn rhestr aros yr ysgol oni bai bod y rhiant/gofalwr yn cynghori'r corff llywodraethu yn benodol nad oes angen y weithred hon.

Ar gyfer pob cais mynediad/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn, bydd plant yn aros ar y rhestr aros am gyfnod o dri mis o ddyddiad y llythyr gwrthod, neu tan 31 Awst 2027, p'un bynnag sydd gynharaf.

Bydd plant yn cael eu tynnu'n awtomatig oddi ar y rhestr aros ar ôl y cyfnod neu'r dyddiad hwn.

Nid yw cyflwyno cais mynediad/trosglwyddo newydd yn ystod y flwyddyn ar gyfer yr ysgol yn adnewyddu lle plentyn ar y rhestr aros. Os cyflwynir cais derbyn / trosglwyddo newydd yn ystod y flwyddyn ac os caiff ei wrthod, bydd y plentyn yn cael ei gofnodi fel cofnod newydd i'r rhestr aros o ddyddiad y llythyr gwrthod.

Nid yw cofrestru apêl dderbyn yn ymestyn amser plentyn ar y rhestr aros, waeth beth yw'r dyddiad ar gyfer y gwrandawriad apêl derbyn.

Os bydd lleoedd ychwanegol ar gael yn yr ysgol, byddant yn cael eu dyrannu i blant ar y rhestr aros ar sail y meini prawf gordanysgrifio cyhoeddedig (gweler adrannau 11 a 12) ac **nid yr amser y** mae plentyn wedi bod ar y rhestr aros.

Ni ellir dyrannu lle i blentyn nad yw ar y rhestr aros.

15. Apeliadau derbyn

15.1 Cyffredinol

Mae gan bob ymgeisydd aflwyddiannus yr hawl i apelio i Banel Apêl Derbyn annibynnol. Dylid anfon llythyrau apêl at Glerc y Llywodraethwyr yn yr ysgol o fewn 10 diwrnod ysgol o dderbyn hysbysiad nad yw plentyn wedi cael cynnig lle yn yr ysgol.

Gan fod addysg Feithrin yn anstatudol, **nid oes gan rieni/gofalwyr hawl i apelio mewn perthynas â phenderfyniadau ar dderbyniadau dosbarth Meithrin.**

Mae Apeliadau Derbyn Ysgol yn gweithredu yn unol â Chod Apeliadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru sydd i'w gweld yn llawn ar eu gwefan <https://www.llyw.cymru/> a theipio Cod Apêl Derbyn Ysgolion yn y blwch chwilio ar ochr dde uchaf y sgrin.

15.2 Cofrestru apêl

Personau a all gofrestru apêl

Mewn perthynas â chofrestru apeliadau ar gyfer plant o oedran ysgol statudol, rhaid i'r apêl gael ei chofrestru gan y rhiant/gofalwr, fel y'i diffinnir yn adran 11.

Bydd y corff llywodraethu ond yn derbyn cofrestriad apêl gan berson nad yw'n rhiant/gofalwr os oes ganddo awdurdodiad ysgrifenedig priodol gan riant/gofalwr.

Bydd yn ofynnol i'r person sy'n cofrestru'r apêl wneud datganiad o'r berthynas â'r plentyn a darparu unrhyw wybodaeth y mae'r awdurdod lleol yn gofyn amdani, gan gynnwys dogfennaeth, tystiolaeth o'r berthynas honno, ar yr adeg y cyflwynir cofrestriad yr apêl. Ni fydd yn ofynnol i'r sawl sy'n cofrestru'r apêl gyflwyno hynny os yw eisoes wedi'i gyflwyno i gefnogi'r cais derbyn.

Amserlen ar gyfer cofrestru apêl

Yn achos apeliadau sy'n ymwneud â gwrthod lleoedd mewn cylch derbyniadau, rhaid cofrestru'r apêl gyda'r Corff Llywodraethu erbyn y dyddiad cau fel y manylir yn adran 11.

Mae apeliadau a wneir yn ystod y broses dderbyn wedi'u hamserlennu yn cael eu clywed o fewn 30 diwrnod ysgol i'r dyddiad cau penodedig ar gyfer derbyn apeliadau.

Yn achos apeliadau sy'n ymwneud â gwrthod lle ar ôl cyflwyno cais mynediad/trosglwyddo yn ystod y flwyddyn, rhaid i'r apêl gael ei chofrestru gyda'r Corff Llywodraethu o fewn 21 diwrnod calendr o ddyddiad yr hysbysiad ysgrifenedig o'r gwrthodiad.

Bydd gwrandawriadau apêl ar gyfer apeliadau a wneir y tu allan i'r broses dderbyn amserlenni yn cael eu cynnal o fewn 30 diwrnod ysgol ar ôl i'r apêl gael ei derbyn yn ysgrifenedig.

Sut i gofrestru apêl

Rhaid cofrestru apêl yn ysgrifenedig.

Bydd y llythyr hysbysu gan y corff llywodraethu ynghylch canlyniad cais derbyn yn rhoi gwybodaeth am y broses gofrestru apêl.

15.3 Trefniadau ar gyfer y gwrandawriad apêl

Bydd y corff llywodraethu yn cyfeirio'r apêl at banel apêl annibynnol. Bydd clerc y panel yn trefnu amser a lle ar gyfer y gwrandawriad.

Caiff apelwyr gyfle i fynychu gwrandawriad y panel a chyflwyno eu sylwadau (llafar a/neu ysgrifenedig).

Cynghorir apelwyr y:

1. Gallent ddewis peidio â mynychu'r cyfarfod apêl ac, yn hytrach, caniatáu i'r apêl gael ei hystyried ar ddatganiad ysgrifenedig.
2. Bydd yr apêl yn cael ei phenderfynu ar y wybodaeth sydd ar gael os yw rhieni/gofalwyr wedi nodi bwriad i fynychu'r apêl ond nad ydynt yn gwneud hynny, ac yn methu â darparu esboniad rhesymol.
3. Os na all apelwyr fod yn bresennol ar y dyddiad a drefnwyd ac nad yw'n rhesymol ymarferol cynnig gwrandawriad gohiriedig, penderfynir ar yr apêl ar y wybodaeth sydd ar gael.
4. Rhoddir o leiaf 14 diwrnod o rybudd ysgrifenedig i apelwyr o gyfarfod y panel apelio, oni bai eu bod yn cytuno i gyfnod byrrach. Dylai'r apeliwr gadarnhau hyn yn ysgrifenedig at glerc y panel.

Gall apelwyr ofyn am gael ffrind neu gynghorydd neu gyfieithydd gyda nhw mewn gwrandawriad panel. Yn unol â Chod Apeliadau Derbyn Ysgolion 2013, ni chaniateir i aelodau'r Cyngor, Aelodau'r Senedd, gwleidyddion lleol na swyddogion awdurdodau lleol fod yn bresennol. Gofynnir i apelwyr hysbysu'r clerc i'r panel apêl annibynnol am unrhyw gynrychiolaeth o leiaf saith diwrnod cyn y gwrandawriad.

15.4 Apeliadau eildro

Nid oes gan rieni/gofalwyr hawl i gael ail apêl mewn perthynas â'r un ysgol a'r un flwyddyn ysgol ac eithrio pan:

- Roedd diffygion yn y broses apelio gyntaf ac mae posibilrwydd sylweddol y gallai'r canlyniadau fod wedi cael eu heffeithio gan y diffygion (gall hyn fod ar argymhelliad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru); neu
- Derbynnir cais o'r newydd oherwydd bu newid sylweddol a sylweddol yn amgylchiadau'r rhiant/gofalwr neu'r plentyn ac mae'r cais hwnnw hefyd wedi'i wrthod.

Gall rhieni/gofalwyr sy'n apelio yn aflwyddiannus ail-ymgeisio am le yn yr ysgol mewn perthynas â blwyddyn ysgol ddiweddarach (ond yn amodol ar yr amserlenni a nodir yn adran 11). Bydd gan rieni/gofalwyr hawl i apelio os gwrthodir y cais hwnnw.

Bydd unrhyw wybodaeth a ddarperir gan apeliwr sy'n gysylltiedig â'r cofrestriad apêl derbyn ysgol yn cael ei chadw'n electronig a'i defnyddio gan y corff llywodraethu at ddibenion y cais derbyn.

6.2 Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair

Ysgol Gatholig dan ymddiriedolaeth Archesgobaeth Caerdydd yw Santes Fair. Mae'n cael ei chynnal gan Awdurdod Lleol Pen-y-bont ar Ogwr. Fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr, y corff llywodraethol yw'r Awdurdod Derbyn ac mae'n gyfrifol am wneud penderfyniadau ar geisiadau am dderbyniadau.

Mae'r corff llywodraethol yn cael ei arwain yn y cyfrifoldeb am dderbyniadau gan ofynion y gyfraith, gan gyngor ymddiriedolwyr yr Esgobaeth a'i ddyletswydd i'r Ysgol a'r gymuned Gatholig. Yn unol â'r ddeddfwriaeth bresennol, mae'r Corff llywodraethol wedi dirprwyo cyfrifoldeb dros benderfynu derbyniadau i'w 'Banel Derbyn', un o bwyllgorau'r Corff llywodraethol. Bydd y Panel Derbyn yn ystyried pob cais a wneir yn unol â'r meini prawf fel y'u nodwyd, heb gyfeirio at hil, rhyw, gallu, anabledd, cefndir cymdeithasol neu ddawn y plentyn. Bydd ceisiadau hwyr yn cael eu hystyried yn unol â gofynion y *Cod Derbyn i Ysgolion*.

Ar ôl ymgynghori â'r ALI ac eraill yn unol â gofynion y gyfraith, mae'r corff llywodraethol wedi pennu ei nifer derbyn arfaethedig ar gyfer 30 o ddisgyblion ar gyfer y flwyddyn ysgol sy'n dechrau ym mis Medi 2026. Rhaid i rieni/gwarcheidwaid sy'n dymuno gwneud cais am le i'w plentyn ar gyfer dechrau'r flwyddyn academaidd 2026-2027 lenwi'r ffurflen gais yn llawn, a'i dychwelyd i'r ysgol heb fod yn hwyrach na'r dyddiad cau cyhoeddedig ar gyfer ceisiadau. Nodwch fod yn rhaid cyflwyno POB cais ar y ffurflen hon. Sylwch fod yn rhaid i bob cais o dan feini prawf 1, 2 a 3 (plant Catholig wedi'u bedyddio) fod gyda prawf o fedyddio. Bydd plant sydd â datganiad AAA neu Gynllun Datblygu Unigol (CDU) yn enwi'r ysgol yn cael eu derbyn.

Bydd llythyrau'n cael eu hanfon ar y Dyddiad Cynnig Cyffredin cyhoeddedig, yn eich hysbysu o benderfyniad y Panel Derbyn mewn perthynas â'ch cais. Pan fydd y cais yn aflwyddiannus, bydd y rheswm(rhesymau) yn cael eu datgan yn glir yn y llythyr, a byddwch yn cael gwybodaeth am sut i apelio yn erbyn y penderfyniad. Bydd ymgeiswyr nad ydynt yn cael eu derbyn yn cael eu rhoi ar Restr Aros yr ysgol. Bydd ymgeiswyr yn aros ar y Rhestr Aros tan 30 Medi 2026. Os daw lleoedd ar gael, bydd yr ymgeiswyr ar y Rhestr Aros yn cael eu hadolygu yn erbyn y Meini Prawf Gordanysgrifio a'r cynigion a wneir i lenwi lleoedd sydd ar gael.

Mae gan rieni hawl i apelio yn erbyn gwrthodiad gan y corff llywodraethol i dderbyn eu plentyn (ac eithrio ceisiadau am leoedd Meithrin). Os ydynt yn dymuno gwneud hynny, dylent gyflwyno eu hapêl yn ysgrifenedig at Glerc Llywodraethwyr yr ysgol o

fewn 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o'r dyddiad hysbysu. Trefnir apeliadau, gyda phanel annibynnol ac fe'u cynhelir yn unol â'r Cod Apeliadau Derbyn Ysgol.

Ar gyfer pob cais llwyddiannus, bydd y data a gynhwysir yn y ffurflen gais yn cael ei storio ar y system wybodaeth rheoli ysgolion ac yn cael ei ddefnyddio at ddibenion a amlinellir yn y 'gorchymyn prosesau teg'. Gwneir pob ymdrech i sicrhau cywirdeb a diogelwch data personol a gedwir gan yr Ysgol. O dan y Ddeddf Diogelu Data, mae gan unigolion yr hawl i gael mynediad at wybodaeth bersonol a gedwir amdanynt, a hefyd yr hawl i gywiro unrhyw wallau.

Bydd y corff llywodraethol yn asesu ceisiadau am fynediad i'r ysgol, gan ddefnyddio'r wybodaeth a ddarperir ar y Ffurflen Gais Derbyn Ysgol. Pan fo nifer y ceisiadau yn hafal i nifer y derbyniadau neu'n llai na'r nifer derbyn, derbynnir pob cais. Pan fydd nifer y ceisiadau yn fwy na'r nifer o leoedd sydd ar gael, bydd Panel Derbyn y corff llywodraethol yn cymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio canlynol ac yn dyrannu lleoedd yn unol â hynny.

Meini Prawf Gordanysgrifio

1. Plant Catholig sy'n derbyn gofal ac wedi eu bedyddio neu blant Catholig sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol sydd wedi'u bedyddio (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
2. Plant Catholig wedi'u bedyddio (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
3. Brodyr a chwiorydd plant Catholig wedi'u bedyddio a fydd yn mynychu Ysgol y Santes Fair ar adeg eu derbyn (gweler nodyn 3 isod).
4. Plant sy'n derbyn gofal neu blant sydd wedi derbyn gofal blaenorol sydd wedi eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
5. Plant eraill sy'n derbyn gofal neu blant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol.
6. Plant sydd wedi eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
7. Brodyr a chwiorydd plant a fedyddiwyd mewn enwad Cristnogol arall a fydd yn mynychu Ysgol y Santes Fair adeg eu derbyn (gweler nodyn 3 isod).
8. Plant eraill y mae rhieni/gwarcheidwaid yn ceisio addysg Gristnogol benodol ar eu cyfer.

Os yw nifer y disgyblion mewn unrhyw un o'r categorïau uchod yn fwy na'r Nifer Derbyn, bydd y corff llywodraethol yn defnyddio, fel ffactor sy'n penderfynu, y pellter byrraf mwyaf diogel i'r disgybl o'r cartref i'r ysgol gan ddefnyddio'r System Meddalwedd GIS a ddefnyddir gan yr Awdurdod Lleol.

Nodiadau

1. Mae 'Catholig' hefyd yn cynnwys Eglwysi Catholig Dwyreiniol mewn undeb â *Holy See*.
2. Rhaid i bob cais ar gyfer meini prawf 1, 2 a 3 fod gyda phrawf bedydd.
3. Diffinnir 'brodyr a chworydd' fel y rhai sy'n rhannu mam neu dad cyffredin, mam neu dad mabwysiedig, neu sy'n ffurfio rhan o uned deuluol sefydledig. Blaenoriaeth fydd cyfeirio at y brawd neu chwaer ieuengaf yn yr ysgol, yr ieuengaf sydd gyda'r lefel uchaf o flaenoriaeth. Wrth ddyrannu lleoedd, os cynigir y lle olaf i blentyn geni lluosog (er enghraifft, efaill neu dripled), bydd yr ysgol hefyd yn derbyn y brawd / chwaer arall.

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â'r ysgol. Dylid anfon pob ffurflen gais at:

Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair
Llangewydd Road
Pen-y-bont
CF31 4JW

6.3 Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair a Sant Padrig

Ysgol Gatholig o dan ymddiriedolaeth Archesgobaeth Caerdydd yw Santes Fair a Sant Padrig. Mae'n cael ei gynnal gan Awdurdod Lleol Pen-y-bont ar Ogwr. Fel ysgol wirfoddol a gynorthwyr, y corff llywodraethol yw'r Awdurdod Derbyn ac mae'n gyfrifol am wneud penderfyniadau ar geisiadau am dderbyniadau.

Mae'r corff llywodraethol yn cael ei arwain yn y cyfrifoldeb am dderbyniadau gan ofynion y gyfraith, gan gyngor ymddiriedolwyr yr Esgobaeth a'i ddyletswydd i'r Ysgol a'r gymuned Gatholig. Yn unol â'r ddeddfwriaeth bresennol, mae'r corff llywodraethol wedi dirprwyo cyfrifoldeb dros benderfynu derbyniadau i'w 'Banel Derbyn', un o bwyllgorau'r corff llywodraethol. Bydd y Panel Derbyn yn ystyried pob cais a wneir yn unol â'r meini prawf fel y'u pennir, heb gyfeirio at hil, rhyw, gallu, anabledd, cefndir cymdeithasol neu ddawn y plentyn. Bydd ceisiadau hwyr yn cael eu hystyried yn unol â gofynion y *Cod Derbyn i Ysgolion*.

Ar ôl ymgynghori â'r ALI ac eraill yn unol â gofynion y gyfraith, mae'r corff llywodraethol wedi pennu ei rif derbyn arfaethedig ar gyfer 25 disgybl ar gyfer y flwyddyn ysgol sy'n dechrau ym mis Medi 2026. Rhaid i rieni/gwarcheidwaid sy'n dymuno gwneud cais am le i'w plentyn ar gyfer dechrau'r flwyddyn ysgol 2026-2027 lenwi'r ffurflen gais yn llawn, a'i dychwelyd i'r ysgol heb fod yn hwyrach na'r dyddiad cau cyhoeddedig ar gyfer ceisiadau. Nodwch fod yn rhaid cyflwyno POB cais ar y ffurflen hon. Sylwch fod yn rhaid i bob cais o dan feini prawf 1, 2 a 3 (plant Catholig wedi'u bedyddio) fod gyda phrawf o fedyddio. Bydd plant sydd â datganiad ADY yn enwi'r ysgol yn cael eu derbyn.

Bydd llythyrâu'n cael eu hanfon ar y Dyddiad Cynnig Cyffredin cyhoeddedig, yn eich hysbysu o benderfyniad y Panel Derbyn mewn perthynas â'ch cais. Pan fydd y cais yn aflwyddiannus, bydd y rheswm(rhesymau) yn cael eu datgan yn glir yn y llythyr, a byddwch yn cael gwybodaeth am sut i apelio yn erbyn y penderfyniad. Bydd ymgeiswyr nad ydynt yn cael eu derbyn yn cael eu rhoi ar Restr Aros yr ysgol. Bydd ymgeiswyr yn aros ar y Rhestr Aros tan 30 Medi, 2026. Os daw lleoedd ar gael, bydd yr ymgeiswyr ar y Rhestr Aros yn cael eu hadolygu yn erbyn y Meini Prawf Gordanysgrifio a'r cynigion a wneir i lenwi lleoedd sydd ar gael.

Mae gan rieni hawl i apelio yn erbyn gwrthodiad gan y Corff Llywodraethol i dderbyn eu plentyn. Os ydynt yn dymuno gwneud hynny, dylent gyflwyno eu hapêl yn ysgrifenedig at Gadeirydd Llywodraethwyr yr Ysgol o fewn 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o'r dyddiad hysbysu. Trefnir apeliadau, gyda phanel annibynnol ac fe'u cynhelir yn unol â'r Cod Apeliadau Derbyn Ysgol.

Ar gyfer pob cais llwyddiannus, bydd y data a gynhwysir yn y ffurflen gais yn cael ei storio ar y system wybodaeth rheoli ysgolion a'i ddefnyddio at ddibenion a amlinellir yn y 'gorchymyn prosesau teg'. Gwneir pob ymdrech i sicrhau cywirdeb a diogelwch data personol a gedwir gan yr Ysgol. O dan y Ddeddf Diogelu Data, mae gan unigolion yr hawl i gael mynediad at wybodaeth bersonol a gedwir amdanynt, a hefyd yr hawl i gywiro unrhyw wallau.

Bydd y corff llywodraethol yn asesu ceisiadau am fynediad i'r ysgol, gan ddefnyddio'r wybodaeth a ddarperir ar y Ffurflen Gais Derbyn Ysgol. Pan fo nifer y ceisiadau yn hafal i nifer y derbyniadau neu'n llai na'r nifer derbyn, bydd pob cais yn cael ei dderbyn. Pan fydd nifer y ceisiadau yn fwy na'r nifer o leoedd sydd ar gael, bydd Panel Derbyn y Corff Llywodraethol yn cymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio canlynol ac yn dyrannu lleoedd yn unol â hynny.

Meini Prawf Gor-danysgrifio

1. Plant Catholig sy'n derbyn gofal ac wedi eu bedyddio neu blant Catholig sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol sydd wedi'u bedyddio (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
2. Plant Catholig wedi'u bedyddio (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
3. Brodyr a chwiorydd o blant Catholig wedi'u bedyddio a fydd yn mynychu Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair a Sant Padrig ar adeg eu derbyn (gweler nodyn 3 isod).
4. Plant sy'n derbyn gofal neu blant sydd wedi derbyn gofal blaenorol sydd wedi eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).
5. Plant eraill sy'n derbyn gofal neu blant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol.
6. Plant sydd wedi cael eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall (rhaid cyflwyno prawf o fedydd gyda'r ffurflen gais).

7. Brodyr a chwiorydd plant a fedyddiwyd mewn enwad Cristnogol arall a fydd yn mynychu Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair a Sant Padrig ar adeg eu derbyn (gweler nodyn 3 isod).
8. Plant eraill y mae rhieni/gwarcheidwaid yn ceisio addysg Gristnogol benodol ar eu cyfer.

Os yw nifer y disgyblion mewn unrhyw un o'r categorïau uchod yn fwy na'r Nifer Derbyn, bydd y Corff llywodraethol yn cyflogi, fel ffactor sy'n penderfynu, y pellter byrraf mwyaf diogel i'r disgybl o'r cartref i'r ysgol gan ddefnyddio'r System Meddalwedd GIS a ddefnyddir gan yr Awdurdod Lleol.

Nodiadau

1. Mae 'Catholig' hefyd yn cynnwys Eglwysi Catholig Dwyreiniol mewn undeb â *See of Rome*
2. Rhaid i bob cais ar gyfer meini prawf 1, 2 a 3 fod yng nghwmni prawf bedydd.
3. Diffinnir 'brodyr a chwiorydd' fel y rhai sy'n rhannu mam neu dad cyffredin, mam neu dad mabwysiedig, neu sy'n ffurfio rhan o uned deuluol sefydledig. Blaenoriaeth fydd cyfeirio at y brawd neu chwaer ieuengaf yn yr ysgol, yr ieuengaf sydd gyda'r lefel uchaf o flaenoriaeth. Wrth ddyrannu lleoedd, os cynigir y lle olaf i blentyn geni lluosog (er enghraifft, efail neu dripled), bydd yr ysgol hefyd yn derbyn y brawd / chwaer arall.

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â'r ysgol. Dylid anfon pob ffurflen gais at:

Ysgol Gynradd Gatholig Santes Fair a Sant Padrig
Stryd Monica
Maesteg
CF34 9AY

6.4 Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert

Rydym yn gobeithio derbyn i'r ysgol unrhyw ddisgyblion sy'n dymuno cael addysg wedi'i seilio'n gadarn ar yr egwyddorion a roddwyd i ni gan Iesu Grist. Rydym yn gobeithio bod pob disgybl yn cael eu haddysgu mewn awyrgylch o gariad, ac yn dysgu'n bennaf i gyfrannu at yr awyrgylch Gristnogol gariadus hon yn yr ysgol ac yn y cartref.

Mae'r polisi hwn yn cyfeirio at dderbyniadau ar gyfer blwyddyn ysgol 2026-2027 yn Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert sy'n Ysgol Gatholig a sefydlwyd gan yr Eglwys i ddarparu addysg i blant Catholig. Fel ysgol wirfoddol a gynorthwyir, mae gan y corff llywodraethol gyfrifoldeb yn unig am dderbyn yr ysgol.

Mae Deddf Addysg 1980 adran 6 yn rhoi'r hawl i rieni fynegi dewis o ran pa ysgol y mae eu plant yn mynychu. Bydd mynediad i'r ysgol yn cael ei wneud yn unol â dewis rhieni yn amodol ar y drefn flaenoriaeth a restrir isod.

Sylwer: Ar gyfer pob maen prawf, rhoddir blaenoriaeth i blant sy'n derbyn gofal yn Sant Robert yn unol ag adran 106 o Ddeddf Addysg 2005 a Rheoliadau Addysg (Derbyn Plant sy'n Derbyn Gofal) (Cymru) 2009:

Mae'r meini prawf ar gyfer derbyniadau, yn nhrefn blaenoriaeth:

1. Plant Catholig sy'n derbyn gofal, wedi'u bedyddio.
2. Plant Catholig wedi'u bedyddio.
3. Plant sy'n derbyn gofal sydd wedi cael eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall.
4. Plant sydd wedi cael eu bedyddio mewn enwad Cristnogol arall.
5. Plant eraill sy'n derbyn gofal.
6. Plant sydd â brodyr neu chwiorydd yn yr ysgol ar adeg eu derbyn.
7. Plant y mae eu rhieni/gwarcheidwaid yn dymuno iddynt gael eu haddysgu mewn Ysgol Gristnogol ac sy'n cefnogi ethos Catholig yr Ysgol.

Wrth ystyried ceisiadau sy'n ymwneud â'r categorïau hyn, efallai y bydd rhaid sefydlu trefn blaenoriaeth drwy gyfeirio at:

- *oedran unrhyw frawd neu chwaer yn yr ysgol sy'n derbyn; y brawd neu chwaer ieuengaf sydd gyda'r lefel uchaf o flaenoriaeth.*
- *agosrwydd cartref y disgybl i'r ysgol sy'n derbyn fel y'i mesurir gan y pellter cerdded byrraf ymarferol. Bydd y llywodraethwyr yn defnyddio system feddalwedd GIS Routefinder i fesur pob pellter.*

Bydd ceisiadau gan blant ag anghenion arbennig neu anghenion dysgu ychwanegol yn cael eu hystyried yng nghyd-destun pob un o'r meini prawf ac yn unol â Pholisi Anghenion Ychwanegol yr Ysgol.

At ddibenion derbyn, mae brawd neu chwaer yn blentyn sy'n byw yn yr un cyfeiriad sy'n frawd / chwaer, hanner brawd / chwaer (plant sy'n rhannu un rhiant cyffredin), llys-frawd / chwaer lle mae dau blentyn yn perthyn trwy briodas. Mae'r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys plant sydd wedi'u mabwysiadu neu eu maethu yn yr un cyfeiriad.

Ymgeiswyr llwyddiannus

Disgwylir i ymgeiswyr llwyddiannus gadarnhau eu bod yn derbyn cynnig a wnaed gan y corff Llywodraethu erbyn y dyddiad cau a nodir yn y llythyr cynnig. Gall methu â gwneud hynny arwain at dynnu'r cynnig yn ôl a'r lle yn cael ei ddyrannu i ymgeisydd arall.

Ymgeiswyr aflwyddiannus

Bydd ymgeiswyr aflwyddiannus yn cael eu rhoi ar restr aros ar gyfer y flwyddyn academaidd honno a phan ddaw lle ar gael, bydd yn cael ei ddyrannu drwy gymhwyso meini prawf gordanysgrifio nid yr amser ar y rhestr aros.

Ceisiadau yn ystod blwyddyn

Bydd ceisiadau a dderbynnir y tu allan i'r cylch derbyn arferol 'yn ystod blwyddyn' pan nad oes lle ar gael yn y grŵp blwyddyn hwnnw yn aros ar y rhestr aros tan ddiwedd y tymor y gwneir y cais. Ar ôl y cyfnod hwn bydd disgwyl i rieni wneud cais pellach am fynediad i'r ysgol.

Yr Hawl i Apelio

Os gwrthodir mynediad i'r ysgol i blentyn, bydd y corff llywodraethol yn ysgrifennu at y rhieni yn rhoi manylion llawn pam y gwrthodwyd y cais, yng ngoleuni'r meini prawf cyhoeddedig. Mae gan rieni'r hawl i apelio yn erbyn y penderfyniad i wrthod cais a fydd yn cael ei glywed gan banel apêl annibynnol. Bydd penderfyniad y panel apêl yn cael ei wneud yn unol â'r Cod Ymarfer ar Apeliadau Derbyn Ysgol ac mae'n orfodol ar bob parti. Rhaid anfon yr apêl yn ysgrifenedig at Glerc y Llywodraethwyr d/o Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert.

Am fwy o wybodaeth, cysylltwch â'r ysgol.

Dylid anfon pob ffurflen gais wedi'i chwblhau at:-

Ysgol Gynradd Sant Robert
Dan Y Lan
Abercynffig
Pen-y-bont
CF32 9AB

6.5 Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath

Corff llywodraethol yr ysgol sy'n gyfrifol am benderfynu a gweinyddu'r Polisi sy'n ymwneud â derbyn disgyblion i'r ysgol. Fe'i harweinir yn y cyfrifoldeb hwnnw gan ofynion y gyfraith, gan gyngor ymddiriedolwyr yr Esgobaeth a'i dyletswydd i'r Ysgol a'r gymuned Gatholig.

Yn unol â darpariaethau Rheoliadau Llywodraeth Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005, mae'r Corff llywodraethol wedi dirprwyo cyfrifoldeb dros benderfynu derbyniadau i'w 'Banel Derbyn', is-bwyllgor Bwrdd y Llywodraethwyr. Bydd y Panel Derbyn yn ystyried pob cais a wneir yn unol â'r meini prawf a nodir ar dudalen 2 y ddogfen hon, heb gyfeirio at hil, rhyw, gallu, anabledd, cefndir cymdeithasol neu ddawn y plentyn.

Ar ôl ymgynghori â'r awdurdod lleol ac eraill yn unol â gofynion y gyfraith, mae'r Corff llywodraethol wedi pennu ei rif derbyn arfaethedig ar gyfer **145** o ddisgyblion ar gyfer y flwyddyn ysgol. Mae lleoedd mewn grwpiau blwyddyn eraill hefyd wedi'u cyfyngu i **145**.

Rhaid i rieni/gwarcheidwaid sy'n dymuno gwneud cais am le i'w plentyn ar **gyfer dechrau'r flwyddyn ysgol** gwblhau ffurflen gais ar-lein yn llawn, a'i dychwelyd i'r ysgol heb fod yn hwyrach na'r dyddiad cau cyhoeddedig ar gyfer ceisiadau. Sylwch fod yn **rhaid** cyflwyno POB cais ar-lein a bydd pob cais yn cael ei ystyried ar yr un pryd.

Bydd llythyrâu'n cael eu hanfon ar Ddyddiad Cyffredin y Cynnig cyhoeddedig, yn eich hysbysu o benderfyniad y Panel Derbyn mewn perthynas â'ch cais. Pan fydd y cais yn aflwyddiannus, bydd y rheswm(rhesymau) yn cael eu datgan yn glir yn y llythyr, a byddwch yn cael gwybodaeth am sut i apelio yn erbyn y penderfyniad. Bydd ymgeiswyr nad ydynt yn cael eu derbyn yn cael eu rhoi ar Restr Aros yr ysgol. Bydd ymgeiswyr yn aros ar y Rhestr Aros tan ddiwedd y flwyddyn academaidd. Os daw lleoedd ar gael, bydd yr ymgeiswyr ar y Rhestr Aros yn cael eu hadolygu yn erbyn y Meini Prawf Gordanysgrifio a'r cynigion a wneir i lenwi lleoedd sydd ar gael. Bydd angen i ymgeiswyr llwyddiannus gadarnhau eu bod yn derbyn lle eu plentyn, trwy ddychwelyd y ffurflen electronig i Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath, heb fod yn hwyrach na 7 diwrnod ar ôl derbyn llythyr / e-bost cynnig. Os nad yw'r ysgol yn derbyn cadarnhad o dderbyn, gellir rhoi'r lle i'r ymgeisydd nesaf ar y rhestr aros.

Mae gan rieni **hawl i apelio** yn erbyn gwrthodiad gan y corff llywodraethol i dderbyn eu plentyn. Os ydynt yn dymuno gwneud hynny, dylent gyflwyno eu hapêl yn ysgrifenedig at Glerc Llywodraethwyr yr Ysgol o fewn 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o'r dyddiad hysbysu. Trefnir apelïadau, gyda phanel annibynnol ac fe'u cynhelir yn unol â'r Cod Apeliadau Derbyn Ysgol.

Ar gyfer pob cais llwyddiannus, bydd y data a gynhwysir yn y ffurflen gais yn cael ei storio ar y system wybodaeth rheoli ysgolion a'i ddefnyddio at ddibenion a amlinellir yn y 'gorchymyn prosesau teg'. Gwneir pob ymdrech i sicrhau cywirdeb a diogelwch data personol a gedwir gan yr Ysgol. O dan y Ddeddf Diogelu Data, mae gan unigolion yr **hawl i gael mynediad at wybodaeth bersonol** a gedwir amdanynt, a hefyd yr hawl i gywiro unrhyw wallau.

Cyffredinol:

Ysgol uwchradd cyfrwng Saesneg, cymysg a gwirfoddol a gynorthwyir yw Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath. Mae'n gwasanaethu plwyfi *Our Lady's* a *St*

Patrick (Maesteg), *St Robert's* (Abercynffig), *Santes Fair* (Bridgend), *Our Lady Star of the Sea* (Porthcawl) a *Sant Joseff o Arimathea* (Pîl)

Mae Deddf Safonau a Fframwaith Ysgolion 1998, adran 86, yn rhoi'r hawl i rieni **fynegi dewis o ran pa ysgol y mae eu plant yn mynychu.**

Derbyniadau - Meini Prawf Gordanysgrifio a Threfn Blaenoriaeth

Lle mae nifer yr ymgeiswyr ar gyfer mynediad yn fwy na'r Nifer Derbyn o **145** o leioedd sydd ar gael, bydd lleoedd yn cael eu dyrannu i ymgeiswyr yn y categorïau a sonnir amdanynt yn y drefn flaenoriaeth ganlynol. (cyfeiriwch at yr adran nodiadau isod lle nodir:

1. Plant Catholig sy'n derbyn gofal ac wedi eu bedyddio neu blant Catholig sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol sydd wedi'u bedyddio.^A
2. Plant Catholig wedi'u bedyddio.^A
3. Plant eraill sy'n derbyn gofal, neu yn flaenorol wedi derbyn gofal.
4. Brodyr a chwiorydd o Blant Catholig wedi'u bedyddio a fydd yn mynychu Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath ar adeg eu derbyn.^B
5. Plant sy'n mynychu ysgol gynradd Gatholig ar adeg y cais ac y mae'r rhieni/gwarcheidwaid yn parhau i geisio addysg Gristnogol benodol.
6. Plant sy'n mynychu ysgol gynradd yr Eglwys yng Nghymru ar adeg y cais ac y mae'r rhieni/gwarcheidwaid yn parhau i geisio addysg Gristnogol benodol.^D
7. Brodyr a chwiorydd plant eraill a fydd yn mynychu Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath ar adeg eu derbyn.^B
8. Plant eraill y mae rhieni/gwarcheidwaid yn ceisio addysg Gristnogol benodol ar eu cyfer.^D

Nodiadau

- A. Rhaid cyflwyno tystiolaeth o fedydd gyda'r cais, os yw'n berthnasol o dan feini prawf 1 neu 2.
- B. Diffiniad o frawd neu chwaer – Rhaid nodi unrhyw gysylltiad â brodyr a chwiorydd ar y ffurflen gais. At ddibenion derbyn, mae brawd neu chwaer yn blentyn sy'n frawd / chwaer / hanner brawd / hanner chwaer (plant sy'n rhannu un rhiant cyffredin), llys-frawd / chwaer lle mae dau blentyn yn perthyn i briodas. Mae'r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys plant wedi'u mabwysiadu neu eu maethu sy'n byw yn yr un cyfeiriad. Dim ond disgyblion Blynyddoedd 7 – 10, ar adeg y cais, sy'n cael eu hystyried yn frodyr a chwiorydd at ddibenion derbyn, gyda'r ieuengaf yn cael y lefel uchaf o flaenoriaeth.

- C. Plant geni lluosog (efeilliaid/tripledi ac ati) – Os wrth gymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio, mae'r plentyn olaf i gael ei dderbyn yn un o enedigaeth lluosog, bydd y llywodraethwyr yn derbyn y brawd/chwaer arall.
- D. Mewn amgylchiadau lle nad yw'n bosibl, am resymau capasiti, dderbyn yr holl blant o fewn categori penodol, rhoddir blaenoriaeth i'r rhai y mae eu cartrefi agosaf i'r ysgol fel y penderfynir gan y llwybr cerdded mwyaf diogel ymarferol; penderfynir hyn gan ddefnyddio'r system GPS gyfredol a gymeradwywyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont.

Trosglwyddiadau

Gellir cael ffurflen drosglwyddo o Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath. Dylid defnyddio ffurflen drosglwyddo, sydd ar gael ar gais, lle mae rhiant / gwarcheidwad yn ceisio trosglwyddo i Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath o ysgol arall. Ni ddylech wneud cais gan ddefnyddio'r ffurflen hon oni bai eich bod eisoes wedi trafod eich bwriad i drosglwyddo'ch plentyn i Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath gyda Phennaeth yr ysgol y mae eich plentyn yn ei mynychu ar hyn o bryd / yn fwyaf diweddar wedi mynychu. Ar ôl ei chwblhau, dylid anfon y ffurflen, ynghyd â llythyr yn amlinellu eich rhesymau dros geisio'r trosglwyddiad, a thystysgrif Bedydd yn achos ymgeiswyr Catholig, i "Y Panel Derbyn, Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath" yn y cyfeiriad isod.

Bydd y pennaeth/ panel derbyn corff llywodraethol yn ystyried pob cais gan gyfeirio at y meini prawf gordanysgrifio a gyhoeddwyd (isod) ac unrhyw argymhelliad penodol gan y pennaeth. Bydd yr ymgeisydd yn cael gwybod am benderfyniad y Panel Derbyn o fewn 14 diwrnod i'r cais.

Wrth ddod i'w benderfyniad, bydd y Panel yn ystyried nifer presennol y disgyblion yn y flwyddyn ysgol dan sylw. Ar hyn o bryd, mae hyn wedi'i gyfyngu i **145** (y "Rhif Derbyn") mewn cytundeb â Chyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont a Llywodraeth Cymru. Os nad oes lle ar gael ar adeg y cais, bydd enw'r ymgeisydd yn cael ei ychwanegu at ein rhestr aros oni bai eich bod yn gofyn fel arall. Os bydd lle ar gael yn ddiweddarach, bydd y ceisiadau ar y rhestr aros yn cael eu hadolygu a'r lle sydd ar gael mewn perthynas â meini prawf gordanysgrifio'r ysgol isod. Bydd enw darpar ddisgybl yn aros ar y Rhestr Aros tan ddiwedd y flwyddyn academaidd, pan fydd y rhestr yn cael ei chlirio. Os ydych yn dymuno i'r enw gael ei ychwanegu at y Rhestr Aros ar gyfer y flwyddyn ganlynol, bydd angen i chi ailymgeisio.

Trosglwyddiadau - Meini Prawf Gordanysgrifio a Threfn Blaenoriaeth

Lle byddai nifer yr ymgeiswyr am fynediad yn fwy na'r Nifer Derbyn, bydd lleoedd yn cael eu dyrannu yn y drefn flaenoriaeth ganlynol:

1. Plant Catholig sy'n derbyn gofal ac wedi eu bedyddio neu blant Catholig sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol sydd wedi'u bedyddio.^A
2. Plant Catholig wedi'u bedyddio.^A
3. Plant eraill sy'n derbyn gofal, neu blant sydd wedi derbyn gofal yn flaenorol.
4. Brodyr a chwiorydd plant Catholig wedi'u bedyddio sydd ar hyn o bryd yn mynychu Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath .^B
5. Brodyr a chwiorydd plant eraill sydd ar hyn o bryd yn mynychu Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath.
6. Plant eraill y mae rhieni/gwarcheidwaid yn ceisio addysg Gristnogol benodol ar eu cyfer.

Nodiadau

- A. Rhaid cyflwyno tystiolaeth o fedydd gyda'r cais, os yw'n berthnasol o dan feini prawf 1 neu 2.
- B. Diffiniad o frawd neu chwaer – Rhaid nodi unrhyw gysylltiad â brodyr a chwiorydd ar y ffurflen gais. At ddibenion derbyn, mae brawd neu chwaer yn blentyn sy'n frawd / chwaer / hanner brawd / hanner chwaer (plant sy'n rhannu un rhiant cyffredin), llys-frawd / chwaer lle mae dau blentyn yn perthyn i briodas. Mae'r diffiniad hwn hefyd yn cynnwys plant sydd wedi'u mabwysiadu neu eu maethu sy'n byw yn yr un cyfeiriad. Dim ond disgyblion Blynnyddoedd 7 – 10, ar adeg y cais, sy'n cael eu hystyried yn frodyr a chwiorydd at ddibenion derbyn, gyda'r ieuengaf yn cael y lefel uchaf o flaenoriaeth.
- C. Plant geni lluosog (efeilliaid/tripledi ac ati) – Os wrth gymhwyso'r meini prawf gordanysgrifio, mae'r plentyn olaf i gael ei dderbyn yn un o enedigaeth lluosog, bydd y llywodraethwyr yn derbyn y brawd/chwaer arall.
- D. Mewn amgylchiadau lle nad yw'n bosibl, am resymau capasiti, dderbyn yr holl blant o fewn categori penodol, rhoddir blaenoriaeth i'r rhai y mae eu cartrefi agosaf i'r ysgol fel y penderfynir gan y llwybr cerdded mwyaf diogel ymarferol; penderfynir hyn gan ddefnyddio'r system GPS gyfredol a gymeradwywyd gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Pen-y-bont.

Mae gan rieni **hawl i apelio** yn erbyn gwrthodiad gan y corff llywodraethol i dderbyn eu plentyn. Os ydynt yn dymuno gwneud hynny, dylent gyflwyno eu hapêl yn ysgrifenedig at Glerc Llywodraethwyr yr Ysgol o fewn 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o'r dyddiad hysbysu. Trefnir apelïadau, gyda phanel annibynnol a'u cynnal yn unol â'r Cod Apeliadau Derbyn Ysgolion.

Diogelu Data:

Ar gyfer pob cais llwyddiannus, bydd y data a gynhwysir yn y ffurflen gais yn cael ei storio ar y system wybodaeth rheoli ysgolion a'i ddefnyddio at ddibenion a amlinellir yn y 'gorchymyn prosesau teg'. Gwneir pob ymdrech i sicrhau cywirdeb a diogelwch data personol a gedwir gan yr Ysgol. O dan y Ddeddf Diogelu Data, mae gan unigolion yr **hawl i gael mynediad at wybodaeth bersonol** a gedwir amdanynt, a hefyd yr hawl i gywiro unrhyw wallau.

Apeliadau

Gall rhieni sy'n dymuno apelio yn erbyn penderfyniad y llywodraethwyr i wrthod lle i'w plentyn yn yr ysgol wneud cais ysgrifenedig drwy ddefnyddio'r ffurflen apelïadau ysgol sydd ar gael gan swyddfa'r ysgol ar gais. Dylid ei gwblhau a'i ddychwelyd i'r ysgol at sylw Clerc y Llywodraethwyr.

Bydd panel annibynnol yn gwrandao ar apelïadau. Rhaid i bob apêl ar dderbyniadau disgyblion i ysgolion a gynhelir cael eu cynnal yn unol â deddfwriaeth bresennol y llywodraeth. Yng Nghymru, dyma God Apelïadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru 2013.

Unwaith y derbynnir ffurflen apêl y rhiant, anfonir llythyr cydnabyddiaeth o'r ysgol. Rhaid i'r llywodraethwyr wneud trefniadau i'r apêl gael ei chlywed o fewn 30 diwrnod ysgol i'r dyddiad cau ar gyfer derbyn apelïadau. Bydd rhieni'n cael 14 diwrnod (10 diwrnod gwaith) o rybudd o ddyddiad a lleoliad y gwrandawriad apêl.

Bydd y llythyr hwn hefyd yn cynnwys:

- Canllawiau ar y broses apelio;
- Hawl y rhiant i fynychu'r gwrandawriad a chael cwmni os dymunant;
- O leiaf dridiau cyn y gwrandawriad, bydd enwau'r panel a'r clerc yn cael eu hanfon at y rhieni ynghyd â datganiad ysgrifenedig gan y llywodraethwyr yn manylu ar y rhesymau pam y gwrthodwyd y cais am le.

Fel arfer mae tri pherson ar y Panel Apêl yn ogystal â Chlerc y Panel.

Trefn y gwrandawriad:

1. Cyflwyniadau.
2. Bydd cynrychiolydd y llywodraethwyr yn esbonio pam gwrthodwyd y lle.
3. Gall y rhiant ofyn cwestiynau i'r llywodraethwr.
4. Gall y Panel Apêl hefyd ofyn cwestiynau i'r cynrychiolydd llywodraethwyr.

5. Gofynnir i'r rhiant egluro'r rhesymau dros fod eisiau lle.
6. Bydd cynrychiolydd y llywodraethwyr yn gallu gofyn cwestiynau i'r rhiant.
7. Gall y Panel Apêl hefyd ofyn cwestiynau i'r rhieni.
8. Bydd cynrychiolydd y llywodraethwyr yn crynhoi eu hachos.
9. Bydd rhieni'n cael cyfle i wneud unrhyw bwyntiau terfynol a chrynhoi'r achos.
10. Mae'r rhieni a'r llywodraethwr yn gadael y gwrandawriad gan ganiatáu i'r panel ddod i benderfyniad yn breifat.

Pan fydd nifer o apeliadau, gall y Panel Apeliadau glywed yr achos mewn un o ddwy ffordd:

- Apeliadau grŵp: clywir achos yr ysgol unwaith ar gyfer cam cyntaf yr apêl. Yn y senario hwn, mae'r swyddog cyflwyno yn cyflwyno achos cyffredinol (y cam ffeithiol) ym mhresenoldeb pob apeliwr (ac unrhyw gynrychiolwyr) a all gwestiynu'r achos. Os yw'r panel yn dod i'r casgliad bod 'rhagfarn' yn bodoli, bydd angen symud i'r ail gam. Ar y pwynt yma, rhaid gwrandao ar apeliadau'r apelwyr unigol yn unigol heb bresenoldeb y lleill, ac ni ddylid gwneud penderfyniadau hyd nes y clywir yr holl apeliadau.

- Apeliadau unigol: Mae'r ysgol yn cyflwyno'r achos, ac yna achos yr apelwyr unigol. O dan yr amgylchiadau hyn, bydd angen i'r panel glywed achos yr ysgol dro ar ôl tro.

Fel gydag apeliadau eraill, clywir apeliadau lluosog mewn dau gam:

Yn gyntaf: rhaid i'r panel asesu:

- a fyddai derbyn pob apeliwr yn achosi niwed i addysg effeithlon neu'r defnydd effeithlon o adnoddau, a
- a fyddai pob plentyn neu berson ifanc wedi cael cynnig lle pe bai'r trefniadau derbyn wedi cael eu gweithredu'n briodol.

Os yw'r panel yn canfod na fyddai derbyn y plant yn achosi niwed neu y byddent wedi cael cynnig lle pe bai trefniadau derbyn wedi'u cymhwyso'n briodol, rhaid cefnogi eu hapeliadau. Gellir dod o hyd i ragor o wybodaeth ac arweiniad ar y cam hwn yn y Cod Apeliadau Derbyn Ysgolion (2013).

Yn dilyn y gwrandawriad, rhaid i Glerc y Panel Apêl ysgrifennu at rieni cyn gynted â phosibl (o fewn 7 diwrnod fel arfer) i'w hysbysu o ganlyniad yr apêl. Bydd ysgolion hefyd yn cael gwybod am y canlyniad.

Ailadrodd Ceisiadau

Oni bai bod newidiadau arwyddocaol a sylweddol yn amgylchiadau cais rhiant am eu plentyn neu'r ysgol, ni fydd y llywodraethwyr yn ystyried ailadrodd cais yn yr un flwyddyn academaidd.

Newid Dewis

Unwaith y bydd rhiant/gofalwr wedi cyflwyno eu dewisiadau, ni chaniateir iddynt eu newid heb fod newid eithriadol mewn amgylchiadau, er enghraifft, os yw'r teulu wedi symud cyfeiriad yn ddiweddar neu os yw brawd neu chwaer hŷn wedi newid ysgolion.

Dylid gwneud pob cais i newid dewisiadau yn ysgrifenedig i'r Awdurdod Lleol a'r ysgol.

Bydd unrhyw riant/gofalwr sy'n cyflwyno cais am newid dewis ysgol sydd wedi gordanysgrifio, heb newid eithriadol yn ei amgylchiadau, yn cael ei wrthod.

Gwefan yr ysgol: <http://www.archbishopmg.co.uk>

Gwefan Awdurdod Lleol: <https://www.penybontarogwr.gov.uk/preswylwyr/ysgolion-ac-addysg/derbyniadau-i-ysgolion/gwneud-cais-derbyn-i-ysgol/>

RHAN 7 – Apeliadau Derbyn

7.1 Addysg feithrin

Nid oes hawl i apelio mewn perthynas â gwrthod derbyn plentyn i addysg Feithrin, boed ar sail lawn-amser neu rhan-amser.

7.2 Addysg statudol

Yn y mwyafrif llethol o achosion, cynigir lle i blant yn unol â'r ysgol a ffeirir gan rhieni/gofalwyr. Fodd bynnag, os nad yw plentyn yn gallu cael eu derbyn i'r ysgol a ffeirir, gall rhieni/gofalwyr ddewis apelio wrth banel annibynnol.

Gall rhieni/gofalwyr dderbyn lle a gynigiwyd mewn ysgol arall tra'u bod yn mynd ar drywydd lle yn yr ysgol a ffeirir.

Nid yw apelio'n estyn y cyfnod y bydd plentyn ar y rhestr aros ar gyfer yr ysgol a ffeirir. (Gweler RHAN 1 i gael gwybodaeth am restrau aros.)

Gall rhiant/gofalwr ofyn am le mewn grŵp blwyddyn sy'n wahanol i'r grŵp blwyddyn ar gyfer yr oedran cronolegol. Os yw'r awdurdod lleol o'r farn bod y cais yn briodol ond bod y cais yn cael ei wrthod am nad oes lleoedd ar gael yn yr ysgol, bydd y rhiant/gofalwr yn cael cynnig hawl i apelio. Fodd bynnag, nid oes hawl i apelio os cynigiwyd lle, ond nid yn y grŵp blwyddyn a ddymunir (h.y. os yw'r lle a gynigiwyd yn y grŵp blwyddyn cronolegol cywir ar gyfer oedran y plentyn).

7.3 Addysg (chweched dosbarth) ôl-16

Fel a nodir yn RHAN 4, yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn ar gyfer derbyniadau ôl-16 i'r chweched dosbarth yn yr ysgolion cymunedol yn y fwrdeistref sirol. Er mai'r ysgolion unigol sy'n gweinyddu'r trefniadau derbyn ar ran yr awdurdod lleol, ac mai hwy sy'n gyfrifol am bennu a chyhoeddi meini prawf mynediad ar gyfer derbyniadau i'r chweched dosbarth, yr awdurdod lleol sy'n gyfrifol am ymdrin â'r holl apeliadau mewn perthynas â gwrthod lle yn y chweched dosbarth a ffeirir.

Mae'r rhieni/gofalwyr a'r dysgwr yn gallu apelio ar wahân neu ar y cyd. Fodd bynnag, os oes dwy apêl ar wahân, byddant yn cael eu clywed gyda'i gilydd.

7.4 Ystyried a ddylid apelio

Argymhellir yn gryf bod unrhyw unigolyn sy'n ystyried a yw'n mynd i apelio yn erbyn penderfyniad i wrthod lle yn yr ysgol a ffeirir yn ystod blwyddyn ysgol 2025-2026 yn darllen:

- [Cod Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru 2013](#); a
- [Chod Apeliadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru 2013](#).

Bydd disgwyl i unrhyw un sy'n apelio gyflwyno'u rhesymau dros apelio.

7.5 Apelio

Pwy all apelio?

Yn achos apeliadau sy'n gysylltiedig â phlant o oedran statudol, dim ond rhiant neu ofalwr (gwarcheidwad cyfreithiol) all apelio. Oni bai ei bod eisoes wedi cael ei darparu ar gyfer yr awdurdod lleol, **rhaidd** i warcheidwad cyfreithiol gyflwyno dogfennaeth swyddogol, sy'n profi gwarcheidiaeth, ar adeg cyflwyno'r apêl.

Yn achos apeliadau sy'n ymwneud â dysgwyr chweched dosbarth, gall y rhieni/gofalwyr a'r dysgwyr apelio ar wahân neu ar y cyd.

Dim ond os anfonir caniatâd ysgrifenedig priodol gan y rhieni/gofalwyr gyda'r apêl y bydd yr awdurdod lleol yn derbyn apêl gan rywun nad yw'n rhiant/gofalwr.

Amserlenni ar gyfer apelio

Ar gyfer apeliadau sy'n ymwneud â gwrthod lleoedd mewn cylch derbyn, **rhaidd** i rieni/gofalwyr (neu ddysgwyr ar gyfer derbyniadau chweched dosbarth) apelio wrth yr awdurdod lleol erbyn y dyddiad cau perthnasol, a nodir isod:

Penderfyniad i wrthod	Dyddiad pan fo'n rhaid i'r awdurdod lleol gael eich apêl
Cylch derbyn uwchradd (Lle Blwyddyn 7 yn dechrau ym mis Medi 2025)	4pm Dydd Llun 30 Mawrth 2026
Cylch derbyn dosbarth derbyn (Dosbarth derbyn yn dechrau ym mis Medi 2025)	4pm Dydd Iau 14 Mai 2026
Cylch derbyn plant iau (Dosbarth Blwyddyn 3 mewn ysgol plant iau yn dechrau ym mis Medi 2025)	4pm Dydd Iau 14 Mai 2026
Cylch derbyn chweched dosbarth (Blwyddyn 12 yn dechrau ym mis Medi 2025)	Fan bellaf 21 diwrnod calendr ar ôl hysbysu'n ysgrifenedig am y gwrthodiad

Derbyn/trosglwyddo ar ganol blwyddyn am yr flwyddyn ysgol 2025-2026	Fan bellaf 21 diwrnod calendr ar ôl hysbysu'n ysgrifenedig am y gwrthodiad
---	--

Nid oes rhwymedigaeth ar yr awdurdod lleol i ystyried apêl a gyflwynwyd y tu allan i'r amserlenni hyn. Os cyflwynir apêl ar ôl yr amserlenni hyn, bydd yr awdurdod lleol yn disgwyl i reswm/rhesymau manwl gael eu darparu dros gyflwyno'r apêl yn hwyr. Bydd yr awdurdod lleol yn ystyried y rheswm/rhesymau dros gyflwyno'r apêl yn hwyr a bydd yn hysbysu'r apelydd a yw'r apêl hwyr wedi cael ei derbyn ai peidio.

Apelio

Rhaid cofrestru apêl yn ysgrifenedig.

Bydd y llythyr hysbysu gan yr awdurdod lleol ynghylch canlyniad cais derbyn yn rhoi gwybodaeth am y broses cofrestru apêl.

Bydd unrhyw wybodaeth a ddarperir gan apelydd yn ymwneud â chofrestriad apêl yn cael ei chadw'n electronig a'i defnyddio gan awdurdod lleol at ddiben prosesu'r cais derbyn.

7.6 Cyflwyno apêl yn erbyn penderfyniad i wrthod derbyn gan ysgol wirfoddol a gynorthwyir

Fel a nodir yn RHAN 1, nid yr awdurdod lleol sy'n ymdrin â derbyniadau i'r ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir, sef:

Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru'r Archesgob John Lewis

Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig

Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair

Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert

Ysgol Uwchradd Gatholig yr Archesgob McGrath

Bydd angen i rieni/gofalwyr y gwrthodwyd lle i'w plentyn/plant yn un o'r ysgolion hyn, ac sy'n dymuno apelio yn erbyn y penderfyniad hwnnw, gysylltu â'r ysgol yn uniongyrchol. Bydd manylion perthnasol yn y llythyr hysbysu a geir gan yr ysgol ac ym mholisi derbyn yr ysgol.

7.7 Y broses apeliadau derbyn annibynnol

Cynhelir apeliadau derbyn i ysgolion yn unol â Chod Apeliadau Derbyn i Ysgolion Llywodraeth Cymru 2013, sy'n god statudol.

Bydd yr awdurdod lleol yn atgyfeirio'r apêl at banel apeliadau derbyn annibynnol ar gyfer gwrandawriad.

Mae aelodau o banelau apeliadau derbyn yn llwyr annibynnol ar yr awdurdod lleol. Gwirfoddolwyr ydynt sydd wedi'u hyfforddi'n llawn dan ofynion Cod Apeliadau Derbyn i Ysgolion 2013.

Gweinyddir y broses apeliadau gan Adran Gwasanaethau Cyfreithiol yr awdurdod lleol ac mae aelod o'r adran honno'n gweithredu fel clerc i'r panel.

Trefniadau ar gyfer gwrandawriad y panel apeliadau derbyn

Bydd clerc y panel apeliadau derbyn yn trefnu amser a lle ar gyfer y gwrandawriad.

Bydd rhieni/gofalwyr/dysgwyr yn cael y cyfle i fod yn bresennol yng ngwrandawriad y panel derbyn a chyflwyno'u sylwadau (ar lafar a/neu'n ysgrifenedig) ynglŷn â pham y dylai'r plentyn fynychu'r ysgol a ffefrir. Fodd bynnag, gallant ddewis peidio â bod yn bresennol yn y gwrandawriad apêl derbyn a gadael i'r apêl gael ei hystyried ar sail datganiad ysgrifenedig yn unig.

Bydd yr apêl yn cael ei benderfynu ar sail yr wybodaeth sydd ar gael os yw rhieni/gofalwyr/dysgwyr wedi dynodi bwriad i fod yn bresennol yn y gwrandawriad apêl ond yn peidio â gwneud hynny, ac yn methu â darparu eglurhad rhesymol dros beidio â bod yn bresennol.

Os nad yw rhieni/gofalwyr/dysgwyr yn gallu bod yn bresennol ar y dyddiad a amserlennwyd ac os nad yw'n rhesymol ymarferol cynnig gwrandawriad wedi'i ohirio, bydd yr apêl yn cael ei phenderfynu ar sail yr wybodaeth sydd ar gael.

Bydd rhieni/gofalwyr/dysgwyr yn cael o leiaf 14 diwrnod (10 niwrnod gwaith) o rybudd ysgrifenedig o wrandawriad y panel apêl, oni bai eu bod yn cytuno â chyfnod byrrach. Dylai'r rhiant/gofalwr/dysgwr gadarnhau hyn yn ysgrifenedig wrth glerc y panel apeliadau derbyn.

Gall cyfaill neu ymgynghorydd neu gyfieithydd ar y pryd ddod gyda rhieni/gofalwyr/dysgwyr i wrandawriad panel apeliadau. Ni chaniateir i Aelodau'r Cyngor, swyddogion awdurdodau lleol, Aelodau'r Senedd na gwleidyddion lleol fod yn bresennol, fel y nodir yn y Cod Apelu Derbyn i Ysgolion 2013. Dylai rhieni/gofalwyr/dysgwyr hysbysu clerc y panel apeliadau derbyn ynghylch unrhyw gynrychiolaeth o leiaf saith niwrnod cyn dyddiad y gwrandawriad.

Gwrandawriad a phenderfyniad y panel apeliadau derbyn

Wrth wneud ei benderfyniad, bydd rhwymedigaeth ar y panel apeliadau derbyn i ddilyn Cod Apeliadau Derbyn i Ysgolion 2013.

Bydd y panel apeliadau derbyn yn mynd ati yn gyntaf i ystyried yr achos a gyflwynwyd gan yr awdurdod lleol mewn perthynas â pheryglu'r addysg effeithlon a ddarperir yn yr ysgol a defnydd effeithlon o adnoddau, pe bai plentyn arall yn cael ei dderbyn i'r grŵp blwyddyn perthnasol.

Os yw'r panel apeliadau derbyn yn derbyn yr achos a gyflëwyd gan yr awdurdod lleol, bydd y panel wedyn yn ystyried yr achos a gyflwynwyd gan y rhiant(rhieni)/gofalw(y)r/dysgwr ac yn penderfynu a yw rhinweddau'r achos yn gwrthbwysu'r achos a gyflwynwyd gan yr awdurdod lleol.

Dylai rhieni/gofalwyr nodi mai pwerau cyfyngedig sydd gan banel apeliadau derbyn i wrthdroi penderfyniad gan yr awdurdod lleol i wrthod derbyn plentyn lle mae'r ddeddfwriaeth ar faint dosbarthiadau meithrin yn berthnasol.

Mae penderfyniad y panel apeliadau derbyn yn gyfreithiol rwymol. Mae hyn yn golygu, os yw apêl yn llwyddiannus, rhaid i'r plentyn/dysgwr gael ei dderbyn i'r ysgol.

7.8 Apelio am yr eildro

Ar y cyfan nid oes gan rieni/gofalwyr hawl i ail apêl mewn perthynas â'r un ysgol a'r un flwyddyn ysgol ac eithrio dan yr amgylchiadau canlynol:

- os oedd beiau yn y broses apelio gyntaf a bod posibilrwydd sylweddol y gallai hynny fod wedi effeithio ar y canlyniad (gall hyn fod ar argymhelliad Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru); neu
- fod cais newydd wedi cael ei dderbyn am bod newid sylweddol neu berthnasol wedi bod yn amgylchiadau'r rhiant/gofalwr neu'r plentyn a bod y cais hwnnw wedi cael ei wrthod hefyd. Enghreifftiau cyffredin o achosion pan fo cais newydd yn cael ei ystyried yw lle mae teulu wedi symud tŷ neu lle ceir rhesymau meddygol newydd sy'n berthnasol i'r dewis o ysgol.

Gall rhieni/gofalwyr/dysgwyr sy'n apelio'n aflwyddiannus ailymgeisio am le yn yr un ysgol ar gyfer blwyddyn ysgol ddiweddarach (ond yn amodol ar y graddfeydd amser a nodir yn yr amserlenni yn RHAN 2). Bydd gan rieni/gofalwyr yr hawl i apelio os gwrthodir y cais hwnnw hefyd.

7.9 Apelau a dderbyniwyd yn ystod blwyddyn ysgol 2024-2025

Yn ystod blwyddyn ysgol 2024-2025, derbyniodd yr awdurdod lleol 21 o apeliadau gan rieni/gofalwyr yr oedd eu ceisiadau i blant fynychu ysgolion cymunedol (os yr awdurdod lleol yw'r awdurdod derbyn) yn aflwyddiannus.

Mae'r tabl yn rhoi gwybodaeth am nifer yr apeliadau a gofrestrwyd fesul sector a'r math o gais derbyn, a'r canlyniadau.

Sector	Ceisiadau derbyn canol blwyddyn am le yn 2024-2025	Ceisiadau derbyn canol blwyddyn am le ym mis Medi 2025	Cais cylch derbyn ar gyfer Medi 2025
Cynradd	10 3 tynnu'n ôl 3 llwyddiannus 4 yn aflwyddiannus	3 1 tynnu'n ôl 1 llwyddiannus 1 yn aflwyddiannus	6 4 tynnu'n ôl 2 yn aflwyddiannus
Uwchradd	2 2 tynnu'n ôl	0	0

17. Gwybodaeth am ysgolion, cysylltiadau a derbyniadau

Mae nifer y disgyblion ar y gofrestr yn Ionawr 2025 yn ddisgyblion prif ffrwd a disgyblion mewn unrhyw ddarpariaethau arbenigol yn yr ysgol. Mae'r holl ddata arall yn ymwneud â disgyblion prif ffrwd a chymwysiadau yn unig.

17.1 Ysgolion cynradd - cymunedol - cyfrwng Saesneg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Abercerdin	Mrs H Gentle Kenry Street, Evanstown Gilfach Goch, Porth CF39 8RS 01656 815535 admin@abercerdinps.bridgend.cymru	3-11	30	127	239	10	30
Ysgol Gynradd Afon y Felin	Mrs K Pryse (Pennaeth gweithredol dros dro) Heol-y-Parc North Cornelly Bridgend CF33 4PA 01656 815750 admin@afonyfelinps.bridgend.cymru	3-11	19	120	159	17	19
Ysgol Gynradd Betws	Mrs J Colsey (Pennaeth gweithredol dros dro) Betws Road Bettws Bridgend CF32 8YD 01656 815650 admin@betwsps.bridgend.cymru	3-11	30	148	203	21	30

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Blaengarw	Mrs J Colsey (Pennaeth gweithredol dros dro) Station Street Blaengarw Bridgend CF32 8BA 01656 815550 admin@blaengarwps.bridgend.cymru	3-11	24	142	185	9	24
Ysgol Gynradd Brackla	Mrs K John Brackla Way Brackla Bridgend CF31 3EZ 01656 815570 admin@bracklaps.bridgend.cymru	3-11	45	294	330	39	45
Ysgol Gynradd Bryncethin	Mr R Bailey Heol Canola Bryncethin Bridgend CF32 9TH 01656 815840 admin@bryncethinps.bridgend.cymru	3-11	34	200	269	29	35
Ysgol Gynradd Brynmenyn	Miss K Jones Heol Sarah Jayne Howell Tondu Bridgend CF32 9FB 01656 815850 admin@brynmenynps.bridgend.cymru	3-11	60	360	420	44	60

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Fabanod Bryntirion	Mrs L Hearn (Pennaeth dros dro) Bryngolau Bryntirion Bridgend CF31 4DD 01656 815860 admin@bryntirionis.bridgend.cymru	3-7	40	109	117	30	40
Ysgol Gynradd Caerau	Ms J Roche Library Road Caerau Maesteg CF34 OPA 01656 815830 admin@caeraups.bridgend.cymru	3 - 11	60	349	398	43	60
Ysgol Gynradd Cefn Cribwr	Mr S Howells Cefn Road Cefn Cribwr Bridgend CF32 OAW 01656 815645 admin@cefncribbwrps.bridgend.cymru	3 - 11	20	139	156	16	20
Ysfol Fabanod Cefn Glas	Mrs K Wood St Winifred's Road Cefn Glas Bridgend CF31 4PL 01656 815690 admin@cefnglas.bridgend.cymru	3 - 7	66	158	180	41	66

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Coety	Mr J Lewis Ffordd yr Hebog Parc Dderwen Bridgend CF35 6DH 01656 754990 admin@coetyps.bridgend.cymru	3 - 11	60	415	416	62	60
Ysgol Gynradd Corneli	Mrs K Pryse (Pennaeth gweithredol dros dro) Greenfield Terrace North Cornelly Bridgend CF33 4LW 01656 754870 admin@cornelips.bridgend.cymru	3 - 11	46	211	258	35	46
Ysgol Gynradd Llangrallo	Ms A Price Main Road Coychurch Bridgend CF35 5HN 01656 815880 admin@coychurchps.bridgend.cymru	3 - 11	19	116	133	22	19
Ysgol Gynradd Croesty	Ms C Nicholas Coychurch Road Pencoed Bridgend CF35 5LY 01656 815890 admin@croestyps.bridgend.cymru	3 - 11	30	166	295	14	30

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr lonawr 2025	Capasiti ysgol lonawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Cwmfelin	Mrs J Morgan Maesteg Road Cwmfelin Maesteg CF34 9LD 01656 815525 admin@cwmfelinps.bridgend.cymru	3 - 11	30	178	192	14	30
Ysgol Gynradd Ffaldau	Mrs J Colsey (Pennaeth gweithredol) Ivor Street Pontycymmer Bridgend CF32 8HW 01656 815870 admin@ffaldaups.bridgend.cymru	3 - 11	30	116	235	13	30
Ysgol Gynradd Garth	Mrs A Hatch-Walker Mission Road Garth Maesteg Bridgend CF34 OND 01656 815590 admin@garthps.bridgend.cymru	3 - 11	30	165	243	19	30
Ysgol Gynradd Litchard	Mr C Jones Garfield Avenue Litchard Bridgend CF31 1QB 01656 815685 admin@litchardps.bridgend.cymru	3 - 11	60	400	455	50	60

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr lonawr 2025	Capasiti ysgol lonawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Iau Llangewydd	Ms K Green Llangewydd Road Bridgend CF31 4JT 01656 815530 admin@llangewyddjs.bridgend.cymru	7 - 11	90	348	382	71 (Blwyd dyn 3)	90
Ysgol Gynradd Llangynwyd	Mrs K Kehoe (Pennaeth dros dro) Heol Cadrawd Llangynwyd Maesteg CF34 9TE 01656 815565 admin@llangynwydps.bridgend.cymru	3 - 11	11	81	117	6	14
Ysgol Gynradd Maes yr Haul	Mr K Stroud Ffordd Tirion Broadlands Bridgend CF31 5EG 01656 815600 admin@maesyrrhaulps.bridgend.cymru	3 - 11	75	426	512	40	75
Ysgol Gynradd Mynydd Cynffig	Ms D Jones Pwllgath Street Kenfig Hill Bridgend CF33 6ET 01656 815760 admin@mcp.bridgend.cymru	3 - 11	60	374	397	41	60

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Nantyffyllon	Mrs A Hatch-Walker (Pennaeth Gweithredol Dros Dro) Garnwen Terrace Nantyffyllon Maesteg Bridgend CF34 OET 01656 815740 admin@nantyffyllonps.bridgend.cymru	3 - 11	40	179	263	22	40
Ysgol Gynradd Nant-y- moel	Mrs C Harris Gwendoline Street Nantymoel Bridgend CF32 7PL 01656 815670 admin@nantymoelps.bridgend.cymru	3 - 11	30	185	232	29	30
Ysgol Gynradd Y Drenwydd	Mrs R John New Road Porthcawl CF36 5BL 01656 815780 admin@newtonps.bridgend.cymru	3 - 11	34	145	202	17	34
Ysgol Gynradd Notais	Mrs A Thomas Suffolk Place Porthcawl CF36 3ED 01656 815540 admin@nottageps.bridgend.cymru	3 - 11	60	294	443	26	60

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Cwm Ogwr	Mrs L Brown Aber Road Ogmore Vale Bridgend CF32 7AJ 01656 815640 admin@ogmorevaleps.bridgend.cymru	3-11	53	257	330	27	53
Ysgol Gynradd Hengastell	Mrs C Littlewood South Street Bridgend CF31 3ED 01656 815790 admin@oldcastleps.bridgend.cymru	3-11	60	365	362	39	60
Ysgol Gynradd Pencoed	Dr S Sarjeant Penprysg Road Pencoed Bridgend CF35 6RH 01656 815730 admin@pencoedps.bridgend.cymru	3-11	72	511	510	58	72
Ysgol Gynradd Pen-y-bont	Mr R Owen Minerva Street Bridgend CF31 1TD 01656 754860 admin@penybontps.bridgend.cymru	3-11	45	291	323	34	45

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd y Pîl	Mr N Pryce Pyle Inn Way Pyle Bridgend CF33 6AB 01656 815630 admin@pilps.bridgend.cymru	3-11	30	173	219	18	30
Ysgol Gynradd Plasnewydd	Mrs J Drogan Castle Street Maesteg Bridgend CF34 9UN 01656 815770 admin@plasnewyddps.bridgend.cymru	3-11	45	153	217	18	45
Ysgol Gynradd Porthcawl	Ms J Rowley Meadow Lane Porthcawl CF36 5EY 01656 815660 admin@porthcawlps.bridgend.cymru	3-11	24	160	205	21	28
Ysgol Gynradd Tondu	Ms J Mahoney Meadow Street Aberkenfig Bridgend CF32 9BE 01656 815720 admin@tondups.bridgend.cymru	3-11	42	168	299	29	42

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr lonawr 2025	Capasiti ysgol lonawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Trelales	Mr D Gibson Well Street Laleston Bridgend CF32 0LF 01656 815610 admin@trelalesps.bridgend.cymru	3 - 11	30	154	199	26	30
Ysgol Gynradd Tremains	Mrs D Todd Channel View Brackla Bridgend CF31 2NL 01656 815900 admin@tremainsps.bridgend.cymru	3 - 11	65	402	428	45	65
Ysgol Gynradd Tynyrheol	Mrs K Kehoe (Pennaeth gweithredol dros dro) 5 Heol Llangeinor Llangeinor Bridgend CF32 8PW 01656 815820 admin@tynyrheolps.bridgend.cymru	3 - 11	10	56	76	4	10
Ysgol Gynradd Parc y Gorllewin	Mrs S Morgan West Road Nottage Porthcawl CF36 3SN 01656 815510 admin@westparkps.bridgend.cymru	3 - 11	55	337	376	48	55

17.2 Ysgolion cynradd – a reolir yn wirfoddol – cyfrwng Saesneg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr lonawr 2025	Capasiti ysgol lonawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Pen-y-Fai	Mr M Street Heol Eglwys Pen y Fai Bridgend CF31 4LX 01656 815930 admin@penyfaips.bridgend.cymru	3-11	30	202	210	30	30

17.3 Ysgolion cynradd – gwirfoddol a gynorthwyr - cyfrwng Saesneg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr lonawr 2025	Capasiti ysgol lonawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd yr Eglwys yng Nghymru Archddiacon John Lewis	Mrs L Forster (Pennaeth dros dro) Brackla Way Brackla Bridgend CF31 2JS 01656 815520 admin@archdeaconjohnlewisps.bridgend.cymru	3-11	30	135	148	19	30

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair	Mrs R Azzopardi Llangewydd Road Bridgend CF31 4JW 01656 815560 admin@stmaryscps.bridgend.cymru	3-11	30	217	220	30	30
Ysgol Gynradd Gatholig y Santes Fair a Sant Padrig	Mrs N Kelly-Fisher Monica Street Maesteg Bridgend CF34 9AY 01656 815585 admin@stm&stpcps.bridgend.cymru	3-11	25	176	207	21	25
Ysgol Gynradd Gatholig Sant Robert	Mrs C Beveridge Dan-y-Lan Aberkenfig Bridgend CF32 9AB 01656 815515 admin@strobertscps.bridgend.cymru	4-11	22	156	146	11	22

17.4 Ysgolion cynradd – cymunedol – cyfrwng Cymraeg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau blwyddyn derbyn Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Cynwyd Sant	Mrs S G Richards Pen-yr-Ysgol Maesteg Bridgend CF34 9YE 01656 815615 admin@cynwydsant.pen-y-bont.cymru	3-11	45	231	318	42	45
Ysgol Gymraeg Bro Ogwr	Mrs S Jayne Princess Way Brackla Bridgend CF31 2LN 01656 815580 admin@yqbroogwr.pen-y-bont.cymru	3-11	54	309	378	50	54
Ysgol Gynradd Gymraeg Calon y Cymoedd	Mrs C Coulthard Betws Road Bettws CF32 8YD 01656 815810 admin@calonycymoed.pen-y-bont.cymru	3-11	30	164	210	19	30
Ysgol y Ferch o'r Sgêr	Ms D Nicholls Greenfield Terrace North Cornelly Bridgend CF33 4LW 01656 754865 admin@yfos.pen-y-bont.cymru	3-11	33	119	197	24	33

17.5 Ysgolion uwchradd - cymunedol – cyfrwng Saesneg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau Blwyddyn 7 Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Brynteg	Mr R Davies Ewenny Road Bridgend CF31 3ER 01656 815559 admin@bryntegschool.bridgend.cymru	11-19	333	1456	1590	261	333
Ysgol Gyfun Bryntirion	Mr D Mead Merlin Crescent Cefn Glas Bridgend CF31 4QR 01656 641100 admin@bryntirioncs.bridgend.cymru	11-19	210	1049	1075	188	210
Coleg Cymunedol Y Dderwen	Mrs T Wellington Heol-yr-Ysgol Tondu Bridgend CF32 9EG 01656 815920 admin@ccyd.bridgend.cymru	11-19	276	1137	1250	223	276

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau Blwyddyn 7 Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gyfun Cynffig	Mrs H Castle East Avenue Kenfig Hill Bridgend CF33 6NP 01656 740294 admin@cynffigcs.bridgend.cymru	11-19	180	704	950	128	180
Ysgol Maesteg	Mrs H Jones Ffordd Dysgu Maesteg Bridgend CF34 OLQ 01656 815950 admin@maestegschool.bridgend.cymru	11-19	228	931	1140	137	228
Ysgol Gyfun Pencoed	Mr E Jones Coychurch Road Pencoed Bridgend CF35 5LY 01656 867100 admin@pencoedcs.bridgend.cymru	11-19	214	772	930	145	214
Ysgol Gyfun Porthcawl	Mr M Stephens 52 Park Avenue Porthcawl CF36 3ES 01656 774100 admin@porthcawlcs.bridgend.cymru	11-19	246	922	1300	166	246

17.6 Ysgolion uwchradd - a reolir yn wirfoddol – cyfrwng Saesneg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau Blwyddyn 7 Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Uwchradd Gatholig Archesgob McGrath	Mr A Howells Oak Tree Way Brackla Bridgend CF31 2DN 01656 815500 admin@archmcgrathcs.bridgend.cymru	11-19	145	689	727	178	145

17.7 Ysgolion uwchradd – cymunedol – cyfrwng Cymraeg

			Grwpiau oedran statudol yn unig				
Enw ysgol	Enw'r pennaeth a manylion cyswllt	Ystod oedran disgyblion	NDC 2025-2026	Disgyblion ar y gofrestr Ionawr 2025	Capasiti ysgol Ionawr 2025	Ceisiadau Blwyddyn 7 Medi 2025	NDC 2026-2027
Ysgol Gyfun Gymraeg Llangynwyd	Miss C Evans (Pennaeth dros do) Llangynwyd Maesteg CF34 9RW 01656 815700 admin@yggllangynwyd.pen-y-bont.cymru	11-19	165	613	725	116	165